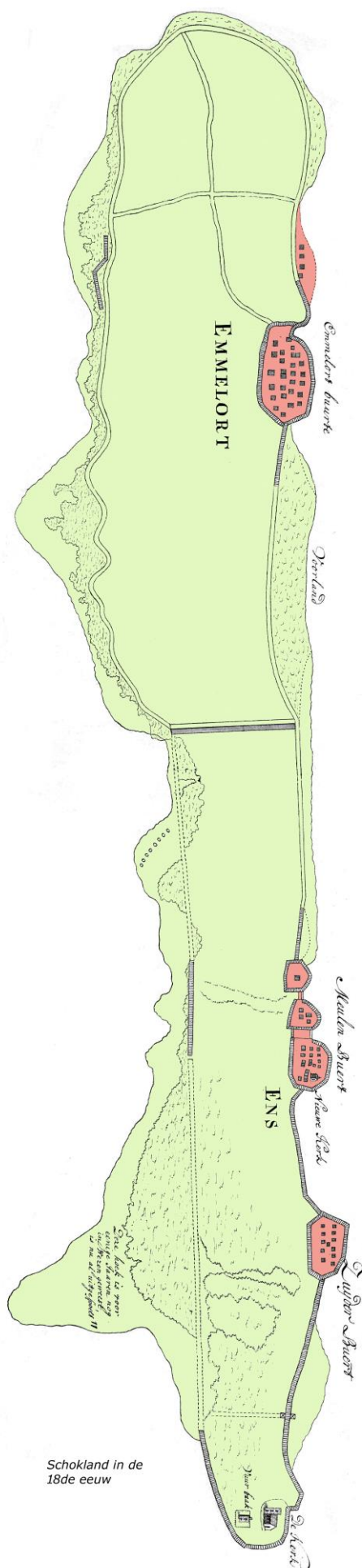

Schokland in de 18de eeuw

De familie Van Kleef

Schokker families

deel 31
(versie 1, april 2025)

Samenstelling: Bruno Klappe, Eindhoven

brunoklappe.wixsite.com/schokland

Email: bruno.klappe@planet.nl

Generatie I

- I. **Peeter Jansen van Kleef** (van Cleeff), overleden te Baardwijk op 24-8-1731, getrouwd met **Anna Jansen van Aelst** (van Haelst), overleden te Baardwijk op 13-1-1723.

Zij zijn naar schatting geboren rond 1640.

In 1682 verklaarde Peeter Janssen van Cleeff met enkele buurtgenoten wat er in Baardwijk gebeurde tijdens de stormvloed van 26-1-1682, die het hele Deltagebied van Zuidwest-Nederland en Vlaanderen trof. Het water drong vanuit de Loonse Heide via de Meerdijk Waalwijk en Baardwijk binnen. De akkers overstroomden, en in de huizen aan het Leegh Eijnt in Baardwijk, waar Peeter Janssen van Cleeff woonde, stond het water 30 cm boven de vloer. De schepenen van Baardwijk legden daarover het volgende vast:

"Wij, Andries van Herp ende Heijnen Aertss Schilders, schepenen der Heerlijckheit Baartwijck, doen condit dat voor ons sijn gecompereert, Jan Berghmans, Borgemeester, Jan Driessen van Noort, Cornelis Willemsen van Haren, Willem Gertsen van Helvort, Dirck de Haen, Peeter Janssen van Drunen, ende Peetersen Janssen van Cleeff [bedoeld zal sijn: Peeter Janssen van Cleeff], allen naburen binnen Baartwijck voorsr, ende van competenten ouderdom, dewelcke ter noodiger instantie van de eerste ende principaelste geërfden der Vrijheijt Waalwijk hebben getuijgt en verclaert, ende met solemnelen eede geconfirmereert, dat in jannuario, lestledig sijnde het heij oft regenwater uijt de Loonsche heije door de stoeppen van de Meerdijk binnen Waalwijk voornt. doorgebroken in sulcken quantiteit binnen dese voorsz. Heerlijckheit is ingevallen, dat het ackerlant, sijnde met wintercoren beseijt, op verscheijde plaatsen is overstroomt, ende distrincte huijsen op het Leegh Eijndt aldaer sijn ingevloeyt, ende vloeren tot de hooghte van eenen voet, op sommige plaatsen meer ende op andere minder, sijn overloopen geweest, waardoor ene notabele schade alhier is veroorsaect, alvorens dat het vloey oft zeewater, dat eene dagh oft anderhalft daer naer tot Cappel ende Wasbeeck door de dijcken was gebroocken, was gearriveert geweest.

Verclaerden wijders, onder eede als boven, Dirck de Haen ende Cornelis Geeritsen Verkuijl, tot dien eijnde op d' instantie van de gemelte requiranten mede gecompereert, dat die voorsz. Meerdijk binnen Waalwijk van Schout, Borgemeesters ende Schepenen jaarlijx ontrent eerste merten werdt beschout. Allegerende voor redenen van wetentheijt den gemelten Borgemeester ende Dirck de Haen dat het ackerlant door het voorsz. heij-water ten deelee was bedect ende verdroncken gesien, ende de verdere comparanten dat het water in haer huijsen doorgaend hebben gehadt, gelijk mede de twee laetste dat sij de gemelte schouwen op den voorsz. dijk tot verscheijde reijsen hebben gemaect, en sijn allen de selve naer prelecture bij henne respectie sepositie blijfven persisteren, op huijden de 22e april 1682.

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 157, nr. 121)

Geërfden sijn zij die geërfd waren (d.w.z. aanzienlijke bezittingen hadden) binnen een rechtsgebied en op basis daarvan samen met de bestuurders mee beslisten over allerlei zaken die de gemeente aangingen.

Peeter van Kleef werd op 9-12-1721 vermeld als deelnemer van de Armenkas:

"Compareerde voor d'ondergeteeckende Schepenen der Heerlijckheit van Baardwijck Gijsbert Gijsbertse Lippings ende Adriaan van Raemsdock, Armmeesters alhier, dewelcke verclaerde ter requisitie van de Schout ende Gerechte deser Heerlijckheit op de eedt in het aenvange hender bedieningh te sijn als dat dese naergenoemde persoonen ofte familien alhier uit de Armeccasse genieten ende daer van leven, sijnde soo ende gelijk als volght:

[volgt lijst met namen, waaronder:].

Peeter van Kleef."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160)

RK begraafboek Baardwijk: "1731, 24 Augusti obiit Peeter van Kleef. Voor de kerck 3-0-0."

RK begraafboek Baardwijk: "1723, 13 Jan. obiit Anna van Kleef."

Zij woonden in Baardwijk:

- aan het Laageinde ("het Leeghent") (1723).

Uit dit huwelijk:

1. **Jan Peeters van Kleef**, geboren te Baardwijk, overleden te Baardwijk op 11-12-1739, [volgt IIa.](#)
2. **Jacobus van Cleef**, overleden na 1-2-1723.
Jacobus Jansen verkocht, na de dood van zijn moeder, op 1-2-1723 zijn vierdepart in zijn ouderlijk huis aan het Leeghent in Baardwijk aan zijn broer Jan van Kleef.
3. **Walterus Peters van Cleef**, overleden voor 1-2-1723, [volgt IIb.](#)

Generatie II

- Ila. **Jan Peeters van Kleef** (van Cleef, van Cleve), ([zoon van I](#)), geboren te Baardwijk, schutter en diender (1708), vorster of gerechtsbode (1709, 1716, 1721, 1730), nachtwacht (1729), overleden te Baardwijk op 11-12-1739, ondertrouwd te Baardwijk (NG) op 4-1-1698, getrouwd te Baardwijk (NG) op 19-1-1698, kerkelijk huwelijk te Baardwijk (RK) op 20-1-1698 met **Berbera Lamberts** (Barbara, Berbel) **van Giersbergen** (van Girsbergen, van Giesbergen), dochter van Lambertus Aelberts van Giersbergen en Vreijksen Martens, geboren te Baardwijk, overleden te Baardwijk op 21-3-1747.

Zij zijn naar schatting geboren rond 1670.

Jan van Cleef werd in de jaren 1702-1730 vermeld als vorster en gerechtsbode in Baardwijk (bron: notaris en schepen-akten Baardwijk).

Een vorster (ook: dorpsdienaar) was tijdens het feodale tijdperk een functionaris in het dorpsbestuur die onder meer de functie had van deurwaarder. De term was vooral in zwang in het Hertogdom Brabant. De vorster moest dagvaardingen bezorgen namens de schepensbank. Ook las de vorster vaak de besluiten van autoriteiten, zoals de hertog of de hoogschout, en had aldus de functie van gerechtsbode. Vaak was de vorster tevens een soort ordebewaarder en assistent van de schout. De functie van vorster stond dan ook in aanzien. Na de opheffing van het feodale stelsel werd een deel van de functies van de vorster overgenomen door de veldwachter.

Op 29-5-1708 legde de schutter en diender Jan van Cleeff een verklaring af over een bedelaar die zich agressief gedroeg:

"Compareerde voor d'ondergeteekende schepenen der heerlijkheit van Baerdwijck Leendert Kuijsten, schepen alhier, Jan van Cleeff, schutter ende diender alhier, en Goijaert Block, meester kleermaecker alhier, gerechtelick gedachvaert omme getuijgenis der waerheit te geven ter requisitie van d' heer Willem van Vessem, schout alhier, ende hebben verclaert met solemnelen eede ten stave van den gemelte heere schout gedaen, het naervolgende waerachtich te zijn, teweten dat sij comparanten ofte deponenten op gisteren, geweest sijnde den achtentwinsten mej seventienhondert en acht 's naemiddaghs ontrent de clock vijf of ses ueren, alhier aen de straet in de gemeene voetstege bij het hujs van de voornoemde schout hebben gesien seckeren persoon, genaemts Geerit . . . [naam niet ingevuld], dewelcke eenigen tijt herwaerts hier heeft gaen bedelen, en hem alsdoen hooren seggen met een boosaerdich opset ofte voornemen: ick sal die van Waelwijck afbranden, en als hem de voornoemde Jan van Cleef dat afraede en seijde dat hij sulcx niet en mocht doen, alschoon hij daer van een andere bedelaer was geslagen, waer op hij tot antwoord gaf: nee, ick sal dat effenwel doen, allegerende voor redenen van wel wetentheijt dat sij deponenten 'tgene voorschreven staet alsoo gesien ende gehooft hebben, soo waerlijck moest hem Godt Almachtich helpen.

Aldus dese gedaen ende gepasseert ter presentie ende overstaen van Willem Willinck ende Jan Couwenbergh, schepenen, die de minute deses hebben onderteekent daer van een dobbel doen uitmaecken, door den secretaris onderteijckent, ende den gemeijne zegel ofte spatium doen drucken, op den negenentwintichsten mej 1708."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 159, nr. 31)

Jan van Cleeff, gerechtsbode van Baardwijk, legde op 21-12-1709 een verklaring over een conflict tussen enkele mensen over de betaling van huur van een stuk land, toebehorende aan de kerk van Doeveren, een dorp tussen Waalwijk en Heusden:

"Compareerde voor d'ondergeteekende schout ende schepenen der Heerlijkheit van Baardwijck Jan van Cleeff, gerechtsbode alhier, gerechtelick gedaecht om getuijgenis der waerheit te geven, ter requisitie van Jan van Eersel, woonende tot Doveren [= Doeveren, tussen Waalwijk en Heusden], ende heeft met solemnele eede ten stave van de schout alhier getuight ende verclaert waerachtich te sijn, dat hij deponent in den jaere 1702 in de voorsomer, sonder de presise tijt onthouden te hebben, ten versoecke en neffens Willem Mattheus Berghmans, woonende inde Udenhout, is geweest tot Doveren, ten huijse van d'hr Jacob Bol, alsdoen secretaris ende kerckmeester aldaer, ten eijnde om met gemelte Jacob Bol, kerckckmeester, te accorderen ofte betalen over de pacht ofte huerpenningen van seecker stuck lants, groot ontrent elf hont, genaemt het Leegh Kerckelant, en toebehoorende de kerck van Doveren voornoemt, twelck de requirant voor de gemelte Willem Mattheus Berghmans (soo hij sijde) gehuert had, ende alsdoe gehooft te hebben dat de selve Willem Mattheus Berghmans ter saecke voors. bij

forme van accoort ofte betalinge wegens het jaer huer van 1701, sonder het jaer precies te weten, heeft geboden gehadt de somme van acht of negen gulden, sonder dat nochtans precies onthouden te hebben, ende dat gemelte Bol daer op tegens hem sijde: het is noch te vroegh om daer over te accorderen, alsoo men daer naer over de resterende drie jaeren huer 't samen moest accorderen of diergelijcke woorden, waer op gemelte Willem Mattheus Berghmans en Jacob Bol, kerkckmeester, van de andere sijn gescheijden, dat hij deponent neffens meergemelte Willem Mattheus Berghmans alsdoen van Doveren is gecomen alhier tot Baerdwijck ten huijse van de schout, alwaer hij doen eenich gelt heeft gelaten, allegerende voor redenen van wel wetentheijt, dat hem deponent 't gene verstaet, in dier voege noch seer wel indachtich is, soo warlijck moest hem Godt Almachtich helpen.

Alsdoen dese gedaen ende gepasseert ter presentie en overstaen van d'hr. Willem van Vessem, schout, Jan Couwenbergh, en Anthonij de Wit, schepenen, die de minute deses hebben onderteeckent, daer van een dobbel door uijtmaect en door onse secreataris laeten onderteecken, op den 21e december 1709.

W. van Vessem, schout."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 159, nr. 36)

Op 28-1-1716 kreeg Jan van Cleef, vorster of gerechtsbode van Baardwijk, van de drost opdracht om een dwangbevel te overhandigen aan Jeanette van Hoorn, vrouw van Seger Coij:

"Alsoo bij vonnisse van d' Achtbaere Heeren Schepenen der Heerlijckheijt van Baardwijck in de criminele procedure van d'heer Willem van Vessem, drossaert ende schout der gemelte Heerlijckheijt, ratione officie als eijsscher op ende jegens Seger Coij, gedaeghde in persoon, bij edicte en defailjant gepronuntieert op den 23e december 1715, allen de goederen van den gemelte Seger Coij te wesen geconfisqueert, soo sult vorster ofte gerechtsbode deser Heerlijckheijt uijt den naeme en vanwege den Wel Ed. Heere Adriaen d'Overschie, Heere van Grijsoort in Klinckerlant, Baardwijck etc., u vervoegen bij de persoon ofte ten woonhuijse van Jennette van Hoorn, vrouw van den voornoemde Seger Coij, ende deselve gerechtelijck aenseggen, dat sij binnen den tijt van tweemael vierentwintich uren naer insinuatie deser voor Heeren Schepenen en Secretaris alhier sal gelieven te compareren ende passeren eene wettige schiftinge scheijdinge ende deijlinge van allen de roerende ende onroerenede goederen die bij haer man ende haer sijn bestaen geweest, en die op den 11 september 1715 ten overstaen van Heeren Schepenen alhier sijn geïnventariseert. Ende in cas van refusie ofte langen dilaij, soo protesteert uijtte name ende vanwege den voorschreven Wel Ed. Heere tegens haer wel expresselijck van alle costen, schade ende intresten hier omme alreeds gehadt gedaen ende geleden ende noch verder te hebben, doen ende te lijden, laet aen haer hier van copije ende relateert u wedervaren in geschrifte, omme etc.

Actum Baardwijck den 28e januarij 1716.

W. v. Vessem, drost, als gelaste.

Relatere ick ondergeteeckent vorster der Heerlijckheijt van Baardwijck uijten naeme ende vanwege den Wel Ed. Heere deser Heerlijckheijt, op huijden date ondergeschreven, de geannexeerde acte van insinuatie met protest geïninueert te hebben aen Jeanette van Hoorn, vrouw van Seger Coij, ende aen haer daer van copije behandicht, denwelcke tot antwoord gaf: ick hoord en sie.

Actum Baardwijck, de 28e januarij 1716.

Jan van Cleef."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 149, nr. 72)

Ook in de volgende akte van 6-1-1721, over het weigeren door de vrouw van de schout van Baardijk om een biljet te verstrekken in verband met het transport van bier, wordt Jan van Cleef vermeld als gerechtsbode in Baardwijk:

Compareerde voor d' ondergeteeckende schout en schepenen der heerlijckheijt van Baardwijck Arien van Herpt, borgemeester, Jan van Cleef, gerechtsbode, ende Antonij Kuijsten den jonge, out negentien jaeren, dienstknecht ten huijse van den schout alhier, mitsgaders Helena de Jongh, huijsvrouw van de schout alhier, gerechtelijck gedaeght ter requisitie van Lambert Danielse Pullens, bierbrouwer tot Besoijen, gehorende onder Suijthollant ende binnen der stede ende vrijheijt van Waelwijck (alwaer hij woonachtigh is), omme der waerheijt getuijgenis te geven, ende hebben de drie eersten in ordine comparanten met solemnele eede ten stave van den schout alhier gedaen ende afgeleijt verclaert het naervolgende waeraghtigh te sijn, dat de voornoemde requirant op den 4en deser naer de middagh ontrent de clock twee uren is gecomen van Waelwijck met sijn paert en bierwagen, daer op geladen was een ton, een half ton en een kinneke bier, voor het huijs van den schout en collecteur alhier, ende alsdoen gesien ende gehoord hebben dat den gemelte requirant soo aenstonts heeft gevraegt aen de vrouw van

de schout en collecteur om te hebben een briefje ofte biljet van de voorsijde bieren, om daarmede door dese heerlijkheijt te mogen rijden naar Drunen, Meijerije van Den Bosch, en hier aen de oostzijde aengelegen, 't welck de voornoemde vrouw van den schout en collecteur, die gewoon is briefjes te geven, alhier weigerde aen den requirant in desen te geven, en sijde dat het haer was verboden sulcx te doen. Ende heeft de voornoemde Helena de Jongh, huysvrouw van de schout en collecteur alhier, leste comparante, met solemnelen eede verclaert als dat ten selven dage effen te vooren bij haer is gecomen Geerit Bacx, woonende tor Herpt, pachter van den impost op de bieren en wijnen etc. over de boven dorpe 's Lants van Heusden, ingegaen primo augustij 1720 ende expirerende de lesten julij 1721, den welcke aen haer sijde ende ordonneerde van de bieren, gaende naer Drunen, geen briefje ofte biljet te geven, allegerende de gemelte comparanten voor redene van welwetentheijt dat het gene voors. staat, als daer bij ende present sijn geweest, t'selve gehoord en gesien hebbende en mits de cortheijt des tijts noch seer wel indachtigh is, soo waerlijck moet hen comparanten Godt Almachtigh helpen. Aldus gedaen ende gepasseert ter presentie ende ten oversten van schout ende schepenen ondergeteeckent op den 6en januarij 1721."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160, nr. 5)

Een kinneke is een houten ton ter grootte van een kwart van een vat.

Jan van Kleef erfde na de dood van zijn moeder Anna Janse 1/4de deel van zijn ouderlijk huis aan het Laageinde in Baardwijk. Op 1-2-1723 kocht hij de rest van dat huis van zijn vader Peeter van Kleef, zijn broer Jacobus, en de drie minderjarige kinderen van zijn overleden broer Wouter: "Compareerde voor d' ondergeteeckende Schout ende Schepenen der Heerlijkheijt van Baardwijk, Peeter van Kleef, weduenaer wijle Anna Janse, voor de gerechte helft, ende Jacobus van Kleef soo voor sijn selve, alsmede hem neffens Tijs Jansse Crab, sijne oom, fort ende sterckmaeckende voor de noch drie minderjarige kinderen van Wouter van Kleef, in dier voegen t'samen voor een vierdepart, ende hebben wettelijck ende erffelijck vertegen ende getransporteert aen ende ten behoeve van Jan van Kleef: seecker huijs en erve daer bij en aen gehoorende, gestaen en geleghen alhier op het Leeghent, belent te oosten Wouter van Herpt, ende west Peeter van der Staack erfenamen, streckende van de straat af noortwaerts op tot de voet van den dijck toe, 't welck den getransporteerde voor het gerechte vierdepart is competerende, ende dat mette last van tachtentigh gulden capitael en sestien gulden van verlopen intrest aen d' erfenamen van d'heer Advocaet Buijs, vijftigh gulden capitael en acht gulden van verlopen intrest dat Jan van Kleef is competerende, met noch vijftentigh gulden die de vrouw van Jan van Kleef nu ontrent een half jaer herwaerts verdient heeft met oppassen en dienen, wassen en vringen en seep etc. aen de gewesene vrouw van Peeter van Kleef, voorts mette dorpslasten, schouwen, wegen ende stegen met recht daer toe ende over met recht behoorende daerenboven, soo blijft de voorn. Jan van Kleef noch gehouden de gemelten Peeter van Kleef sijn leven lanck naer sijn vermogen te onderhouden, ende verclaerden de voorn. transportanten aen het voorsijde huijs en erve geen recht actie ofte toeseggen, maer te behouden noch te reserveren in geenderhande maniere, ende in oirconde bij Schout en Schepenen onderteeckent, op de eerste februarij 1723.

W. Vessem, Schoudt.

Jan Couwenbergh.

Wouter van Herpt.

In kennisse van mij, W. van Vessem, secretaris."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 149, blz. 29v en 30)

Op 10-5-1730 betrapte de vorster en gerechtsbode Jan van Cleef, samen met zijn zoon Pieter van Cleef, een molenaarsknecht uit Drunen die meel afleverde bij Antonie Kuijsten, een inwoner van Baardwijk. Kuijsten had kennelijk zijn graan laten malen door de molenaar in Drunen, en niet door de molenaar in Baardwijk. Dat was in strijd met het molenrecht, dat bepaalde dat de bewoners rond het gebied van een molen verplicht waren hun graan in die molen te laten malen. Hierover werd op 11-5-1730 de volgende verkaring afgelegd:

"Verclaringe van Jan van Ceef, Vorster en Gerechtsbode, voor Willem van Vessem, Drossaert en Schout.

Compareerde voor d' ondergeteeckende schepenen der heerlijkheijt van Baardwijk, Jan van Cleef, vorster en gerechtsbode alhier, ende heeft ter requisitie van Willem van Vessem, Drossaert en schout alhier, met solemnelen eede ten stave van gemelte schout verclaert het naevolgende waerachtigh te sijn, teweten dat hij comparant op d' ordere en last van Zeger Cock, Rentmr. van de Ho. Ed. Heere deser voorss. Heerlijkheijt, geassisteert met Pieter van Cleef, des comparants soon, en Hendrick van der Crabbe, molenaar alhier, op den 10de Meij lestleden des smorgens ontrent de clocke drie uere, hebbe achterhaelt en geattrappeert de knecht van

Hendrick de Groot, molenaar binnen de Heerlijkheit van Drunen, met een paert en car, en daer op bevonden is dartien quacken in sacken boeckwijte meel, en sulcx voor en bijnae aen het huijs van Antonie Kuijsten, woonende alhier op het Leeghent en van des Heere straete af, welcke voorn. knecht, paert, karre en opgelaeden sacken meel aen comparant met sijne voornoemde assisten heeft in arrest genomen ende alsdoen in bewaringe gebraght int ordinaer Regthuijs ten huijse van Willem van Vessem, Schout alhier, soo waerelijck moet hem Godt Almaghtigh helpen, aldus dese gedaen ende gepasseert ten overstaen van Leendert Kuijsten en Jan van Speijck, Schepenen, die de minuten deses neffens mij Secretaris hebben onderteeckent op den elfden Meij 1730.

Leendert Kuijssten.

Jan van Spijck.

In kennisse van mij, W. van Vessem."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160, folio 59)

Ook de molenaarsknecht uit Drunen legde die dag een verklaring af:

Compareerde voor d' ondergeteeckende schout ende schepenen der heerlijkheit van Baardwijk Marcelis van den Ende, dienstknecht van Hendrick de Groot, molenaar binnen de heerlijkheit van Drunen, gearresteerde, den welcke verclaerde ter requisitie van Zeger Cock, rentmeester van de hoogede Heere deser voorsz. heerlijkheit, het naervolgende waeraghtigh te zijn, teweten dat hij comparant en gearresteerde op ordre en last van zijn voornoemde meester of baes op den 10den deser des naghts ontrent de clock twee uere van Drunen is gecomen met paert en carre, mitsgaders dartien quacken sacken roggemeel, item drie quacken in sacken met boeckwijte meel, om het meeste daarvan te lossen alhier op het Leeghent ten huijse van Antonie Kuijsten, welck huijs een weijnigh van 's Heerenstrate is staende, en daer comende wiert hij comparant achterhaelt en geattrappeert door Jan van Cleef, Pieter van Kleef en Hendrick van der Crabbe, en hebben hem gebraght met paert, carre en opgeladen meel ten huijse van den schout alhier, soo waerlijck moet hem Godt Almaghtigh helpen.

Aldus dese gedaen ende gepasseert op den elfden meij 1730."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160, folio 70)

Op 8-6-1747 kochten Johan Vooghte en zijn vrouw Anna van Cleef van haar broers Lauwrens, Peeter, Martinus en Jacobus van Cleef hun aandelen in het huis van wijlen hun ouders Jan van Cleef en Berbera van Giersbergen. Dat huis stond in Baardwijk, aan het Leege Ent.

"Compareerde voor d'ondergetijkende Schout en Scheepenen der Heerlijkhijt van Baerdwijk: Lauwrens, Peeter, Martinus en Jacobus van Cleef, inwoonderen alhier, meede tot ven Loon en Loevestijn, alle meerderjaerige cinderen van Jan van Cleef en Berbera van Giersbergen, alhier overleede, hebben te saemen, wettelijk ende erfelijk vertegen en getransporteerd aen en ten behoeven van Johan Vooght, in huwelijk hebbende Anna van Cleef, seekere 4/5 parte in een huijse, erf en hof, gelege op het Leege Ent, belent ten oosten Martinus Sprangers, ten westen Augustinus van der Staek, suijdwaerts Heere Straete, ten noorde 't clijne huijsje daer aen hoorende. Item 't voorz. clijn huijsje daer aen of agter leggende, belent ten oosten en westen als vooren, streckende van de erve en hof van 't voormelde eerste huijs, uijt den zijde noordwaerts aen tot omtrent den binnenvoet van den dijk, soo verre den noosendrop van 't benoorde dak is, sijnde vrij goet, uijtgesondert 's Lants en dorps Lasten, Schouwe en andere nabuerlijke Laten en Sevitueten, als met regt daertoe ende daer over, naer Costume Locael zijn gehoorrende, verclaerende sij comparanten in hunne voorz. qualijtjd geen verder regt, actie of pretentie tot op ofte aen het getransporteerde meer te hebben, te behouden of te reserveeren, in eeniger wijze, maar die geheel en al aen de getransporteerde over te geven, en het selve te sullen vrijen en waeren als regt is, en alle 's Lants en dorps Lasten en ongelden te sullen afdoen, en bij betaalen tot den laeste december 1746, sullende den cooper de huere van meij 1747 tot meij naest comende van 1748 trecken en proffiteeren, van de beijde huijse voornoemt, alles onder verbant van de comparanten in opgamelde hunne qualijtjd, persoon en goederen, ten sulke bedwange als naer regten. Ende is ons ondertijkende gebleeken, dat de voorz. Lasten, soo van 's Lants en dorpswegen zijn bij betaeld en voldaan. Aldus gedaen en gepasseert ten overstaen van d' ondergetijkende Schout en Scheepenen heeden binne Baerdwijk, den aghste junij 1747.

De cooppenn. bedraegen voor 4/5 parte de somma f. 240,--"

(Streekarchief Langstraat, Heusen en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 150, blz. 179-179v)

RK begraafboek Baardwijk: "1739, 11 10bris obiit Joannes van Cleef."

Op 18-4-1701 verkochten Lambrecht Aelbrechts van Giersbergen en zijn kinderen Peeter,

Willem, Adriaentien, Berbel een huis met erf bij de molen in Baardwijk. Als onderpand voor een nog resterende schuld stelt Lambrecht zijn andere huis en erf in Baardwijk. Zoon Aelbrecht is afwezig en zal later tekenen. In de akte staat:

"Compareerde voor d'ondergesr. schepenen der Heerlijkheit van Baardwijk, Lambrecht Aelbrechts van Giersbergen, Peeter, Willem ende Adriaentien Lambrechts van Giersbergen, Jan Peeters van Cleef als in huwelijck hebbende Berbel Lambrechts van Giersbergen, ende hebben wettelijck vertegen ende getransporteert aen ende ten behoeve van den edele heere Adrianus d'Overschie, Heere van Baardwijk, sekere huijs ende erve daer aen gehoorende, groot ontrent ruijm een hont, ofte soo groot ende cleijn als 't selve staen ende gelegen is alhier tot Baardwijk ontrent den molen, alswaer ten oosten neffens geëfft is Hendrick Hendricxsen Kipping, west Hendrick Hendricxsen Kipping voorn., denwelcken over de voors. erve met sijn achter gelege lant, groot ontrent veertien hont, sal wegen met eenen dagelijcxsen wegh, streckende van de 's Heerenstraet af zuijtwachts op tot d'erve van Jan Huijbrechts Klaren, ende voorts in conformité van de vercoopcedulle daer van sijnde waer toe wert gerefereert, wesende vrij van allodiael goet sonder chijnsen ofte renten, dan dorps loopende commer die de transportanten betalen sullen tot dato deses toe, ende alsdan voorts comen sullen tot laste van den edele heere getransporteerden in desen.

Ende alsoo het voors. huijs ende erve belast is met eenhondert gulden capitaels metten verlopen ende onbetaelden intrest van dien ten behoeve van Jan Dirxsen Woerdemans, gewesene mr. hoedemaker tot Delft, waer voor tot securiteijt van den Ed. Heere getransporteerde in desen soo heeft Lambrecht Aelbrechts van Giersbergen tot speciale waerborge van dien geaffecteert ende verbonden seker sijn huijs ende erve daer aen gehoorende, gestaen ende gelegen alhier tot Baardwijk, aen de oostsijde van deses dorps Veltstege, west ende noorden deselve stege, oost d' erfgenen van Jacob Peeters van der A, ende zijden Willem van Vessem, schout alhier, welck voors. waerborge sal blijve staet grijpen tot der tijt dat den voorn. Lambrecht van Giersbergen den voors. originele rentebrief van hondert gulden gecansilleert ende gecasseert aen den edele heere getransporteerde ofte aen desselfs successeurs sal hebben overgelevert ende ter handen gestelt.

Ende bekenden de voorn. transportanten van de coopenningen, wesende ter somme van seshondert en vijftwintich gulden, (uijngenomen het contingent van Aelbrecht Lambrechts, den welcken absent is, die den heere getransporteerde tot twee en tsestich gulden en thien stuivers onder hem gehouden totter tijt dat voorn. Aelbrecht Lambrechts dit transport voer de ondergeteeckende Schepenen sal hebben geratificeert ende geaprobeert,) door handen van den Ed. Heren getransporteerden op heden ten vollen voldaan ende betaelt te wesen, ende verclaerden de voorn. transportanten aent voors. huijs ende erve egeen recht actie ofte toesegeen meer aen te behouden noch te reserveren in eenige manieren, ende in oirconde bij Schepenen onderteeckent op den 18e april 1701.

Willem Millinck.

Jan Couwenbergh."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 147, blz. 165)

Op 29-1-1705 verkochten Adriaentje, Berbera, Peeter, Bastiaen en Aelbert van Giersbergen aan hun broer Willem hun kindsdeel in het huisje met hofje in Baardwijk van wijlen hun vader Lambert van Giersbergen:

"Compareerde voor d'ondergeteeckende schout ende schepenen der Heerlijkheit van Baardwijk, Jan Beirentse van Delft als man ende momboir van Adriaentje van Giersbergen, en Jan van Cleef als man ende momboir van Berbera van Giersbergen, soo voor hen selve alsmede als lasthebbende van Peeter van Giersbergen, soo sij verclaerden en des niet te min hen daervoor fort ende sterckmaeckende, mitsgaders Bastiaen van Giersbergen en Aelbert van Giersbergen, ende hebben alsoo wettelijck vertegen ende getransporteert aen en ten behoeve van Willem van Giersbergen soodanige portie ofte kints gedeelten als hen is competerende in seecker huijske en hofken als Lambert van Giersbergen hennen gewesene vaeder zaliger nu onlanghs metter doot heeft ontruijmt ende achtergelaeten, gestaen ende gelegen alhier tot Baardwijk aende oostense sijde vande Steegh, streckende vande erve van Willem van Willem van Vessem, schout alhier, noortwaerts op tot des gemeente erve toe, wesende vrije allodiael goet sonder eenige cheijnse ofte renten, naebuere rechten, wegen ende stegen met recht daer toe ende over naer costuijme locael gehoorende, ende is bedongen oft gebeurde datter wegens een seeckere actie vande vrienden tot Delft ofte de wel Ed. Heren van Baardwijk mocht opcomen, dat sulcx sal sijn ende blijven tot laste van den getransporteerde, ende verclaerende voornoemde transportanten aen henne voorn. portie ofte kints gedeeltens egeen recht actie ofte toesegeen meer te behouden ofte reserveren in eenige maeniere, ende in oirconde bij schout ende schepenen onderteeckent op den 29e januarij 1705.

W. van Vessem, schout.

Wouter van Herpt

Dit ist hantmerck van Jan van Eersel, schepen, verclaert niet te connen schrijven.

De coop is soo partijen verclaert 26 gulden."

(Streekarchief Langstraat, Heusden en Altena, toeg.nr. 1001, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 147, blz. 108v-109.)

Begraafboek Baardwijk (Gaarder): "1747, den 21 Maert, Jacobus van Cleef geeft aan het lijk van zijn moeder Berbera van Giersbergen, weduwe Jan van Cleef. In de Classis van onvermoge, ergo nihil."

NG Trouwboek Baardwijk: "Den 19 Januarii Anno 1698 is getrouwt Jan van Cleeff, j.m, en Barbara van Giersbergen, j.d. beijde geboortig van Baardwijk."

RK Trouwboek Baardwijk: "Anno 1698, die 20 Jan. matrimonio iunxi Joannem van Cleef et Barbara van Giesbergen, coram test. Hendrica van Woensel et Joanna Cauwenbergh."

Uit dit huwelijk:

1. **Anna van Cleef**, gedoopt RK te Baardwijk op 22-2-1699, overleden voor 4-11-1707.

RK doopboek Baardwijk: "Anno Domini 1699, 12 febr. baptizata est sub conditione quia domi ab abstetrice bapt. fuerent Anna filia legitima Joannis van Cleef et Barbara van Giesberghen, susc. Walterus van Cleef et Adriana van Giesberghen."

2. **Lauwrens (Lourens) van Cleef**, gedoopt RK te Baardwijk op 29-8-1700, nachtwacht te Baardwijk (1729), begraven te Baardwijk op 13-10-1753, ondertrouwd te Baardwijk op 6-5-1735, getrouwd te Baardwijk op 22-5-1735, kerkelijk huwelijk (RK) met **Cornelia van de Griendt** (van de Grindt, van de Grint).

RK doopboek Baardwijk: "1700, 29 Augusti baptizatus est Laurentius filius legitimus Joannis van Cleef et Barbara van Giesberghen, susc. Guilielmus van Giesberghen et Anna van Haelst."

In de avond van 3-11-1729 had Lourens van Cleef dienst als nachtwacht in Baardwijk, in plaats van zijn vader Jan van Cleef. Hij kreeg toen ruzie met Cornelis Peetersse de Werdt, nadat die aan het gevest van zijn degen had gezeten. Op 25-11-1729 werd daarover het volgende verklaard:

"Verclaringe voor Peeter de Werdt wed.

Compareerde voor d'ondergeteekende Schepenen ende Secretaris der Heerlijkheit van Baardwijck,

Augustinus Ballier, out 25 jaer,

Dingena Aertsier, vrouw van Pieter van Weert, woonende tot Drune, out 33 jaer,

en Marie Ballier, jongedochter, out 24 jaer,

welcke verclaerden ter requisitie van Antenet de Jongh, weduwe wijle Peeter de Weert, het naevolgende waer te sijn, teweten dat sij deponenten op den 3e november 1729 ontrent tien ure des avonts sonder noghtans den precisen dagh onthouden te hebben, sijn geweest ten huijse van Jan Ballier, alwaer was Stoffel Manstet, quartiermeester onder het Regiment te Paert van den Ho. Ed. Heer Saleck, en Cornelis Peeterse de Wert, dat gemelte Manstet alsdoen daer in huijs versoght heeft Lourens van Cleef, die alsdoen in de Plaets of voor sijn vader Jan van Cleef dien naght ginch roepen, en gemelte Lourens van Cleef in huijs comende, is gaen staen neffens den persoon van Cornelis Peetersse de Werdt, welcken, naerdan Lourens van Cleef ontrent een half uer in huijs was geweest, sijn hant sloegh aen het gevest van den degen van gemelte Lourens van Cleef, dat gemelte De Wert sijde tegen hem:

"Neemt gij dat qualijck of wort gij daer boos om, ick niet", waerop gemelte Lourens van Cleef antwoorde: "Blijft van mij af, ick schiet jou met een pistool voor de kop", waer op gemelte Lourens van Cleef de deur uijt raecte, en buijten de deur sijnde, verclaert den eerste deponent gehoort te hebben alsdat Lourens van Cleef den voorn. Cornelis de Wert dreijghde: "Gij hebt mij dat niet tevergeefs gedaen, en ick sal jou over midden hacken," presenterende de voornoemde comparanten des noot en versoght wordende 't gene voors. staat met eede te bevestigen.

Aldus dese gedaen ende gepasseert tot Baardwijck ten huijse van Jan Ballier, ten overstaen van Leendert Kuijsten en Cornelis Brekelmans, Schepenen, die de minuten deses neffens mij Secretaris hebben onderteeckent, op de 25e November 1729.

Lendert Kuijssten,
Cornelis Breekelmans,
In kennisse van mij, W. van Vessem."
(Streekarchief Langstraat, Heusden, Altena, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160, folio 47)

Op 24-11-1729 legden diverse mensen een verklaring af over wat er gebeurd was toen Lourens van Cleef ruzie kreeg met Cornelis Peeterse de Werdt:

Interrogatorien voor d' hr. Willem van Vessem, Schout der Heerlijkheit van Baardwijk, tegens Cornelis Peterse de Werdt.

Interrogatorien gedaen maeckt bij ende vanwege d'hr Willem van Vessem, drossaert en schout der heerlijkheit van Baardwijk, over soodanige insolventien als Cornelis Peeterse de Werdt op den derde november 1729 in en buiten het huys van Jan Ballier, herbergier alhier, heeft gepleeght en gedaen aen den persoon van Lourens van Cleef, soone van Jan van Cleef, naghtroeper etc. alhier, omme daerop onder eede te hooren de personen in margine deses genoemd, onder selver antwoorden redigre in geschrifte.

In den eerste de deponenten te vragen naer henne ouderdom.

- Elisabet, vrouw van Jan Ballier, out 50 jaer,
- Jan Ballier, out 60 jaer,
- Gijsbert van Herpt, out 56 jaer,
- Cunagonda, huysvrouw van Gijsbert van Herpt, out 38 jaer,
- Marie Ballier, out 24 jaer,
- Augustinus Ballier, out 25 jaer.

Item of sij deponenten op den derde deser des avonts ontrent tien uere niet en sijn geweest ten huise van Jan Ballier, en niet hebben gesien Stoffel Manstet quartiermeester onder het Regiment te Paert van den Ho. Ed. Heer Saleck, en of sij niet hebben gehoord dat gemelte Manstet alsdoen daer in huys heeft versoght Lourens, soon van Jan van Cleef.

De eerste deponent verclaert dat Manstet met Lourens alsdoen bij haer in huys sijn gecomen.

Den 2e deponent verclaert van desen art. niet te weten of oock niet anders, vermits hij te bed was.

Den derde deponent verclaert van de gehelen inhoud deser art. niet te weten.

De 4de deponent verclaert van de gehelen inhoud deser art. niet te weten.

De 5e deponent verclaert gehoord te hebben dat gemelte Manstet Lourens van Cleef alsdoen bij haer in huys heeft geroepen.

Den sesten deponent verclaert dat gemelte Manstet alsdoen daer in huys versoght heeft den voorn. Lourens van Cleef.

Item of sij deponenten alsdoen niet hebben gesien aldaer Cornelis Peeterse de Wert, of dien De Wert soo aenstonts gemelte Van Cleef niet aen ensprack met quade woorden en vatte met d'eene hant het gevest van de houwe ofte degen, en in d'ander hant den bloot mes, en hielt dat boven de kop van gemelte Lourens van Cleef, die daerop los raeckte en buiten de deur.

De eerste deponent verclaert alsdoen daer gesien heeft dat Cornelis Peeterse de Werdt gemelte Lourens van Cleef aen sijn leijf vatte en sijn bloot mes in de hand had, maer niet te weten of hij den degen met het gevest vatte.

De vijfde deponent verclaert alsdoen gesien heeft dat Cornelis de Werdt soo aenstonts als Lourens van Cleef daer in huys was, op het gevest van sijn degen sloegh, sonder iets vorders te weten.

Item of sij deponenten alsdoen niet hebben gehoord dat Cornelis de Wert gemelte Van Cleef leelijck uijtmaeckte voor diefleijers hoop als anders, en vervolghde.

De eerste deponent verclaert gehoord te hebben dat Cornelis Peeterse de Wert gemelte Lourens van Cleef uijtmaeckte voor diefleijers hoop.

Aldus dese gedaen ende gepasseert, ende hebbende gemelte deponenten henne verklaringen met eede bevesticht, uitgenomen de vrouw van Jan Ballier, ter presentie en overstaen van de ondergeteeckende, op den 24e november 1729.

De voorn. vrouw van Jan Ballier heeft den gedaen op den 30e november 1729 in presentie van de ondergeteeckende.

N[ot]a, Augustinus Ballier heeft de eedt nogh niet gedaen.

Zeger Cock.

Cornelis Breekelmans.

In kennisse van mij, W. van Vessem."

(Streekarchief Langstraat, Heusden, Altena, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160, folio

Op 8-6-1730 was Lourens van Kleef in Baardwijk er getuige van dat Cornelis de Werdt door Sijme Smit tijdens een spelletje kaarten met een mes werd gestoken. Op 17-6-1730 legde hij daarover de volgende verklaring af:

"Compareerde voor d' ondergeteeckende schepenen der heerlijkheit van Baardwijk Lourens van Kleef, inwoonder alhier, out ontrent 28 jaer, ter requisitie van d' heer Willem van Vessem, drossaert en schout alhier, op mondelinge interrogatoriën geëxamineert, tuijght ende verclaert het naervolgende waeraghtigh te sijn, dat hij deponent op den 8^{en} deser des avonts ontrent de clock negen ueren is geweest ten huijse van Jan Klerck, dat hij onder andere aldaer in 't geselschap heeft gezien Cornelis de Werdt en Sijme Smits, dewelcke met de caert hebben gespeelt, alsdoen gehoord te hebben dat Smits eenige woorden wilde maecken tegens Cornelis de Werdt, en een omsien daer aen gesien te hebben dat voornoemde Smits met sijnen arm stack naer gemelte De Werdt, en Smits sijn arm terugge haelde, het bloot mes in de hant had en hem dat sien opsteecke, dat De Werdt seer bloeyde, omdat aen sijn hals was gequetst, dat De Werdt in het achterhuijs raecte en Smits den huijs uijt. Verclaert voorders alsdoen daer niemant gesien heeft die een bloot mes in de hant heeft gehad, oock niet gehoord datter eenige andere personen de minste quade woorden hebbe gehad. Eindigende hier meede sijne verclaringe, soo waerlijck moet hem Godt Almaghtigh helpen.

Actum den 17^e junij 1730."

(Streekarchief Langstraat, Heusden, Altena, Dorpsbestuur Baardwijk, inv. 160, folio 64b)

Begraafboek Baardwijk (gaarder):

"Den 13 october 1753, Peeter van Cleef brengt aan het lijk van Lauwrens van Cleef, in de classes van onvermogen, ergo nihil."

Trouwboek Baardwijk, gaarder:

"1735, den 6 maij ontfange van Jan Cogels wegens het regt van trouwen met Elisabet van de Grint van ider drie gulden: f 6-0.

Den 6 dito aen Laurens van Cleeff een briefje pro deo verleent wegens het reght van trouwen met Cornelia van de Grint, beijde woonende alhier, ergo f nihil."

RK trouwboek Baardwijk:

"1735, 22 mej sacram. juncti Jan Covels et Elisabeth van de Grindt. Testes fuerunt Lauwerens van Kleef et Cornelia van de Grindt.

22 mej sacram. juncti Lauwerens van Kleef et Cornelia van de Grindt. Testes fuerunt an Covels et Elisabeth van de Grindt."

NG trouwboek Baardwijk:

"1735, den 6e maij, Jan Cogels, j.m, met Elisabeth van de Griendt, j.d, beijde wonende tot Baardwijk, en alhier getrouwt den 22e maij.

Maij dito, Lauwrens van Cleeff, j.m, met Cornelia van de Griendt, j.d, beijde wonende tot Baardwijk, en alhier getrouwd den 22e dito."

(Cornelia van de Griendt ondertrouwd (2) te Baardwijk op 5-6-1754, getrouwd met **Jan van de Wiel**).

Trouwboek Baardwijk (gaarder):

"1754, den 5 junij 1754, Cornelia van de Grient, weduwe van Lauwrens van Cleef, geboortigh en woonaghtigh alhier, versoekt een briefje pro deo ter aangeving van het regt om te trouwen met Jan van de Wiel, weduwenaer van Adriaentie van Hulst, woonaghtigh tot den Elshout, ergo nihil."

3. **Petrus (Pieter) van Cleef**, geboren te Baardwijk, begraven te Baardwijk op 15-8-1762, [volgt IIIa](#).

4. **Martinus van Cleve** (van Cleef), gedoopt RK te Baardwijk op 21-2-1705, overleden na 8-6-1747.

RK doopboek Baardwijk: "1705, 21 Februarii baptisatus Martinus filius legitimus Joannis van Cleve et Barbara Lamberti van Girsbergen, conjugum susc. Petrus van

Cleve et Anna Joannis."

5. **Anna van Cleef**, gedoopt te Baardwijk op 4-11-1707, overleden voor 7-10-1716.

RK doopboek Baardwijk: 1707, 4 Novembris baptisata est Anna, filia legitima Jo[ann]is van Cleef et Barbara Lamberti van Girsberghen conjugum. susc. Petrus van Cleef et Anna Jo[ann]is."

6. **Jacobus van Cleve**, gedoopt RK te Baardwijk op 30-6-1709, overleden na 3-11-1769, [volgt IIb.](#)

7. **Maria van Cleef** (van Clef), gedoopt RK te Baardwijk op 7-10-1712, overleden voor 8-6-1747.

RK doopboek Baardwijk: "1712, 7 Octobris baptisata est Maria filia legitima Joannis van Clef et Barbara van Girsberghen, susc. Petrus van Cleef et Anna van Aelst."

8. **Anna van Kleef** (van Cleef, van Clef), gedoopt RK te Baardwijk op 7-10-1716, overleden te Waalwijk op 5-12-1755, begraven te Waalwijk op 10-12-1755, getrouwd met **Johan (Jan) Vooght**, NG, overleden na 10-12-1755.

RK doopboek Baardwijk: "1716, 7 Octobris baptisata est Anna filia legitima Joannis van Clef et Barbara van Girsbergen conjugum, susc. Laurentius van Clef et Anna Janse."

NG begraafboek Waalwijk, "1755, den 5 december, Anna van Cleef, huisvrouw van Jan Voogt, op 't kerkhof.

*Baar, B.kleet en Graft: f 1.
18-0."*

NG begraafboek Waalwijk: "1755, December, den 10 dito op 't kerkhof Anna van Kleef, huisvrouw van Jan Voogt.

*Br, B.kleed f 1.
18-0."*

Op 8-6-1747 kochten Johan Vooght en zijn vrouw Anna van Cleef, van haar broers Lauwrens, Peeter, Martinus en Jacobus van Cleef hun aandelen in het huis van wijlen hun ouders Jan van Cleef en Berbera van Giersbergen. Dat huis stond in Baardwijk, aan het Leege Ent.

- IIb. **Walterus Peters (Wouter) van Cleef**, ([zoon van I](#)), overleden voor 1-2-1723, getrouwd in 1699 met **Theodora Mathijse (Dorothea, Dirksken) Crabbe** (Krabbe, Crab), begraven te Eethen op 25-3-1744.

Tijs Jansse Crab, oom van de drie onmondige kinderen van Wouter van Kleef, verkocht, na de dood van hun oma Anna Janse, op 1-2-1723 hun gezamenlijke vierdepart in het grootouderlijk huis aan het Leeghent in Baardwijk aan hun oom Jan van Kleef.

Begraafboek Eethen (gaarder): "Op den 25e maart 1744 is 't lijk van Dirske Crab, weduwe van Wouter van Cleef, aangegeven onder de onvermogene en acte pro deo geligt voor memorie."

Trouwboek Eethen (gaarder): "Den 10 april 1699 ontfangen van Dirksken Jans Crab, haar sullende begeven ten huwelijken staat met Wouter Prs. van Cleef, wonende tot Baardwijk, het regt op 't middel van 't trouwen, geëmaneert volgens aangeving ter somme van 3-0-0."

Uit dit huwelijk:

1. **Anna Maria van Cleef**, geboren te Eethen op 17-1-1700, gedoopt RK te Eethen op 19-1-1700.

RK doopboek Eethen: "1700, 19 Jan. Baptizate est Anna Maria, filia legitima Walteri van Cleef et Theodora Crabbe, susc. Petrus van Cleef et Anna van Haelst, nata est 17 huius in Eeten."

2. **Jacobus van Cleef**, gedoopt RK te Dussen op 7-8-1702.

RK doopboek Dussen: "Septima augusti 1702 baptizatus est Jacobus filius Walterus Petri van Cleef et Theodora Mathei Krabbe, suscepit de S. fonte Anna Joannis van Aelst, patrinus nominatus Petrus van Kleef."

3. **Elisabeth van Cleef**, gedoopt RK te Dussen op 30-9-1705.

RK doopboek Dussen: "1705, 30 septembris baptizata est Elisabetha, filia legitima Walteri van Cleef et Dorothea Krabbe, suscepit de S. fonte Anna Jo[ann]is van Kleef. Patrinus nominatus vir ejus Petrus van Cleef."

4. **Adrianus van Cleef**, gedoopt RK te Dussen op 7-3-1707.

RK doopboek Dussen: "Anni 1707, septima martij baptizatus est Adrianus, filius legitimus Walterij van Kleef et Dorothea Krabe, suscepit nominati Petrus van Kleef et uxor ejus Anna locum patrine supplevit Maria Klerck."

5. **Petrus van Cleef**, gedoopt RK te Dussen op 14-12-1709.

RK doopboek Dussen: "14 decembris 1709 baptizatus est Petrus, filius legitimus Walteri van Cleef et Theodora Crab, susceperunt Joannes van Cleef et Josina van de Biesheuvel."

Generatie III

- IIIa. **Petrus** (Pieter) **van Cleef**, ([zoon van Ila](#)), geboren te Baardwijk, gedoopt RK te Baardwijk op 13-11-1702, soldaat (1742), begraven te Baardwijk op 15-8-1762, getrouwd te Baardwijk op 29-3-1742, kerkelijk huwelijk te Baardwijk (RK) op 15-4-1742 met **Anna Oerlemans** (Ourlemans, Orlemans), geboren te Loon op Zand, overleden te Baardwijk op 14-6-1775.

(**Anna Oerlemans** getrouwd (2) te Baardwijk op 28-7-1769, kerkelijk huwelijk (RK) te Baardwijk op 20-8-1769 met **Mathias (Matthijs) Willems** (Wilmse), geboren te Arnhem, soldaat).

RK doopboek Baardwijk: "Anno 1702, 13 Septembris baptizatus est Petrus, filius legitimus Joannis van Cleef et Barbara van Giesberghen, susc. Petrus Jansse van Cleef et Anna van Haelst."

Begraafboek Baardwijk (gaarder): "Den 15 Augustus, Anna Oerelemans brengt aen het lijk van haeren man Peeter van Cleef in de classis van onvermoge, ergo nihil."

*RK begraafboek Baardwijk:
"1775, 14 junij obiit Anna, vidua Mathias Willems".*

*Begraafboek Baardwijk (gaarder):
"Ontfangh van het regt van begraeven. 1775, 16 junij, Laurens van Cleeff brengt aan 't lijk van zijne moeder, de weduwe Matthijs Willemse, in de classe van pro deo."*

Trouwboek Baardwijk (gaarder): "1742, den 29 mart aan Peeter van Cleeff een briefje prodeo verleent wegens het trouwen met Anna Orlemans."

NG trouwboek Baardwijk: "Anno 1742, den 29 maart zijn in wettige ondertrouw opgenomen Pieter van Cleeff, j.m. gebore te Baardwijk, soldaat in de gedetacheerde compagnie van den capteijn Jacob van Hardenbroek, commandeur van 't fort Loevesteijn, met Anna Ourlemans, j.d. gebore van Loon op Zant, beide alhier woonachtig. Deze hebben hunnen 1ste, 2de en 3de of laatste huwelijkse voorstellingen gehad, en in den huwelijken staat bevestigd op den 15 april."

RK trouwboek Baardwijk: "1742, 15 aprilis, sacram. juncti sunt Petrus van Cleef et Anna Orlemans, testes fuerunt Henricus van der Crabbe et Roelanda Blom."

*RK trouwboek Baardwijk:
"1769, 14a augustij sacramentatiter juncti sunt Mathias Willems et Anna Oerlemans, testes fuerunt Maria Elisabetja de Ridder et Aldegundis van Herp."*

NG trouwboek Baardwijk: "1769, den 28 juli zijn bij mij in wettige ondertrouw opgenomen Matthijs Wilmse, weduwnaer van wijlen Catrina Gerits, geboortig van Arnhem, soldaat in het regiment van de heer luitenant generael Evertse, compani van de heer luitenant colonel Cramer, guarnisoen houdende te Arnhem, met Anna Oerlemans, wed. Peter van Cleef, geboren te Loon op Sant, en tans woonachtig alhier, zijn in de huwelijke staat ingesegent den 20 augustus daar op volgende."

Uit dit huwelijk:

1. **Joannis van Cleef**, gedoopt RK te Baardwijk op 5-8-1743.

RK doopboek Baardwijk: "1743, 5 Augustus baptizatus est Joanis, filius legitimus Petri van Cleef et Anna Orlemans, suscep. Laurentius van Cleef et Cornelia van de Grindt."

2. **Laurentius van Cleef**, gedoopt RK te Baardwijk op 13-1-1752.

RK doopboek Baardwijk, "1752, 13 januarii baptizatus est Laurentius, filius legitimus Petris van Cleef et Anna Orlemans, suscep. Laurentius van Cleef et Anna Voogh."

- IIIb. **Jacobus** (Japie) **van Cleve** (van Cleef, van Kleef), ([zoon van Ila](#)), gedoopt RK te Baardwijk op 30-6-1709, militair (1744), overleden na 3-11-1769,

ondertrouwd te Drunen (NG) op 31-1-1739, getrouwd te Drunen op 15-2-1739 met **Sophia** (Sophinia, Sophija, Lucia) **van Delft**, dochter van Jan Berentse van Delft (timmerman,) en Henrickje Hendricks de Cruijf, gedoopt RK te Drunen op 13-3-1715, begraven te Drunen op 16-12-1771.

RK doopboek Baardwijk: "1709, 30 Junij baptisatus est Jacobus filius legitimus Joannis van Cleve et Barbara van Girsbergen, susc. Petrus van Cleve et Anna Joannis."

RK doopboek Drunen: "1715, Martius 13a baptizata est Sophinia, filia legitima Joannis Beirenden van Delf et Henrice Henderickx de Cruijf, coniug. susc. Aert Janssen van Delft et Lijsbet Janssen van Delf."

NG trouwboek Drunen en Nieuwkuijk: "Den zelfde dito [den 31 januarij 1739] nog in ondertrouw opgenomen Jacobus van Cleef, j.m. geboore en woonagtig te Baardwijk, en Sophia van Delft, j.d., gebore en woonagtig te Drunen. Getrouwt den 15 Februarij 1739."

Uit dit huwelijk:

1. **Barbara van Cleef**, gedoopt RK te Baardwijk op 27-8-1739.

RK doopboek Baardwijk: "1739, 27 Aug, Baptizata est Barbara, filia legitima Jacobi van Cleef et Lucia van Delft. Susceptore Joannes van Kleef et Barbara van Kleef."

2. **Joannis van Cleef**, gedoopt RK te Baardwijk op 21-8-1740.

RK doopboek Baardwijk: "1740, 21 Augustus, Baptizatus est Joannis, filius legitimus Jacobu van Cleef et Sophie van Delft, Suseptore Petrus van Cleef et Barbara van Cleef."

3. **Martinus van Cleef**, gedoopt RK te Oudewater op 27-3-1744, overleden te Alkmaar op 22-11-1800, [volgt IV](#).

4. **Anthon van Cleef**, gedoopt RK te Oudewater op 1-9-1745.

RK doopboek Oudewater: "1 September 1745 baptizatus est Anthon, f.l. Japie van Cleef et Sophie van Delft, susc. Joanna van Delft. Presidij."

5. **Barbera van Cleef**, geboren te Amsterdam circa 1749, RK, overleden te Amsterdam in het Vrouwenhuis op 15-6-1782, ondertrouwd te Amsterdam (Pui) op 3-11-1769, getrouwd met **Joseph Walters**, zoon van Franciscus Walters, geboren te Amsterdam circa 1747, RK, overleden te Amsterdam in het Buitengasthuis op 2-5-1805.

Joseph Walters overleed op 2-5-1805 in het Buitengasthuis in Amsterdam:

"1805, Mannen in 't Buiten-Gasthuis.

Majj 2, Joseph Walters, geb. Amsterdam,"

(Stadsarchief Amsterdam, Overledenen Gast-, Pest-, Werk- en Spinhuis, archiefnummer 5001, inventarisnummer 1270

Barbera van Cleef is op 15-6-1782 overleden in het Vrouwenhuis te Amsterdam:

"Namen der dooden, gestorven int Vrouwenhuis.

Anno 1782, 15 junius, Berbera van Cleeff, van Amsterdam, weduwe."

(Stadsarchief Amsterdam, Overledenen Gast-, Pest-, Werk- en Spinhuis, archiefnummer 5001, inventarisnummer 1269)

Amsterdam, huwelijksintekeningen van de Pui (DTB 743):

"Den 3 November 1769 compareerden als vooren:

- Joseph Walters, van Amsterdam, Rooms, oud 22 jaer, in de Sint Annestraat, geadsisteerd met zijn vader Franciscus Walters,

- Barbera van Cleef, van Amsterdam, Rooms, oud 20 jaer, woont als boven, geadsisteerd met haar vader Jacobus van Cleef.

Versoekende hare drie Sondaagse uijtroepingen, omme naar derselve de voorsz. trouwe te solemniseren, en in alles te voltrekken, so verre daar anders gene wettige verhinderen voor en valle. En naar dien sij bij waarheid verklaaren dat sij vrije

Personen waren, en malkanderen in bloede niet en bestonden, waar door een Christelijk Huwelijk mochte verhinderd worden, zijn hun hare geboden verwilliget."

6. **Joannes Josephus van Cleef**, gedoopt RK te Amsterdam in de Mozes- en Aäronkerk op 19-3-1756.

RK doopboek Amsterdam, Mozes- en Aäronkerk: "19 Martius 1756, Joannes Josephus, [zoon van] Jacobus van Kleef, Sophia van Delft. [Getuigen:] Antonius Sas, Catharina van de Grint."

Generatie IV

- IV. **Martinus van Cleef** (van Kleeff), ([zoon van IIIb](#)), gedoopt RK te Oudewater op 27-3-1744, militair (1744), overleden te Alkmaar op 22-11-1800, begraven te Alkmaar op 25-11-1800, ondertrouwd te Amsterdam op 11-12-1767, getrouwd te Amsterdam (schepenen) op 10-1-1768 met **Maria Nieuwenhuijs** (Nijhuizen, Nieuwenhuizen, Nieuwenhuis), dochter van Willem Nieuwenhuijs en Alida Temmink, gedoopt RK te Amsterdam in de kerk De Pool op 1-9-1746, overleden te Schokland (Emmeloord) op 23-11-1807.

RK doopboek Oudewater (DTB 11): "27 Mart. 1744 baptisatus est Marten, f.l. Jan Cobussen van Cleef et Sophie van Delft, susc. Adriana van Delft et Peeter van Cleef. Oudewater in garnisoen."

Overlijdensreg. Alkmaar (Oud Rechterlijk Archief, nr. 657) 22-11-1800: Martinus van Kleeff, oud 55 jaar, nalatende 1 minderjarig kind, wonende op Zevenhuisen.

Martinus van Kleeff, 55 jaar oud, geref, werd begraven 25-11-1800 op het kerkhof in Alkmaar. Hij liet een minderjarig kind na. (inv. 53, akte nr. 26961).

In een huwelijksbijlage van kleinzoon Martinus Bernardus van Kleef d.d. 23-12-1825 verklaren getuigen dat diens grootvader van vaders zijde gewoond heeft in Alkmaar en daar ook is overleden "omstreeks den jaren 1800 of 1800 één". Zij verklaarden dat zij "uit hoofde der gebrekkig gehouden registers van dien tijd geen dood-attesten hebben kunnen bekomen".

RK doopboek Amsterdam, kerk De Pool (DTB 359): "1 Septembris, Maria, par. Willem Nieuwenhuijs et Alida Temming. Suscep. Barent Temming en Maria Meijers."

RK overlijdensboek Schokland 23-11-1807: "23 nov, obiit Maria, vidua Martini van Kleef, advena Alcmariensis, susceptis Ecclesiae Sacramentis, in Emmeloord."

Vertaling: overleden Maria, weduwe van Martinus van Kleef, vreemdelinge, afkomstig uit Alkmaar, in Emmeloord.

Amsterdam, huwelijksintekeningen van de Pui (DTB 743):

"Den 11 December 1767 compareerden als vooren:

- Martinus van Cleef, van Amsterdam, Rooms, oud 24 jaer, op de Bierkaij, geadsisteert met zijn vader Jacobus van Cleef,

- Maria Nieuwenhuijs, van Amsterdam, Rooms, oud 21 jaer, an de Botermark, geadsisteert met haer vader Willem Nieuwenhuijs,

Versoekende hare drie Sondaagse uijtroepingen, omme naar derselve de voorsz. trouwe te solemniseren, en in alles te voltrekken, so verre daar anders gene wettige verhinderen voor en valle. En naar dien sij bij waarheid verklaaren dat sij vrije Personen waren, en malkanderen in bloede niet en bestonden, waar door een Christelijk Huwelijk mochte verhindert worden, zijn hun hare geboden verwilliget."

"Op den 10 Januarij 1768 zijn door de ondergest. Heeren Schepenen in den Egte Staat bevestigd: Martinus van Cleef en Maria Nieuwenhuijs."

Uit dit huwelijk:

1. **Willem van Kleeff**, gedoopt RK te Amsterdam in de Mozes- en Aäronkerk op 2-6-1769.

Doopboek r.k. Mozes- en Aäronkerk Amsterdam: gedoopt 2-6-1769: Willem, [zoon van] Martinus van Kleef en Maria Nieuwenhuijs. [Getuigen:] Willem en Geertruij Nieuwenhuijs.

2. **Bernardus (Berend) van Kleef**, gedoopt RK te Amsterdam op 18-4-1772, overleden te Schokland (Emmeloord) op 4-2-1825, [volgt V.](#)

Generatie V

- V. **Bernardus (Berend) van Kleef** (van Kleeff, van Cleef), ([zoon van IV](#)), gedoopt RK te Amsterdam in de Mozes- en Aäronkerk op 18-4-1772, schoenlapper (1825), glazenmaker, rijkswerker, piqueur (= opzichter of steenbikker), visser (1822), overleden te Schokland (Emmeloord) op 4-2-1825 om 13:00 uur, ondertrouwd te Alkmaar op 13-7-1794, getrouwd te Alkmaar (Stads-trouwboek) op 27-7-1794, kerkelijk huwelijk te Alkmaar (r.k.) op 27-7-1794 met **Geertje** (Gertrud, Gertrudis, Geertruij) **Ulrich** (Ullerich, Ulderich, Ulderink, Ulderik), dochter van Johannes Ulrich (segeant-majoor) en Joanna Maria Hannemans, gedoopt RK te Zutphen op 29-9-1768, vroedvrouw, overleden te Schokland (Emmeloord) op 4-2-1825 om 13:00 uur.

Doopboek r.k. Mozes- en Aäronkerk Amsterdam: 18-4-1772: Bernardus, [zoon van] Martinus van Kleef en Maria Nieuwenhuijs. [Getuigen:] Willem en Geertruij Nieuwenhuijs.

Volgens het Registre Civique van 1811 is de op Schokland wonende Bernardus van Kleef geboren op 17-4-1770, wat onjuist is.

In 1806 ontstond er een konflikt om de sleutel van het kerkhof van Emmeloord. De burgemeesters wilden deze sleutel, die in het beheer was van Berent van Kleef, hebben. In de Kamper Almanak van 1966-'67 stond daarover het volgende:

Weer werd het kerkhof een punt van moeilijkheden; nu om een simpele sleutel! ... Zo kunnen we lezen:

"Op zondag de 14 Dec. 1806 hebben de burgemeesters de sleutel van het kerkhof gerechtelijk opgeëischt, dezelve hadde Berent van Kleef in bewaring, en hem, door onze bode compareeren, heeft hij, B. van Kleef, geantwoord dat hij de sleutel van het kerkhof aan niemand konde geven, dat hij daar order toe had van hoger magt, en dat hij eerst zijne principaal Lucas Seidel er over spreken moest. De regeering wagten toen tot op zaterdag den 20 dezer. Een antwoord doch zij kregen niets. Vervolgens nam de Regeering een besluit, en zond dit navolgende missive aan den opzigter L. Seidel, zijnde den volgenden inhoud:

"De Plaatzelijke Regeering van Emmeloord,

Aan den Opzigter Lucas Seidel te Ens.

Emmeloord den 20 December 1806.

Daar volgens het convenant artikel 1 tusschen de heer P. van Diggelen, landmeter van 's Lands Zeehavens en Zeegaten, als daartoe van hogere magt gequalificeerd om de geschillen tusschen de Regeering en den opzigter L. Seidel te vereffenen, en ons gemaakt, de sleutel van onzen kerkhof bij een der leden van dit dorpsbestuur zal worden bewaard, en wij denzelven tot nu toe niet ontvangen hebben, noch kunnen verkrijgen van hem bij wie wij meenen dezelve te berusten, hoe zeer gerechtelijk opgeëischt, verzoeken wij U vriendelijk te zorgen dat dezelve, hoe eerder hoe liever, aan ons ter hand gesteld worde, zoo dezelve bij iemand van Uw onderhoorig werkvolk mogte zijn berustende, waarmede wij ons tekenen,

De U Heilwenschende Regeering van Emmeloord.

In naam der zelve,

H. Mommendé, secretaris."

Hierop hebben de burgemeesters op 22 dec. een antwoord ontvangen, luidende:

"Den Opziener L. Seidel.

Aan her Gemeentebestuur van Emmeloord.

Tans kan ik aan U lieden verlangen voldoen met Uied bij deezen de sleutel van het kerkhof te zenden. De smit was niet in ocazie geweest om dezelve eerder "te doen zenden.

Schokland, te Ens, den 28 Dec. 1806.

Waarmede ik ben U lieden heilwenschende dienaar.

L. Seidel."

Seidel zond dus niet de originele sleutel, doch liet er een maken door de smid en behield zelf de bij het slot behorende sleutel. Het gemeentebestuur antwoordde echter:

"Wij zijn genoodzaakt UE de sleutel hierbij weder te zenden, deels omdat het tegen contract strijdig is tusschen den heer van Diggelen en ons er over gesloten, deels omdat het slot al aan eenen smit is gezonden om er een uitgewerkte sleutel van te maken. Zo dat wij het weder ontvangen, zullen wij het aanstonds laten aanspijkeren en UE kennis geven, waar UE dan gelieve te zorgen dat hij op onze verzoek weder in bewaring gebracht worde. Waarmede wij zijn," enz.

Blijkens een brief van het gemeentebestuur dd. 19 jan. 1807 kwam de nieuwe sleutel te berusten

bij de omroeper Albert Klaassen Broodbakker. Waarschijnlijk heeft Lucas deze nooit om de sleutel lastig gevallen, omdat hij zelf immers nu twee exemplaren had!
(Hans Seidel: Met een ducaat en een dubbeltje. Verschenen in de Kamper Almanak 1966-67)

Berend van Kleef kocht op 14-3-1810 van de erfgenamen van de erfgenamen van het echtpaar Jacob Pieters (1752-1804) en Aaltje Albers Koek (1756-1804) voor 130 gulden een huis met erf op Schokland, Ens nr. 16. Op 30-3-1810 werd daarvan de volgende akte opgemaakt door de schout van Schokland:

"Ik Mr. G.J. van Wijhe, Schout van Schokland, doe cond en certiëere door dezen dat voor mij en keurnoten als waren Jacob Reijers Kaale en Peter Beijer in den gerichte gecompareerd en erscheenen zijn: Albert Jansen Koek als in huwelijk hebbende Trijntje Jacobs, Klaas Jacobs en Willem Jacobs geadsisteerd met zijnen voogden, Bruin Peters als in huwelijk hebbende Lijsje Jacobs, en Teunis Ruiten als in huwelijk hebbende Magteltje Jacobs, alle erfgenaamen van Pieter Jacobs en Aaltje Albers Koek, ehelieden; dewelke verklaaren op den 14den van Lentemaand 1810 voor eene volle en ten genoegen aan de comparanten voldaane summa van honderd en dertig guldens, waarvoor zij quiteeren bij deezen, te hebben verkogt, en diensvolgens in vollen en vrijen eigendom te cedeeren, transporteeren en over te dragen aan Baerend van Kleef: een huis en weerde, staande alhier op het eiland Schokland, buurt Ens, no. 16. Weshalven de comparanten in de beste en bestendigste forma rechtens doen cessie transport en overdragt de aankopen in de volle en actueelen possessie en eigendom van dien stellende onder cautie voor de evictie als naar rechten. In waarheids oirconde heb ik schout voornoemd deze hiervan afgegeeven nevens de transporten eigenhandig getekend en geregeld op Schokland den 30sten van Lentemaand 1810."

(Stadsarchief Kampen, Nieuw Archief Schokland, inv. 238)

In deze akte zijn een paar fouten gemaakt:

- Pieter Jacobs moet zijn: Jacob Pieters;
- Bruin Pieters moet zijn: Albert Pieters of Peters (hij tekent als Albert Peters).

De aannemer Bernardus van Kleef kocht op 5-5-1815 een visschuit van de Schokker visser Jan Alberts Goosen. De schuit was 36 voet lang over de steven en ruim 13,5 voet breed. Bij de koop inbegrepen waren de bijbehorende zeilen, ankers, touwen en viswant. De verkoper verklaarde dat de schuit bezwaard was met een gerechtelijke bijlbrief (een koopbrief van een schip, waarin de verkoper zich voor de koopprijs van het schip laat verpanden), groot in kapitaal f. 500,-. Uit deze op 22-5-1806 door het Gerecht van Vollenhove opgemaakte bijlbrief bleek dat Jan Alberts Goosen destijds de schuit gekocht had van Tijmen Roelofs, een meester-scheepsmaker uit Kuinre. Van Kleef kocht de schuit voor f. 500,-, waarvan hij de ene helft op 14-5-1815 en de andere helft op 2-11-1815 diende te betalen.

Zie: Het Schokker Erf 21, blz. 39-41.

Schade aan de dijk nog steeds niet hersteld!

Gebrek aan respect voor het gezag is niet iets van de laatste tijd. Ook twee eeuwen geleden kwam dat al voor, als we Johannes Caspar Sonderman, burgemeester van Schokland in de jaren 1811-1818, mogen geloven. Twee Schokkers kregen opdracht van de veldwachter om losgespoelde palen en planken van de dijk weg te halen, maar de volgende ochtend hadden ze nog niets gedaan! Sonderman noteerde over dit voorval:

"Vrijdags den 7e Maart 1817 compareerde [= verscheen voor mij] de veldwagter en declareerde, dat door de laaste stormen veele planken en kleine palen uit de dijk los gedreeven, zich op en aan den dijk los leggend bevonden; dat hij gisterenmorgen hiervan had kennis gegeeven aan de meede-aannemers B. van Cleef en Jannes Ruiten, hun lieden herinnerende om dezelve te bergen en het steelen der zelve voor te koomen. Maar deeze goedmeenende kennisgeving en waarschuwing wierd niet geächt, en daardoor stilzwijgend van de hand geweezen, dat B. van Cleef en Jannes Ruiten (in plaats van werk tot berging dier planken en paalen te maken) de eerste op de buurt Emmeloord ging glazemaken, en de tweede zijn timmerwerk in het huis van Pieter Dubbels ging voort zetten, en tot heden toe nog niets aan het bergen dier planken en paalen geschiedt is, zoo doende word dan aan dieven volstrekt gelegenheid gegeeven, en bij de groote armoede en gebrek aan brandstoffen, dezelve gelijkaam uitgenoodigt om te steelen, en aan wien legt dan de schuld in de eerste plaats, als van deeze planken en palen gestoolen word?"

Het gaat hier om Bernardus van Kleef (1770-1825) en Pieter Dubbels Schouten (1748-1826).

Wie Jannes Ruiten is, is niet duidelijk.

(Schade aan de dijk nog steeds niet hersteld!, door Bruno Klappe. Verschenen in Het Schokker Erf 50 van mei 2002)

Op 19-5-1822 was de 50-jarige visser Bernardus van Kleeff getuige bij de aangifte van de dood van Jakob Alberts Bape.

Bernardus van Kleef is verdrongen tijdens de stormramp van 4-2-1825.

Volgens zijn overlijdensakte was Bernardus van Kleef 52 jaar oud, schoenlapper, wonende op Schokland. Hij overleed op 4-2-1825, 's middags om 1 uur in een huis, staande op Emmeloord. Het overlijden werd aangegeven door de 48-jarige schipper Dubbel Floris Sul en de 36-jarige schipper Floris Alberts Toeter, beiden wonende op Schokland.

Zutphen, r.k. doopboek 1750-1799 (RBS 1906): "Baptizata est Gertrudis, filia legitima Joannis Üllicher et Joanna Maria Hannemans. Susceperunt Thomas Esser et Maria Klijn pro absente Josina Hannemans."

Geertje Ulrich is verdrongen tijdens de stormramp van 4-2-1825.

Volgens haar overlijdensakte was Geertje Ulrich 55 jaar oud, gehuwd met Bernardus van Kleef, wonende op Schokland. Ze overleed op 4-2-1825, 's middags om 1 uur in een huis, staande op Emmeloord. Aangifte werd gedaan door de 48-jarige schipper Dubbel Floris Sul, en de 36-jarige schipper Floris Albers Toeter, beiden wonende op Schokland.

Alkmaar, RK trouwboek St. Matthias (inv. 105): "1794, Julij, den 27 dito juncti: Bernardus van Kleef, Geertruij Ulrich, in facie Ecclesia."

Alkmaar, Stadstrouw, Huwelijksaangiften 1791-1796 (inv. 956 / DTB105): 1e gebod den 13 Julij 1794, Bernardus van Kleef, jongm, en Geertruij Ulrich, jonged, beiden alhier getrouwt ter camere van H.H.B.B. den 27 julij 1794."
(H.H.B.B. = Heren Burgemeesteren).

Het aandeel van de familie Van Kleef in de geneeskundige zorg op Schokland (1800-1832) door Dr. J.H.A. Ringeling.
Inleiding.

Wij zullen het wel niet ver mis hebben, wanneer wij veronderstellen dat Bernardus van Kleef en zijn huisvrouw Geertruij Ulrich in de nazomer van 1800 Alkmaar vaarwel zegden, om zich met hun vier jonge kinderen, waarvan de oudste, Martinus, nog geen zes jaar oud was, in Schoklands noordelijke haven te vestigen. Gaat ons Burgerlijk Wetboek er van uit, dat de man domicilie kiest, in het onderhavige geval was de situatie anders, want het was Geertruij Ulrich's benoeming tot vroedvrouw van Emmeloord, welke het jonge gezin van Kleef de verre reis naar Schokland deed ondernemen. Hoe de bewuste vacature in Alkmaar was doorgedrongen, vermeldt de historie niet. In ieder geval had het Plaatselijk Bestuur van Emmeloord geen advertentie in de "Oprechte Haarlemsche Courant" geplaatst, zoals zulks drie jaar later wèl zou geschieden. Desondanks weten wij toch het een en ander van de arbeidsvoorwaarden, aangezien de Secretaris van het Plaatselijk Bestuur van Emmeloord op 26 juni 1803 de opdracht kreeg om een advertentie voor een vroedvrouw te plaatsen "als na gewoonte". Zulks moge impliceren, dat de opvolgster van Geertruij Ulrich op dezelfde voorwaarden gecontracteerd werd.

En aangezien wij de bewuste advertentie in de "Oprechte Haarlemsche Courant" van 9 juli 1803 nr. 82 wèl kennen, weten wij dus ook welke emolumenten Geertruij Ulrich genoot: Nevens een jaarwedde van f 100,-- en het genot van een vrije woning en f 16,-- voor turf werd voor verloskundige hulp per geval een extra vergoeding van f 2.-10 genoten. Dat het Rooms Katholieke Emmeloord overigens aan een vroedvrouw van Roomse huize de voorkeur gaf, kan weinig verwondering baren.

Welk beroep Bernardus van Kleef in Alkmaar uitoefende is ons onbekend. Hoogstwaarschijnlijk was hij echter geen visser, hetgeen betekende, dat de kans op verwerving van een vast inkomen op het arme Schokland wel bijzonder gering was. Of het echtpaar Van Kleef zich zulks vóór het vertrek naar Schokland volledig bewust was, mag betwijfeld worden. Uit archivalia van latere datum weten wij, dat Bernardus onder meer als schoen- en glazenmaker zijn bijdrage voor het gezinsinkomen leverde, alvorens hij zich in 1804 een vaste overheidsbetrekking als arbeider bij de Waterstaatswerken verwierf.

En toch zou juist de bescheiden functie van Rijkswerkman van man en vader straks het plechtanker voor het gezin van Kleef worden, wanneer de storm eenmaal in alle hevigheid losgebarsten zou zijn.

Geertruij's ontslag.

Van de eerste jaren van hun verblijf op Schokland is ons van het echtpaar Van Kleef weinig

bekend, behoudens het feit dat het gezin op 30 april 1802 met de komst van een tweeling verrijkt werd.

Het notulenboek van de Plaatselijke Regering van Emmeloord van 9 januari 1802, bijzonder nauwgezet bijgehouden door de secretaris-schoolmeester en chirurgijn Hendrik Mommende, brengt de familie van Kleef dan ook niet vóór Zondag 26 juni 1803 in het nieuws. Op die datum vinden wij de volgende aantekening vermeld:

"Heeft het plaatselijk Gemeentebestuur alhier eenparig een resolutie genomen en besloten om den tegenwoordige vroedvrouw Geertruij Ulrich, huisvrouw van B. van Kleef, om zekere redenen tegen aanstaande Allerheiligen, zijnde den 1sten November, van haar bediening op te zeggen en te doen vertrekken".

In verband hiermede wordt aan Secretaris Hendrik Mommende opgedragen de vacature in de Haarlemmer Courant bekend te maken.

In de notulen van de vergadering op Zondag 31 juli 1803 treffen wij dan de letterlijke tekst aan van de brief, welke inmiddels door de ordinaire bode (sc. Marten Hofman) aan den huize Van Kleef is afgegeven:

"Het Plaatzelijke Gemeente Bestuur van Emmeloord, doet hiermede te weten, dat zij naar rijpe deliberatie heeft besloten om aan den tegenwoordige vroedvrouw Geertruij Ulrich, om haar met een vierendeels jaars te waarschouwen en alzo van haar ambt en bediening als vroedvrouw te ontslaan, om tegen den eersten November dezes jaars te vertrekken".

Veel eer had de bode overigens met zijn bezoek niet ingelegd. Geertruij had hem te verstaan gegeven, dat, wanneer men een boodschap voor haar had, men haar zulks maar had moeten vertellen toen zij haar traktement kwam halen, dat zij derhalve niet van zins was om thans een briefje aan te nemen.

Consternatie in het kamp der "Regeering" bij het vernemen van deze jobstijding. Staande de vergadering wordt besloten de bode terstond opnieuw naar Geertruij af te vaardigen, "om haar mondelijks namens de Regeering gerechtelijk te doen opzeggen om met den eersten November aanstaande te vertrekken".

Geertruij blijkt echter niet van plan het hoofd zo maar in de schoot te leggen. Vergezeld van Piet Mastenbroek en Willem Jansz Tromp verschijnt zij even later in de Rechtkamer en vraagt het vergaderde college recht op de man af, wat men nu precies op haar heeft aan te merken.

Ongetwijfeld valt Geertruij met deze vraag de Regering wel wat rauwelings op het lijf. Uiteindelijk geeft een der leden haar ten antwoord: "dat zij voor een jaar was aangenomen, en met vierendeels malkanderen te waarschouwen of op te zeggen, en dewijl gij tegen eenige van onze Burgers hebt laten vloeien, zo wanneer er een beter plaats als deze kwam open te vallen, gij alsdan zoude vertrekken. En dies hebben wij de vooruitzicht gebruikt om naar een ander om te zien. Wij geven nu hiervan de reden".

Gelukkig, het hoge woord is er uit en Geertruij weet thans waartegen zij zich zal moeten verdedigen: klachten over haar optreden of over haar vakbekwaamheid zijn in ieder geval niet naar voren gebracht.

Inmiddels had de Regering reeds aan haar voornemen een begin van uitvoering gegeven: Op 9, 16 en 23 juli 1803 waren er in de "Oprechte Haarlemsche Courant" gelijkluidende oproepingen verschenen voor de vervulling van de vacerende functie van vroedvrouw te Emmeloord.

De belangstelling bleek niet gering te zijn: meer dan twintig gegadigden meldden zich. Een extra-ordinaire vergadering van het Volle Gerecht, uitgeschreven op zondag 15 augustus 1803 is nodig om in dezen te beslissen. Uiteindelijk wordt de 40-jarige chirurgijns weduwe uit Bunnik, Anna Theresia Carpentier, wier sollicitatie ondersteund wordt door aanbevelingsbrieven van de pastoors van Bunnik en Lutjebroek, beroepen.

Haar zal bericht worden, dat zij zich binnen veertien dagen - dus vóór 1 september 1803 - op Schokland zal moeten vervoegen. Vervolgens wordt op dezelfde zitting een verzoek van Geertruij Ulrich, om alsnog in haar functie gehandhaafd te blijven, in de navolgende bewoordingen van de hand gewezen:

"Geachte Vriendinne, Wij hebben UEd. verzoek overwogen, en naar rijpe deliberatie goedgevonden UEd. per memorie daarvan kennis te geven. Waaren wij van zinne geweest U te houden, zouden wij U de plaats niet hebben opgezegd. Gij weet dat gij tegen allerheiligen los zijt, en wij zullen zorgen dat wij tegen dien tijd een andere vroedvrouw weder hebben. En wij zeggen U hiermede aan, dat indien Gij U verstout zonder onze voorkennis ook maar éénen dag van deze buurte te gaan, wij U een attest en nog daar te boven U vervallen salaris zullen weigeren. Hiermede U aanzoeke voldaan hebbende, tekent het Gemeentebestuur van Emmeloord enz."

Ronduit gezegd was er na dien 14den augustus 1803 voor Geertruij Ulrich en haar gezin weinig reden tot hoop meer. En toch zouden zich binnen 24 uur weer gunstiger perspectieven manifesteren. Op maandag arriveerde er namelijk hoog gezelschap op Schokland ter inspectie van de landswerken ter plaatse, te weten de heren Cambier en van Straalen, leden-commissarissen uit het Gedeputeerd Bestuur van Holland, tezamen met de generaal-opziener over 's Lands zeeweringen in het Noorder gedeelte van het Departement Holland, Jan

Boudewijnsz Peereboom (1767-1826), te Alkmaar woonachtig. Misschien kende de generaal opziener de familie Van Kleef reeds van naam uit zijn woonplaats, misschien ook had hij Geertruij's man, die van tijd tot tijd in los verband bij de zeeweringen te werk werd gesteld, al eens op Schokland gezien, in ieder geval zag

Geertruij kans het hoge gezelschap in te lichten over de netelige situatie waarin haar gezin dreigde te geraken. Zij verzocht hen te willen bewerkstelligen, dat zij als vroedvrouw zou mogen blijven, ter ondersteuning van welk verzoek zij een petitionnement overlegde, dat door verscheidene vrouwen ondertekend was.

Nu trof Geertruij het bijzonder dat in ieder geval de heer Peereboom op de hoogte was van het wonderlijke bestuursbeleid dat de Regering van Emmeloord bij tijd en wijle ten toon placht te spreiden. Het gevolg van een en ander was dan ook dat de gasten van de vaste wal de president van de Regering Louwe Jansen Tromp en diens medelid Jan Stevens gingen opzoeken, met het verzoek om Geertruij Ulrich in haar functie van vroedvrouw te willen handhaven, althans nog voor de periode van een jaar. Deze bestuurderen wisten echter in eerste instantie de vraag te ontwijken onder het voorwendsel dat zij zonder toestemming van hun afwezige medeleden Albert Alberts Toeter en Jacobus Bruinsen Klappe een dergelijk besluit niet konden nemen. Zouden de laatsten zich met het gedane voorstel kunnen verenigen. dan zouden ook zij zelf zich daartegen niet verzetten.

Met deze ijdele hoop in het hart trok het gezelschap af. Zoals te verwachten was werd het bewuste verzoek op de eerstkomende vergadering van het Plaatselijk Bestuur van zondag 21 augustus 1803 met algemene stemmen van de hand gewezen.

Het behouden Huis.

De onderhandelingen tussen de Regering van Emmeloord en Anna Theresia Carpentier waren inmiddels tot een goed einde gebracht, en hadden er toe geleid dat aan de nieuwe vroedvrouw een schriftelijke aanstelling voor een tijdvak van twee jaren was aangeboden. Anderzijds was ook Opziener-Generaal Peereboom na de weigering van het Plaatselijk Bestuur van Emmeloord niet stil blijven zitten, doch voorzichtig gaan uitvorsen hoe het gezin Van Kleef het beste hulp geboden zou kunnen worden. Daarbij was hij er zich terdege van bewust dat hij zich volledig buiten de politieke of huishoudelijke directie van het Gemeentebestuur van Emmeloord had te houden. Veiligheidshalve dekte hij zich dan ook door over wenselijke maatregelen steeds van te voren ruggespraak te houden met de Directie van de Zeeweringen en de Commissarissen van het Departementale Bestuur. Wij kunnen derhalve aannemen, dat in het bijzonder de heren Cambier en van Straalen nauw bij dit vooroverleg werden betrokken.

Allereerst nu ging de heer Peereboom een bezoek afleggen bij de Schout van Urk en Emmeloord, teneinde zich nader te laten inlichten over de eigendom en de bestemming van het huisje waarin de familie Van Kleef woonde. De uit dit onderhoud verkregen feitenkennis is ongetwijfeld vermeldenswaard: de familie Van Kleef nu bleek een Landshuisje te bewonen, dat aanvankelijk voor de schoolmeestersweduwe bestemd was. Tot het jaar 1795 had het Gemeentebestuur van Emmeloord hiervoor ordentelijk jaarlijks een bedrag van f 10,- aan de opzichter van 's Lands zeeweringen en gebouwen betaald. Nadien werd het huisje echter door de fungerende vroedvrouw bewoond en was het betalen der huurpenningen gestaakt. De juridische basis voor deze koerswijziging blijft echter in de nevelen gehuld, omdat een resolutie van het Bestuur van Holland, houdende "eenige finale afstand van hetzelfde huisje tot woning van de vroedvrouw", niet aan de schout bekend blijkt te zijn. Juist deze wetenschap is voor Peereboom van uitzonderlijk belang en wordt dan ook het uitgangspunt voor een eerste tegenzet.

Het ons bekende notulenboek onthult namelijk dat de schout van Urk en Emmeloord de Plaatselijke Regering op 7 oktober 1803 ter verantwoording roept en copie uit de notulen vraagt van al hetgeen er met betrekking tot de fungerende vroedvrouw is voorgevallen, hetgeen de Regering vierkant weigert.

De schout heeft echter nog een tweede agendapunt af te handelen. Namens de heer Peereboom laat hij Geertruij Ulrich onmiddellijk door de bode ontbieden, en als deze onverrichter zake terugkeert omdat hij haar niet thuis heeft getroffen, geeft de schout hem de last aan Geertruij mede te delen, "dat zij in 't Landshuisje zal blijven wonen "tot nader resolutie". Zou Peereboom, beseffende dat Geertruij's positie door de onwil van Emmeloord's Regering op den duur toch onhoudbaar zou worden, althans de woning voor het gezin van Kleef voorshands veilig hebben willen stellen?

Inmiddels woekert de koude oorlog op Emmeloord zelf onverminderd voort en verkillen de verhoudingen met den dag. De gerechtsbode Merten Hofman, die alles behalve een vriend van de familie Van Kleef is, betrapt tezamen met de meid van het rechthuis Anna Floris Geertruij's man op heterdaad, wanneer deze aan de muur van het rechthuis staat te luisteren. De notulen van de vergadering van 25 oktober 1803 winden er dan ook geen doekjes om: "De President laat hem (sc. Bernardus van Kleef) ontbieden en geeft hem een braven roffel, en zegt als hij zulks wederom doet, dat aan hem door 't geregt arm- en benen zal worden stukken geslagen zonder

verdere aanmaning".

Nog geen week later wordt nieuwe conflictstof aan de bestaande voorraad toegevoegd. Op 1 november 1803 wordt door secretaris Hendrik Mommende aan de burgerij een bekendmaking voorgelezen, inhoudende dat Anna Theresia Carpentier, weduwe van mr. chirurgijn J.Fr. Stroeve, als vroedvrouw is aangesteld op dezelfde voorwaarden als haar voorgangster. Daarbij wordt er op gewezen dat men zich uitsluitend door de aangestelde vroedvrouw mag laten bedienen, bij overtreding waarvan men een boete van zes gulden verbeurt!

Het heeft er veel van weg, dat de Regering door de uitdrukkelijke toevoeging van deze strafbepaling mogelijke concurrentie van de zijde van Geertruij Ulrich bij voorbaat heeft willen voorkomen. Door het petitionnement van 15 augustus 1803 was het haar in ieder geval bekend dat ook de familie Van Kleef op Emmeloord een zekere aanhang bezat.

Onmiddellijk na de ceremoniële bekendmaking wordt nog een tweetal vrouwen ontboden en namens de Regering door de secretaris ondervraagd, "of de afbedankte vroedvrouw Geertrui ook ten nadeele van de tegenwoordige vroedvrouw Anna Theresia Carpentier heeft gesproken".

Zij antwoorden, "dat voornoemde Geertrui Ulrich heeft gezegd dat de vroedvrouw A.Th. Carpentier geen man heeft gehad, dus zou zij van het vijfde hoerkind zwanger zijn".

De notulen eindigen dan met de volgende notitie: "Het Gerechte heeft aan Geertrui Ulrich het tractement betaalt (sc. op 9 oktober 1803), en de president heeft haar aangezegd om ten eersten deze Buurt Emmeloord te doen verweideren".

Dat aan deze laatste sommatie geen gevolg gegeven zal worden behoeft ons niet te verwonderen, nu de huisvesting van de familie van Kleef voorlopig veilig is gesteld. Geertruij Ulrich mag dan haar functie van vroedvrouw zijn kwijt geraakt, de Regering van Emmeloord zal Anna Theresia Carpentier aan een nieuwe woning moeten helpen.

Overigens kan het slechts betreurd worden dat de in verwachting zijnde Anna Theresia Carpentier, die aan de verwikkelingen part noch deel heeft, thans ook persoonlijk in dit emotionele conflict wordt betrokken. Bevorderlijk voor Geertruij's toch al zo wankelende positie is zulks in ieder geval beslist niet.

Hoe gevaarlijk deze nieuwe complicatie wel is, wordt nog duidelijker wanneer de onderlinge krachtsverhoudingen een onverwachte wijziging ondergaan. Hendrik Mommende, die door de dood van zijn huisvrouw Trijntien Michiels Holsappel op 25 april 1803 sindsdien alleen de zorg voor vijf minderjarige kinderen moet dragen, en Anna Theresia Carpentier besluiten na een korte kennismaking de verdere levensweg gezamenlijk af te leggen: Op 30 januari 1804 wordt hun huwelijk te Emmeloord voltrokken.

Weliswaar behoort thans plotseling het woningprobleem voor de nieuwe vroedvrouw door haar huwelijk met Emmeloord's geneesheer tot het verleden, doch Geertruij vindt voortaan Hendrik Mommende niet alleen qualitate qua doch ook persoonlijk tegenover zich! Dat zulks niet misverstaan moet worden blijkt wel uit hetgeen het ons zo langzamerhand vertrouwde notulenboek op 16 januari 1804 vermeldt:

"Klacht van de Schoolmeester Henk Mommende en deszelfs Bruid A.Th. Carpentier. Geertrui Ulrich heeft van haar gezegd, dat zij een menschen- en vrouwenvermoorder was!"

Er zijn getuigen, die bereid zijn deze uitlating te bevestigen, doch Geertruij weigert op de zitting te verschijnen. Tegen de bode (sc. Merten Hofman), die haar de bewuste sommatie brengt, zegt zij, "dat zij voor deze Gerichte niet wilde komen. Als zijlieden wat hadden te zeggen, dat moesten zij haar voor een hoger Gericht roepen!"

De stemming in het Rechthuis laat zich na deze "contempt of Court" niet moeilijk raden. De verontwaardiging en de opwindning is er zo groot, dat het ogenblik rijp is voor het treffen van economische sancties tegen het door zijn kindertal zo kwetsbare gezin Van Kleef! In de vergadering wordt er op gewezen dat verscheidene Utrechtse professoren Anna Theresia Carpentier kennen "als een bekwame vroedvrouw en als een vreedzame, zedige en stigtig levende Burgeresse".

Gezien de verfoeilijke lastering en de verdoemelijke leugens, waaraan Geertrui Ulrich zich schuldig maakt, wordt het scherpelijk verboden, "om noch Bernardus van Kleef noch zijn huisvrouw Geertrui Ulrich enig werk te laten doen of enig geld laten verdienen, hetzij met schoenmaken hetzij met glazenmaken of enig ander werk". Op overtreding van dit verbod wordt een boete van zes gulden gesteld: drie voor de Schout en drie voor de Armen. Kennelijk koestert de Regering van Emmeloord thans het vaste voornemen om door een volledige boycot en broodroof het gezin Van Kleef uit Emmeloord te verdrijven.

Toen Peereboom bij zijn volgende inspectie van de jongste ontwikkelingen in dezen kennis nam, was vanzelfsprekend ook zijn verontwaardiging groot. Het directe gevolg hiervan was dat hij het gezin Van Kleef thans openlijk in bescherming nam. Allereerst benoemde hij Bernardus van Kleef, die voorheen van tijd tot tijd als los sjouwer bij de werkzaamheden aan de zeeweringen werd ingeschakeld, thans als vast arbeider in 's Lands dienst, en vervoegde zich vervolgens opnieuw bij de President van het Plaatselijk Bestuur (sc. Louwe Jansen Tromp), teneinde meer te weten te komen omtrent de gronden waarop het Gemeentebestuur van Emmeloord aanspraak

meende te kunnen maken op een 's Lands-gebouw".

Toen de President het antwoord op deze vraag schuldig moest blijven, deelde Peereboom hem kort en bondig mede dat hij aan 's Lands arbeider Van Kleef de voortdurende inwoning in het voorschreven huisje had toegestaan, totdat hierover door het Departementaal Bestuur van Holland zou worden gedisponeerd. Zo werd dus de veste Van Kleef door de "Regeringsblokkade" wel onder zware druk gezet, doch het kwam toch niet zo ver dat de bezetting door de honger tot capitulatie werd genoot.

De Regering was nu wel gedwongen het hoger op te gaan zoeken, weshalve er dan ook op 20 oktober 1804 een officiële klacht van Emmeloord, door Louwe Jansen Tromp als president persoonlijk ondertekend, het Departementaal Bestuur van Holland bereikte. Met nadruk stellen de Gemeentebestuurders in hun klaagschrift voorop, dat het heil des Volks hun hoogste wet is, en op hen de verplichting legt uit al hun krachten

het welzijn dezer Gemeente te behartigen. Zij beklagen zich er over dat het echtpaar Van Kleef zich zonder hun voorkennis en tegen hun uitdrukkelijke wil "ten kosten ener arme en door felle winters en slegte visscherij uitgeputte gemeente alhier heeft nedergezet". In hoofdzaak wijten zij zulks aan de bescherming van de opziener-generaal, die voornoemd gezin, zonder hiervan enige qualificatie aan het Gemeentebestuur te vertonen, heeft toegestaan het voor de vroedvrouw bestemde huisje te blijven bewonen, zulks ondanks het feit dat het bewuste huisje door een Resolutie van het Provinciaal Committee van Holland d.d. 17 augustus 1796 ter dispositie van de tijdelijke regering van Emmeloord was gesteld! Men wenst derhalve vernietiging van de beschikking van de heer J. Peereboom Bzn. terzake, welke men beschouwt als een daad van inmenging in de inwendige politie van Emmeloord.

Op 22 november 1804 wordt het bewuste klaagschrift om bericht en raad in handen gesteld van de opziener-generaal Peereboom. Diens dertien pagina's tellende Memorie van Antwoord verschijnt eerst op 19 mei 1805, niet alleen vanwege het aanhoudend winterseizoen, maar ook omdat hij zelf nog een aantal onmisbare inlichtingen ter plaatse heeft moeten inwinnen.

Beginnende met Emmeloord's verheven doelstellingen verklaart Peereboom het navolgende: "Het zoude den onderget. ook niet bezwaarlijk zijn geweest het gedrag dezes Gemeente Bestuurs, zoo in dit als andere gevallen gehouden, in een daglicht aan Uwlieden en naar waarheid voor te stellen, dat daar geen het minste spoor van die edele beginzelen en handelingen, als welke zijlieden zich wel in de premisse hunner Messive foutivelijk arrogeren, te vinden ware".

Peereboom geeft er echter de voorkeur aan zich uitsluitend tot de onderhavige zaak zelf te bepalen. De interpretatie, welke het Gemeentebestuur van Emmeloord aan de Resolutie van 17 augustus 1796 geeft, verwerpt hij volledig. Daarin wordt immers slechts vergunning verleend, om de ontslagen schoolmeester Jan de Wit in het bewuste huisje, hetwelk op dat ogenblik door de vroedvrouw bewoond werd, te huisvesten. Dat ook aan de Plaatselijke Regering zelf destijds geen bezitsrecht voor ogen stond, leidt Peereboom af uit een verzoekschrift. hetwelk de Municipaliteit van Emmeloord op 21 november van hetzelfde jaar nog tot het Provinciaal Committé van Holland richt, om toch maar de vroedvrouw in het bewuste huisje te mogen plaatsen, daar er elders voor haar geen woonruimte beschikbaar blijkt.

Vervolgens gaat Peereboom nog in op de door hem aan het gezin Van Kleef verleende protectie, en resumeert daarbij uitvoerig de onverkwikkelijke gebeurtenissen op Emmeloord. De noodzaak, om woonruimte voor Anna Theresia Carpentier te vorderen, draagt vanwege haar huwelijk met Hendrik Mommende een fictief karakter en dient tot bewijs "dat de aanvraag dezes Gemeente Bestuurs alleen op vervolgzucht en geenszins op behoefte gegrond is".

Fel keert Peereboom zich tegen de leugenachtige aantijging, als zou het verblijf van het gezin Van Kleef te Emmeloord de gemeentekas nog meer hebben uitgeput. Hij heeft deze beschuldiging door de Schout van Urk en Emmeloord persoonlijk laten verifiëren, waarbij is komen vast te staan, "dat deze Lieden nimmer aldaar eenige ondersteuning hebben ontvangen, maar steeds, hoe behoeftig ook zijn, hun eigen verdiend brood hebben gegeten".

Peereboom verklaart tenslotte, dat de vaste aanstelling van Barend van Kleef in de praktijk een goede keuze is gebleken. Betrokkene heeft in de afgelopen winter gedurende de absentie van de opzichter (sc. Lucas Seidel) een wakend oog moeten houden op de paalwerken, van welke taak hij zich tot aller tevredenheid heeft gekweten.

In een Resolutie van 29 mei 1805 No. 18 verklaart het Departementaal Bestuur van Holland, dat de Gemeente Emmeloord haar vermeende aanspraken op het bewuste huisje niet waar heeft kunnen maken, terwijl evenmin gebleken is van de noodzaak om voor de nieuwe vroedvrouw woonruimte te vorderen. Zonder zich te verdiepen in de juistheid van de stelling, als zou het echtpaar van Kleef zich ten koste van de Gemeente te Emmeloord hebben neergezet, wijst het Departementaal Bestuur van Holland het verzoek van deze Gemeente, om alsnog in het rechtmatig bezit van het bewuste huisje te worden gesteld, met beslistheid van de hand.

Mommende's opvolging schept problemen.

Voorlopig is nu de strijd beslist; de familie Van Kleef blijft het 's Lands huisje te Emmeloord bewonen en Bernardus verdient als Rijkswerkman het brood voor zijn gezin. Misschien zou de strijdbijl wel voor altijd begraven zijn, als niet een onverwachte gebeurtenis de oude vete weer actueel had doen worden. Op 11 december 1807 overlijdt namelijk te Emmeloord de geneesheer-schoolmeester Hendrik Mommende, waardoor tegelijkertijd ook de posten van secretaris van het Plaatselijk Bestuur en voorzanger van de parochie van de H. Michael openvallen. Groot is dan ook de verlegenheid, want het is een ieder duidelijk dat een zo veelzijdig man als Mommende bezwaarlijk door een persoon vervangen zal kunnen worden. En dit laatste betekent weer het aanbreken van een tijdvak van nieuwe zorgen voor Emmeloord, dat zoals bekend, met een ernstig woonruimtetekort te kampen heeft.

Allereerst wordt in de vacature van schoolmeester voorzien. Op deze post benoemt de Landdrost van Overijssel met ingang van 1 januari 1808 Jannes de Wit, zoon van Emmeloord's vroegere onderwijzer, thans tweede schoolmeester te Vollenhove. Op 12 februari 1808 ontvangt het Gemeentebestuur van Emmeloord een afschrift van deze beschikking, nevens de vreugdevolle tijding dat de aanstelling van de nieuwe chirurgijn op 's Lands kosten zal geschieden.

Wij zullen op deze plaats wat dieper op de bovenvermelde keuze moeten ingaan, omdat door de benoeming van een protestant op deze post de kans op het tot stand komen van een combinatie van de functies van schoolmeester en voorzanger reeds bij voorbaat verkeken was. Het ligt derhalve voor de hand dat er, na deze wat ondoordachte keuze van de zijde van de Landdrost, enige aandrang uitgeoefend zou worden om thans in ieder geval de functies van geneesheer en voorzanger aan elkander te koppelen, te meer omdat Emmeloord's energieke en gezaghebbende pastoor Bartholomeus Doorenweerd pal stond waar het de Gregoriaanse zang in de eredienst betrof.

Nu is het een gelukkige omstandigheid, dat in deel II van Doorenweerd's "Pastoraal Handboekje" de zijnerzijds met Georg Royer namens de Landdrost over deze tere kwestie gevoerde correspondentie is opgenomen. Wij zullen hieronder deze briefwisseling volledig weergeven, omdat zij ons een treffend inzicht geeft in de gevoelige punten, die bij Mommende's opvolging zoveel mogelijk gemeden moesten worden. Kennelijk is de Landdrost van Overijssel zich van tevoren niet volledig bewust geweest welke moeilijkheden de benoeming van Jannes de Wit tot schoolmeester van Emmeloord met zich zou brengen, zoals ons uit het schrijven van Georg Royer aan pastoor Bartholomeus Doorenweerd van 15 januari 1808 duidelijk moge blijken: "Voorleden week sprak de wed. van den overledene Mommende, schoolmeester te Emmeloord mij, bij indispotie van den Heer Landdrost over hare ongelukkige situatie, waarin zij gaarne wenschte eenige schikking te worden gemaakt met den nieuwen schoolmeester, hetgeen ik aanstonds begreep moeilijk te zijn en met de bestaande schoolreglementen niet best overeen te brengen, zooals dan ook daaromtrent te Ens, daar eerst zulk een schikking met een schoolmeestersweduwe plaats heeft gehad, dezelve op aanhouden van den schoolopziener is gedisccontinueerd en een nieuwe schoolmeester is beroepen, waarom ook de Heer Landdrost geïnformeerd van de goede bekwaamheid en geschiktheid van den tweeden schoolmeester te Vollenhove, Joh. de Wit, welke den post van schoolmeester op Emmeloord solliciteerde uit hoofde zijn vader dien post bevorens had bekleed. Z.W.E.H.W.G.G. begreep van de gelegenheid, dat zich in bijzondere familiebetrekking zulk een goed voorwerp voor de vacante school opdeed, te moeten gebruik maken ten dienste van de jeugd op Emmeloord, en daarom met overleg van den schoolopziener voornoemden schoolonderwijzer Jannes de Wit heeft beroepen. Sedert is bij den Heer Landdrost ontvangen een adres op naam van de gemeente Emmeloord gepresenteerd, houdende verzoek dat de nieuwe aan te stellen schoolmeester tevens als voorzanger of koster van de gemeente mogte worden aangesteld, alzo de overledene schoolonderwijzer Mommende ook dien post had bekleed, hetgeen de Heer Landdrost heeft geïgnoreerd.

Daar nu uit hoofde van de reeds gedane aanstelling moeilijk en niet wel doenlijk zal zijn aan dit verzoek, zoals het ligt, te voldoen en evenwel Z.W.G.G. niet ongenegen zou zijn zoo veel mogelijk de gemeente hieromtrent eenig genoegen te geven, heeft hoogstdezelve mij gerequireerd onder de hand bij U. Ew. te informeren, of de overledene schoolonderwijzer tevens als voorzanger en koster van Uwe gemeente heeft gefungeerd, en of hij dien post tegelijk met dien van schoolmeester heeft aanvaard, of wel eerder of wel later bekomen, alsmede hoe en op wat wijze en door wien de voorgangers- en kosterplaats werd waargenomen voor de aanstelling van Mommende, en eindelijk of en op welke wijze U. Ew. zoude oordeelen dat hieromtrent eenige schikkingen ten genoegen van de gemeente zoude kunnen plaats hebben, op welk een en ander U. Ew. antwoord zal te gemoet zien."

Op 4 februari 1808 ontvangt pastoor Doorenweerd deze brief; nog dezelfde dag zet hij zich tot het schrijven van een gedocumenteerd antwoord, waarin hij nevens woorden van critiek op de onvoldoende voorlichting van de zijde van de schoolopziener, Royer uitvoerige inlichtingen verschaft over Mommende's veelzijdige carrière op Schokland:

"Wat nu de door UWE. van mij verlangde informatie betreft, wil ik UWE. niet ontveinzen dat het

gedrag van den E.W. Heer schoolopziener in dezen mij niet zeer behage, wijl ik Z.E.W. tot twee malen toe met alle bereidwillige vriendelijkheid de door Z.E.W. van mij gevraagde elucidatien omtrent het aanstellen van den schoolonderwijzer alhier heb medegedeeld, kennis gegeven van het verlangen der gemeente, en verzocht dat Z.E.W. het daarheen mogte helpen dirigeren dat de gemeente hieromtrent eenig genoegen erlangde. Ik meende dit met des te meer gevolg aan Z.E.W. te kunnen doen, hoe Z.E.W. als voor eenigen tijd twee dagen bij mij gelogeed, met de plaatselijke omstandigheden beter bekend is, en ik reden had te hopen dat Z.E.W. de belangen der gemeente niet zoude opofferen aan het belang van een privaat persoon, te meer daar hierdoor de gemeente zonder iemands schade uit eene groote verlegenheid omtrent de gepaste plechtigheid van den openbaren godsdienst konde geholpen worden, waarin zij anders aanhoudend bij gebrek aan eenen bekwamen, aan den wal blijvenden zanger verkeert. Na deze aanmerking heb ik de eer UWE. te berigten dat de overledene schoolmeester Mommende werkelijk als voorzanger in deze gemeente gefungeerd heeft, en zoover mijne informatiën hebben kunnen strekken is hij hierin opgevolgd aan onzen stadgenoot Hermanus Tickel, die bij de kerk woonde, zeer bekwaam was in den Gregoriaanschen zang, het vissersberoep niet bezigde en dus dit ambt gevoegelijk waarnemen konde, zonder dat ik heb kunnen ontwaren dat hij uit dien hoofde iets van de gemeente genoot, ten ware misschien het een of ander onthaal. Door denzelfden werd Mommende, hier als chirurgijn beroepen, onderwezen, en toen zich Tickel voor eenige jaren met de woning naar Campen begaf, verving Mommende zijne plaats in de kerk, die in alles zoo wel aan deze gemeente voldeed dat het dorpsbestuur in het jaar 1796 besloot (wijl de tijdelijke schoolmeester door eene zware doovigheid tot den schooldienst geheel onbekwaam was geworden) omtrent zijn persoon aan het provintiaal Comitté van Holland de noodige vertoogen te doen, dat hij als schoolonderwijzer mogte aangesteld worden, wijl hij in zich alle die vereischten vereenigde die in een dorpsschoolonderwijzer kunnen verlangd worden, om de omnis homo van een gemeente gelijk deze te zijn, en de arme burgerij daardoor ontheven wierd van hetgene zij jaarlijks nog als chirurgijns-tractement aan denzelfden moest opbrengen. Het verzoek van het gemeentebestuur wierd goedgunstiglijk geaccordeerd, en sederd was hier alles op den besten voet, de gemeente genoot door Mommende alle de diensten van schoolonderwijzer, chirurgijn, secretaris enz., en de godsdienst konde steeds met gepaste plechtigheid en op zijn tijd verrigt worden. Op dezen grond voortbouwende deden de burgemeesters na den dood van Mommende aan mijnheer de landdrost hun verzoek omtrent eenen nieuwen schoolmeester, en vermits zij geen geschikt en bekwaam persoon kenden wien zij aan mijnheer den landdrost konden voorstellen, waren zij in verwachting dat door eene advertentie van wegens mijnheer de landdrost de bekwamen daartoe zouden uitgenoodigd worden, op hope dat zich een voor de plaats en omstandigheden gepast persoon mogte opdoen. Hierin schijnen zij door den E.W. heer schoolopziener voorgekomen, waaruit nu groote verlegenheid ontstaat, wijl er niemand is die de plaats van Mommende in de kerk vervangen kan, en indien er nu geene mogelijkheid, waarvan ik de moeilijkheid gevoel, op is om op de een of andere wijze in de gedane aanstelling eenige verandering te maken, weet ik volstrekt niet, hoe er eenige schikking zoude kunnen plaats hebben, ten ware zich juist eene gelegenheid opdede om den nieuw aangestelden onderwijzer elders te plaatsen.

Ik zal het intusschen eene bij uitstek groote aan de gemeente en mij bewezen gunst houden, zoo het mijnheer de Landdrost gratieuselijk mogte behagen eene schikking, welke ik geheel aan Z.W.E H.W.G. Ges. wijsheid overlaat, zooveel doenlijk ten genoegen der beide partijen te maken. Indien UWE. mijnheer den Landdrost van deze mijne gevoelens gelieve te verzekeren, zal UWE. daardoor mij zeer verpligten, die mij met allen eerbied teeken."

Royer's repliek van 12 februari 1808 gewaagt van het heugelijke feit, dat de salariëring van Schokland's chirurgijn voortaan van 's Landswege zal geschieden. Hij spreekt de hoop uit dat het zal mogen gelukken uit de sollicitanten een bekwaame geneesheer-voorzanger te verkiezen. In het annuleren van de aanstelling van Jannes de Wit ziet hij geen enkel heil:

"Ik haast mij U zeer aangenaam nieuws te melden, dat een verzoek daartoe door den heer Landdrost gedaan en daarop gevolgd gunstige voordragt van Z. Excell. den Minister van B. Z. van dat gelukkig gevolg is geweest, dat bij Koninklijke decisie van de 4e dezer de landdrost is geauthoriseerd om bij advertentie een bekwaam en voor het platteland geadmitteerd chirurgijn uit te nodigen en vervolgens aan te stellen op een jaarlijks tractement van f 250,-- van 's Landswege te betalen, terwijl aan de weduwe van den overleden chirurgijn Momendee 100 gld. 's jaars is toegelegd, zoolang zij de post van vroedvrouw op Schokland getrouw blijft waarnemen. Dit is reeds een zeer groote fauteur aan Schokland bewezen, hetgeen mij te meer plaisir doet, omdat ik hoop dat zulks tevens gelegenheid zal geven in de waarneming van den kerkelijken post, welke de overledene bij U gemeente plagt waar te nemen, te voorzien, daar toch welligt onder de bekwaame sollicitanten iemand zal zijn die evenals Mommende dien post vervullen kan, want schoon zeker, indien de heer landdrost vooraf de geheele situatie van zaken geweten had, de aanstelling van de nieuwe schoolmeester niet zo schielijk zoude zijn geschied. Begrijpt U Ew.

echter licht, dat die aanstelling, eens zijnde geschied, moeilijk valt daarin verandering te maken, doch hetwelk ik denk, dat nu ook op een geschikte wijze gevonden kan worden, wanneer en de gemeente en de jeugd best zouden geholpen zijn, wijl tenminste volgens alle rapporten de beroepene qua schoolmeester in alle opzichten zeer goed is, hetgeen ook de enige reden is, dat hij dadelijk beroepen is, omdat er geen meer bekwaam mededinger te wachten was. UEW. gelieve mij nu eens Uwe gedachten te melden, of niet in voegen voormeld de zaak ter genoeg van de gemeente en tot nut van de jeugd konde geschikt worden."

Doorenweerd toont zich in zijn antwoord van 19 februari 1808 vanzelfsprekend bijzonder verheugd over het feit dat Schokland, dank zij de financiële steun van de Regering, in de gelegenheid zal worden gesteld zich van de hulp van een bekwaam medicus te verzekeren. Een combinatie van de functies van geneesheer en voorzanger acht hij overigens moeilijk te verwezenlijken: kennelijk acht hij in het algemeen de schoolmeester beter in staat zich in het Gregoriaans te bekwaamen dan de geneesheer. Tenslotte hoopt hij dat Jannes de Wit in geloofszaken verdraagzamer en tactvoller zal optreden dan zijn vader placht te doen:

"Ik haast mij UWE. Messive van den 12 dezer te beantwoorden. Zeker! deze gemeente heeft vele redenen hoogstvergenoegd te zijn omtrent de menigvuldige gunsten en weldaden, die aan dezelve worden bewezen: en indien er een enig lid in deselve ware, hetwelk daarover geen erkenlijk hart ronddroeg, zoude ik er mij over schamen, en daarom twijfel ik niet of de gemeente zal met dankbaren eerbied voor de besluiten van Mijn Heer den landdrost, die op zulk een treffende wijze Hoogstdeszelfs goede genegenheid jegens deselve heeft gelieven aan den dag te leggen, zich elke schikking laten welgevalen, welke het Z.W.E.H.W.G.G. wijsheid in deze zal behagen te maken, hoezeer het niet gevoeglijk voortkomt den post van voorzanger met dien van chirurgijn te verbinden, en ik ook geloof dat men bezwaarlijker eenen chirurgijn dan schoolmeester zal vinden die beide ampten in zich kan vereenigen.

Ik kan UWE. dan ook niet zeggen, hoezeer het mij spijte dat de eerwaarde Heer schoolopziener Mijn Heer den landdrost niet beter hebbe voorgelicht, wijl dit aanleiding tot eene aanstelling gegeven heeft, die van Z.E.W.'s kant als subreptice zoude kunnen beschouwd worden. Zoo het nogtans in allen gevalle Mijn Heer den Landdrost mogte goeddunken de gedane aanstelling te moeten laten doorgaan, zoude het naar mijn inzien niet kwaad zijn den aangestelden schoolonderwijzer te..... het dorpsbestuur gediensig te zijn in het schrijven, wat het zelve in deszelfs betrekking van tijd tot tijd te schrijven heeft, even gelijk Mommende dit met bijzondere gediensigheid plagt te doen, en vooral zich te onthouden van alle beledigingen die de gemeente wel soms door zijne familie uit eenen geest van burgerlijke onverdraagzaamheid in het godsdienstige zijn aangedaan, zoodat ik de gemeente uit dien hoofde heb zien in rep en roer brengen en ik niet al met moeite een verbitterde menigte konde aan bedaren brengen. Hiermede het wel der gemeente aan UWE. aandacht aanbevelende heb ik de eer mij te tekenen."

De reactie van Royer laat niet lang op zich wachten. Op 7 maart 1808 bericht hij aan Doorenweerd, dat hij diens verzoek aan de Landdrost heeft overgebracht, die inmiddels op zijn beurt Jannes de Wit nog eens uitdrukkelijk onder het oog heeft gebracht, wat men te Emmeloord van hem verwacht. Tevens licht hij Doorenweerd in over het aantal gegadigden voor de post van chirurgijn:

"Uwen laatsten brief van den 19 der vorige maand aan den Heer Landdrost hebbende gecommuniceerd, heeft zijn W.E.G. alles nader rijpelijk overwogen hebbende, vermeend niet wel anders te kunnen doen dan de beroeping van den schoolonderwijzer J. de Wit gedaan zijnde, nu effect te laten sorteren, doch hem vooraf voor zich ontboden en hem aangezegd, even gelijk de overledene schoolmeester Mommende, het gemeentebestuur ten dienste te moeten zijn en hetgeen hetzelve te schrijven en te verrichten had. Dit nam hij volvaardig aan, zeggende dat zijn vader dit ook had gedaan en hij zich vleide daartoe te beter in staat te zijn, omdat veel voor den schout van Vollenhove hebbende geschreven, hem dus dat werk zoo geheel vreemd niet was. Verder heeft de Landdrost hem hoogstens vermaand zich zorgvuldig in acht te nemen, en te zorgen dat hij aan andersdenkenden geen billijke reden tot aanstoot of ergeris gaf, en nauwkeurig te eviteren alles wat daartoe eenige aanleiding geven kan. Ook hierover, zeide hij, zoude men nimmer reden van klagen hebben over hem, en hij zich daarvoor wel wachten. Indien hij nu beide die punten naarkomt en in acht neemt, waaraan geen reden van twijfel heb, dan denk ik dat de jeugd van Emmeloord een wezenlijke dienst is geschied met hun een meester te bezorgen, die zo ik wel geïnformeerd ben, zeer capabel is, wiens betrekking op die plaats uit hoofde van geboorte misschien heeft medegewerkt om hem een post te doen ambitioneren, door zijn vader voormaals bekleed, en welke waarschijnlijk door een ander van dezelve bekwaamheid zonder die familiërelaties niet zoo zeer zoude gezocht zijn, twijfelende ook geenzinds of, indien hij zich wel gedraagt, zal UEW. hem ook wel bij voorkomende gelegenheden behulpzaam willen zijn, staande hij nu eerlang zijn post te aanvaarden, waarna ook wel verlangd worden. Na die chirurgijnsplaats zijn noch maar 2 sollicitanten, een chirurgijn van Enter en een van Giethoorn.

Indien UEd. bekwame subjecten mogte weten, zal dan zeker wel deselve aanzetten intijds zich te adresseren, er is toch alle ingezetenen van het gehele eiland te veel aan gelegen om niet zooveel doenlijk te zorgen en mede te werken, dat dit beroep goed uitvalle. Heb de eer enz." Berichtte Royer aan pastoor Doorenweerd op 7 maart 1808 dat er zich voor de chirurgijnsvacature op Emmeloord twee sollicitanten hadden aangemeld, twee maanden later is dit aantal verdubbeld, zoals blijkt uit een schrijven van de Landdrost aan het Gemeentebestuur van Emmeloord van 7 mei 1808. Op dit tijdstip staan namelijk de navolgende gegadigden geregistreerd:

1. Fr.B.H. van Siebenberg, heelmeester ten plattelande en vroedmeester te Enter;
2. Hendrik Bartels, heelmeester ten plattelande te Giethoorn;
3. D.G. Smits; oud-chirurgijn-majoor bij het Regiment van Prins Frederik, wonende te Noordeloos bij Gorcum;
4. I.A. Dittman, heelmeester ten plattelande, wonende te Groningen.

De desbetreffende sollicitatiebrieven worden met bijlagen voor nader advies in handen gesteld van het Gemeentebestuur van Emmeloord, waarbij de Landdrost tevens het verzoek doet om hem de namen van eventuele tegencandidaten binnen veertien dagen te willen opgeven. Het is ons niet bekend of een tekort aan medische kwaliteiten, dan wel een te geringe aanleg voor het Gregoriaans de voornoemde kandidaten deed struikelen. In ieder geval leverde de uiteindelijke beschikking van de Landdrost van 3 oktober 1808 een verrassing op:

Op een tractement van f 500,- 's jaars werd tot chirurgijn van Emmeloord benoemd Caspar Sonderman, voordien heelmeester ten plattelande en vroedmeester te Goor.

Nieuwe aanvallen op Het behouden Huis.

Keren wij thans terug tot het oprakelen van het vroegere plan om woonruimte te vorderen, waarmede het Plaatselijk Bestuur van Emmeloord zich na Mommende's dood terstond bezig is gaan houden. Op de vergadering van 12 februari 1808 wordt na het vernemen van de vreugdevolle tijding van de Landdrost inzake de aanstelling van een chirurgijn onder meer vastgesteld:

- "a. dat er nu voor eene woning zoowel voor den aan te stellen chirurgijn als voor de Wed. H. Mommende, tegelijk als vroedvrouw fungerende, zal moeten worden gezorgd;
- b. dat tot dit einde twee huisjes werkelijk bestaan, het eene van stadswege (sc. Amsterdam), voor eene achterblijvende schoolmeestersweduwe gebouwd en naderhand door de tijdelijke vroedvrouwen dezes dorps (sc. laatstelijk door Geertruij Ulrich en haar gezin) bewoond. Het andere aan deze Gemeente behorende en weleer aan H. Mommende als chirurgijn tot eene woning vergund;
- c. dat deze woningen eenige reparatie behoeven, zonder dat deze Gemeente in staat is uit hoofde van hare armoedige omstandigheden deze reparatie te bewerkstelligen.
- Ter uitvoering van de sub a als noodzakelijk geconstateerde voorzieningen is voorts de bode gelast om van wegens deze Gemeente B. van Kleef aan te zeggen om voor 1 April aanstaande het huisje, thans door hem bewoond, te ontruimen, wijl hetzelfde volgens deszelfs oorspronkelijke instelling voortaan dienen moet voor de weduwe van den overleden schoolmeester H. Mommende, mede als chirurgijn gefungeerd hebbende, welker weduwe nog den post van vroedvrouw blijft waarnemen."

Maar dan blijkt duidelijk dat de opziener-generaal J. Peereboom Bzn. in de loop der jaren de verdediging van de dienstwoning van Bernardus van Kleef doeltreffend georganiseerd heeft, en daarenboven op Schokland een bijzonder waakzame adjudant tot zijn beschikking heeft te weten: Lucas Seidel.

Nauwelijks heeft bode Merten Hofman voor de zoveelste maal een jobstijding ter kennis van de familie Van Kleef gebracht, of Seidel tekent bij schrijven van 2 maart 1808 bij de Regering van Emmeloord een krachtig protest aan tegen de voorgenomen maatregel:

"Tot bewondering vernam ik dat gijlieden door U.E. diender of bode Marten Hofman aan B. van Kleef hebt doen aanzeggen, om voor den 1 April dezes jaars uit het huisje, waarin hij tans woond, te moeten vertrekken. Zoo is mijn zeer vriendelijk verzoek, dat gijlieden mij te kennen geven van welks bestuur, of van wat gezaghebbend persoon daartoe aan U.E. lieden order is verleend. UEd. begrijpen zeker, dat ik zulks niet onverschillig kan aanzien, naardien den generaal opzigter J. Peereboom van 's Landswegen dat huisje aan B. van Kleef, als 's lands arbeider in mijn dienst, ter woon is vergund.

In afwagting van aan mijn verzoek te willen voldoen ben ik met verijdschte achting UEd. D.w. dienaar," enz.

Doch ook de Regering van Emmeloord gordt zich opnieuw tot de strijd. In haar vergadering van 6 maart 1808 geven de beraadslagingen over Seidel's juist ontvangen brief aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

- 1) Het Gemeentebestuur van Emmeloord draagt geen kennis van het feit dat het Gedeputeerd Bestuur van Holland aan de opziener-generaal J. Peereboom Bzn. machtiging verleend zou

hebben om over het bewuste huisje vrijelijk te beschikken, en nog minder dat op grond van de bedoelde machtiging het huisje in kwestie zonder enige restrictie aan B. van Kleef gegund zou zijn;

2) Uit de resolutie van 29 mei 1805 van het Gedeputeerd Bestuur van Holland kan vrij duidelijk afgeleid worden, dat men van deze zijde nimmer de intentie heeft gehad om het genot van het sub 1 vermelde huisje aan de weduwe van de schoolmeester of aan de vroedvrouw van Emmeloord te ontfangen. Slechts het feit, dat in 1805 de toenmalige vroedvrouw reeds een woning had, was de oorzaak geweest van de afwijzing van het desbetreffende verzoek. Op grond van deze beide overwegingen besluit men de heer Seidel het volgende te antwoorden:

- dat het aan de heer B. van Kleef gerichte verzoek om vóór 1 april 1808 het door hem bewoonde huisje te verlaten, door de bevoegde instantie in de rechtmatige uitoefening van haar functie gegeven is;
- dat vanwege het noodzakelijk herstel van het huisje een daartoe strekkend verzoek inmiddels reeds aan de Landdrost van Overijssel verzonden is;
- dat men aan requestant verzoekt zich in dezen voortaan niet meer met de inwendige regering van het dorp te bemoeien.

Nu had het Gemeentebestuur van Emmeloord in zoverre wel gelijk, dat de resolutie van 29 mei 1805 nergens van een uitdrukkelijke machtiging aan de heer J. Peereboom Bzn. gewaagt, doch anderzijds kan men met evenveel recht verklaren dat bij die gelegenheid de rechten van Emmeloord evenmin uit de verf gekomen waren. Het huwelijk van Anna Theresia Carpentier met Hendrik Mommende had een principiële uitspraak van Vrouwe Justitia overbodig gemaakt! Thans was echter de feitelijke situatie dusdanig gewijzigd, dat het vermijden van een dergelijke uitspraak niet meer wel mogelijk was. Anna Theresia Carpentier zou immers met haar kinderen haar huidige woning moeten verlaten, om plaats te maken voor de nieuwe geneesheer. En, zoals ons later nog zal blijken, had het Gemeentebestuur van Emmeloord ook in dezen grote voortvarendheid betracht!

Een noodkreet om hulp van het Gemeentebestuur aan de Landdrost d.d. 5 mei 1808 leert ons echter, dat men er inmiddels niet alleen niet in geslaagd is om de familie Van Kleef definitief tot capitulatie te dwingen, doch ook dat men zelfs niet tot het huisje is toegelaten om het bedrag der kosten van inwendig herstel te kunnen ramen:

"Uwe E.D.L.E.G. Resolutie van de 20ste April is ons wel geworden en hebben het als onzen schuldigen pligt geagt Uw Edelg. goedgunstige order in daadlijke werkzaamheden te brengen, waarvan wij hier op de minageuste wijze een opgaave bijzenden, hoopende dat Uw Edel G. zelve goedgunstig zal aanneemen.

Edog wij vinden ons verplicht, Mijn Heer de Land-Drost, Uw E.G. mits deesen te moeten melden, dat niettegenstaande van ons tot driemaal toe de opzaage door de bode is gedaan om Berend van Cleev van het huisje te ruimen, hij tot nuw toe nog zelve bewoond en maar niet will vertrekken, ja bij de opneeming is gewijgerd worden in zelve te mogen komen, en zoo zelve te buijten hebben moeten laten opnemen.

Ook dat wij deesen dag een anscrijving van de directeur generaal van Waterstaat van het Koninkrijk Holland ontvangen hebben, dat het nog niet gedecideerd was of het huisje eigendomlijk aan de Waterstaat of an eenig ander vak van administratie toe hoorde, en dat het Gemeente Bestuur van Emmeloord tegen de naderhand desweegen te maaken bepaaingen zouden kunnen inloopen, en dat hij directeur generaal binnenkort desweegen informatiën en rapporten is inwagtende.

Wij Gemeente Bestuur van Emmeloord verzoeken des angaande van Uw Ed. L.G. ootmoedig ons te helpen, opdat alle onangenaamheden ophouden en verdere gevaaren, waran onze inwooners bij het vertrek van de vroedvrouw de Wed. Mommende, die niet langer in een koeijhuis will woonen, zijn blootgesteld.

In verwagting van Uw Ed. L.G. goedgunstig rapport teekenen wij ons" enz.

Enkele punten uit de bovenaangehaalde brief moeten wij toch even aanstippen. Kennelijk heeft Lucas Seidel tegelijk met zijn protestbrief aan het gemeentebestuur van Emmeloord ook de opziener-generaal Peereboom gealarmeerd, dat de familie Van Kleef opnieuw gevaar liep dakloos te worden. Even zeker is het, dat het Directoraat van Waterstaat onmiddellijk gereageerd heeft door het gemeentebestuur van Emmeloord voor onberaden stappen te waarschuwen in verband met het feit dat over het eigendomsrecht van het bewuste huisje nog steeds niet het laatste woord was gesproken.

Daarnaast heeft Anna Theresia Carpentier de portefeuille-kwestie gesteld, omdat zij niet langer met haar gezin in een koestal wenst te wonen. Wat hiervan de achtergrond is, wordt ons spoedig duidelijk, wanneer de Landdrost deze kwestie op 14 mei 1808 voor nader advies in handen stelt van de nieuwe schout van Ens en Emmeloord, G.J. van Wijhe. Diens oppervlakkig rapport, dat op 22 juni 1808 verschijnt, vermeldt met betrekking tot Anna Theresia Carpentier dat het gemeentebestuur van Emmeloord door de weigering van de familie Van Kleef het door haar bewoonde huis te verlaten, zich genoodzaakt heeft gezien de weduwe Mommende "in een

miserabele en tegens slegt weerden niet bestand zijnde loos" te herbergen, zonder daarbij een betere woning in het vooruitzicht te kunnen stellen!

't Is duidelijk, dat de zaak nu langzaam maar zeker haar ontknoping nadert. Anna Theresia Carpentier heeft in vol vertrouwen op het woord van het gemeentebestuur haar huis verlaten en woont nu met haar kinderrijk gezin in een koestal, terwijl de familie Van Kleef onder de machtige bescherming van Waterstaat nog steeds geen gelegenheid voorbij laat gaan om bode Merten Hofman van de deur te jagen als een schooljongen die belletje heeft getrokken. Zowel het prestige van Emmeloord als dat van Waterstaat staat thans op het spel!

Helaas zullen wij een rechtstreeks antwoord op de vraag, of het in dezen uiteindelijk op een souvereiniteitsoverdracht is uitgelopen, schuldig moeten blijven: Het onvolprezen notulenboek van Emmeloord eindigt voortijdig op 10 juni 1808, en het vervolg ontbreekt. In de bundel ingekomen stukken bij de Landdrost uit de jaren 1808-1810 vinden wij na het reeds vermelde rapport van de schout van Ens en Emmeloord van 27 juni 1808 geen verdere bescheiden in dezen meer, terwijl de registers op de notulen van de vergaderingen van Landdrost en Assessoren over de vermelde periode evenmin enige aanwijzing bevatten. Toch is er reden te over te veronderstellen dat men tenslotte toch tot een vergelijk gekomen is, immers zowel Anna Theresia Carpentier als het echtpaar Van Kleef zijn tot hun laatste levensdag op Emmeloord blijven wonen. Eerstgenoemde heeft er de trouwdag van haar enige zoon Jan Ferdinand Stroeve op 5 juni 1829 mogen beleven. Na meer dan dertig jaar trouwe dienst werd zij gepensioneerd en overleed uiteindelijk te Emmeloord op 19 oktober 1840 in de ouderdom van ruim 77 jaar.

Martinus van Kleef: assistent en opvolger van Caspar Sonderman.

Wat de familie van Kleef betreft, heeft het er aanvankelijk even de schijn van dat zij naar Ens gaat uitwijken. Op 14 maart 1810 namelijk koopt Berend van Kleef het huis No. 16 te Ens van Albert Jansen Kok voor de somma van f 130,--. Doch zulks blijkt loos alarm te zijn, want als het overlijden van de gepensioneerde schoolmeester Jan de Wit op 16 juni 1818 ter kennis van de ambtenaar van de Burgerlijke Stand moet worden gebracht, geschiedt zulks door de pastoor van Emmeloord, Rudolph Herfkens en aannemer Bernardus van Kleef als nabijwonende geburen! Wie wij wel spoedig hierna en vermoedelijk te Ens ontmoeten is Martinus, de oudste zoon van Bernardus van Kleef en Geertruij Ulrich. Sinds 1819 rustte op het gemeentebestuur van Schokland de verplichting om terstond na de jaarwisseling de samenstelling van het geneeskundig team ter plaatse op te geven. Vergelijken wij nu de opgaven uit het correspondentieregister van 1820 en 1821, dan springt ons een treffend verschil in het oog:

Schokland 2 januari 1820, No. 4:

*Caspar Sonderman, Genees- en Heelmeester ten Plattelande en Vroedmeester;
Jetske Sijbes, vroedvrouw;
Anna Theresia Carpentier, vroedvrouw;*

Schokland 2 januari 1821, No 83:

*Caspar Sonderman, Heel- en Vroedmeester ten Plattelande;
Martinus van Kleef, Heelmeester ten Plattelande;
Jetske Sijbes, vroedvrouw;
Anna Theresia Carpentier, vroedvrouw.*

Nu weten wij dat Caspar Sonderman en Anna Theresia Carpentier onderscheidenlijk als geneesheer en vroedvrouw op Emmeloord fungeerden, en dat Jetske Sijbes de vroedvrouw van het overwegend protestantse Ens was. Zou het nu niet in het kader van een economische taakverdeling voor de hand liggen, dat ook Martinus van Kleef in deze centraal gelegen plaats en in het zuidelijk deel van Schokland medische hulp verleende?

Waar Martinus van Kleef zijn opleiding ontvangen had en hoe zijn verhouding tot de officiële geneesheer van Emmeloord, Caspar Sonderman, geregeld was, kunnen wij slechts gissen. Het is waarschijnlijk dat hem, en bij zijn studie en bij de inschakeling in het geneeskundig team van Schokland, van hogerhand hulp moet zijn geboden. Hij behoorde immers tot een familie die jarenlang in de hoek had gezeten waar de slagen waren gevallen. Persoonlijk zijn wij geneigd hierbij in de eerste plaats te denken aan Caspar Sonderman en Lucas Seidel, die onderscheidenlijk in de jaren 1811-1818 en van 1818-1828 het ambt van schout van Schokland bekleedden. Dat Lucas Seidel de familie Van Kleef welgezind was, behoeft wel geen nader betoog meer. In de jarenlange strijd om de dienstwoning van Martinus' vader had hij naast opziener-generaal Peereboom pal gestaan. En Caspar Sonderman? Wij houden het er voor dat Martinus bij hem zijn praktische opleiding heeft genoten, en dat hij na 't behalen van zijn diploma van heelmeester ten plattelande in de loop van 1820 Sonderman is gaan assisteren. En al zijn ons uit deze periode weinig bijzonderheden bekend, toch wordt uit de spaarzame archivalia wel duidelijk, dat Martinus langzaam maar zeker op zijn toekomstige taak is voorbereid.

Voorshands moet Martinus nog volstaan met de simpele jaarlijkse registratie onder de leden van Schokland's medisch team, en treedt hij verder niet voor het voetlicht. Even denken wij een momentopname van Martinus' carrière te kunnen vastleggen, wanneer Seidel, bij schrijven van 1 oktober 1823 no. 65, aan de gouverneur van Overijssel kennis geeft welke personen er op Schokland door de Heelmeester M.B. van Kleef gevaccineerd zijn, met de toevoeging dat van de zijde van de heer Sonderman geen lijst is binnen gekomen.

Doch dat zulks slechts schijn is, ervaren wij wanneer wij lezen dat dezelfde Seidel op 1 januari 1824 aan het hoofd der Provincie meldt "dat de chirurgijn en de twee vroedvrouwen dezer gemeente tot hiertoe gelijk voorheen hebben gefungeerd".

En alsof zulks misschien nog bij deze of gene tot misvatting aanleiding zou kunnen geven, verduidelijkt Seidel zijn mededelingen een kwartaal later nog als volgt:

"Ik heb de eer door dezen aan Uwe Excellentie te informeren dat de Heel- en Vroedmeester C. Sonderman, Jetske Sijbes en A.F. Carpentier gelijk voorheen in het afgelopen eerste kwartaal deezes jaars in deze gemeente hebben gefungeerd".

Neen, de fundamentele wijzigingen in de bestaande verhoudingen voltrekken zich eerst na de watersnood van 4 en 5 februari 1825, welke Schokland zwaar teistert, en niet alleen grote materiële verliezen met zich brengt. Onder de dertien slachtoffers op Emmeloord behoren ook Berend van Kleef en zijn huisvrouw Geertruij Ulrich. Hun toevlucht op de zolder van hun huis gezocht hebbende, geraken zij door het omvallen van de schoorsteen te water, en verdrinken jammerlijk. Martinus zelf weet het vege lijf ternauwernood te redden, doch al zijn bezittingen gaan verloren.

Hoe hoog de nood op Schokland inmiddels is gestegen moge blijken uit het schrijven dat het Gemeentebestuur tussen 8 en 11 februari 1825 bij de Gouverneur van de provincie laat bezorgen:

"Ingevolge de zeer geëerbiedigde uitnoodiging van Uwe Excellentie d.d. 8 Febr. jl. 1e div. no. 6, hebben wij de eer een spaarzame opgaav voor den tijd van 8 dagen van het uiterst noodige voor de noodlijdenden alhier met een der door ons gecommiteerde gemeenteraden Jan Kamper over te zenden, en nemen tevens de vrijheid Uwe Excellentie te kennen te geven dat daar den heer dokter Sonderman van hier is vertrokken, dat uit hoofde er veele zieken en zwangere vrouwen bevonden worden, de heel- en vroedmeester ten plattelande M. van Kleef mag worden geautoriseerd om voor rekening van het Gouvernement in dezen te fungeren (dezelve is van Vollenhove gratieuselijk van eenige medicijnen voorzien), hem met een weinig geld en verders aanwijzing tot het behoeftig voor zijn praktijk mag worden begunstigd en naardien hij van alles, behalve zijn leven, is beroofd, te meer dewijl bijde vroedvrouwen oud en arm en thans onbekwaam zijn." Dat het laatste beslist niet overdreven is blijkt wel uit het feit dat Jetske Sijbes reeds enkele maanden later, op 15 mei 1825, overlijdt, hetgeen door de schout eveneens ter kennis van de gouverneur der Provincie wordt gebracht. Aan het antwoord van de gouverneur d.d. 11 juli 1825, 1e div. no. 9 ontlene wij het navolgende:

"Op het van U ontvangen bericht van het overlijden van de vroedvrouw Jetske Seijbers heb ik den heer Sonderman aangeschreven om zorg te dragen, dat in de waarneming van zijnen post als vroedmeester op Schokland door hem wierde voorzien, in afwachting der nadere te nemene dispositie ter vervulling van opgelaste vacature.

Van voornoemde Sonderman daar op ten antwoord hebbende ontvangen, dat door hem gezorgd was, toen hij ten gevolge van den jongsten watersnood het Eiland Schokland heeft verlaten, dat zijn post ook als vroedmeester door den aldaar wonende persoon van M.B. van Kleef wierde waargenomen, die dan ook tot dat einde door de Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toeverzigt met de nodige instrumenten en medicamenten is voorzien, zoo geef ik U Ed. hiervan mits dezen kennis tot Ued. informatie."

Geheel duidelijk is de situatie niet. Kan men immers uit het hierboven aangehaalde antwoord van de gouverneur afleiden dat Sonderman vóór zijn vertrek zijn praktijk aan Martinus had overgedragen, uit het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel van 5 juli 1825 zou men geneigd zijn op te maken dat ook Martinus er het bijltje tijdelijk bij had neergelegd, omdat hij zonder voldoende instrumentarium en medicamenten toch niets kon uitrichten! Gedeputeerde Staten besluiten de betaling van de aan de heer van Kleef geleverde geneesmiddelen en instrumenten voor hun rekening te nemen, aangezien deze na de overstroming van Schokland in februari i.l. van alle benodigdheden beroofd is, terwijl de heer Van Kleef van zijn kant zich bereid verklaart "bij 't verschaffen van zoodanige benodigdheden naar dat Eiland terug te keeren ter aanwending van de vereischte genees- en heelkundige hulp".

Ook met betrekking tot de opvolging van Jetske Sijbes moeten aanvankelijk nog enkele dreigende misverstanden uit de weg geruimd worden. Zo koestert de gouverneur van de Provincie bezwaar tegen het feit dat in de concept-advertentie vermeld staat dat de nieuwe vroedvrouw van Ens de Hervormde godsdienst zal moeten belijden, en heeft hij daaromtrent bij schrijven van 24 augustus 1825 10 div. no 7 nadere inlichtingen gevraagd. Schokland's schout Lucas Seidel geeft voor deze eis practisch per kerende post een driefvoudige motivering op:

a. Te Ens zijn in het verleden altijd Hervormde vroedvrouwen beroepen;
 b. Te Emmeloord treft men een Roomse vroedvrouw aan en met recht, omdat dezelve bij afwezigheid van de pastoor de bevoegdheid of de verplichting tot dopen bezit, zodat aan de godsdienstige gevoelens dier gemeente kan worden voldaan;
 c. Te Ens is het algemeen gebruik, dat de vroedvrouw met de jong geboren kinderen ter kerke (sc de Hervormde Kerk) gaat en dezelve ten doop houdt, hetwelk door een vroedvrouw van de Roomse godsdienst niet wel zoude kunnen geschieden.

Kennelijk heeft deze argumentering de Gouverneur volledig bevredigd, want binnen een week verschijnt thans de oproep in een ongewijzigde redactie, en kunnen de officiële beschikkingen voor de aanstelling van de nieuwe functionarissen op korte termijn tegemoet gezien worden. Voor het echter zover is zal schout Lucas Seidel nog op 3 oktober 1825 aan de gouverneur van de Provincie het bekende routinebriefje schrijven:

"Ik heb de eer bij dezen ter kennis van Uwe Excellentie te brengen dat in het thans verstreken derde kwartaal dezes jaars den heel- en vroedmeester M.B. van Kleef en de vroedvrouw A.F. Carpentier gelijk voorheen hebben gefungeerd".

Nu Caspar Sonderman en Jetske Sijbes zijn afgefallen worden nog slechts de namen van Kleef en Carpentier in een adem genoemd, precies zoals het enkele decennia voordien het geval was geweest! Zou Lucas Seidel het zich nog even herinnerd hebben?

Op dezelfde dag dat Wibbina Dekker tot vroedvrouw van Ens wordt benoemd, te weten 18 oktober 1825, dagtekenen Gedeputeerde Staten van Overijssel hun besluit, houdende de aanstelling van Martinus van Kleef tot heel- en vroedmeester van Schokland, op een jaarwedde van f 400,-, ingaande op de dag dat hij de gepensioneerde Caspar Sonderman zal vervangen. Zulks impliceert dat Martinus zich in feite sinds 14 september 1825 in zijn nieuwe waardigheid mag verheugen, aangezien bij Koninklijk Besluit no. 32 van deze datum Caspar Sonderman op pensioen wordt gesteld, hetgeen nader op f 400,- wordt bepaald.

De getroffen schikkingen met betrekking tot Caspar Sonderman en Martinus van Kleef mogen de tussen hen beiden bestaande banden nog eens extra beklemtonen. Het pensioen van Schokland's scheidende geneesheer is namelijk tezamen met de jaarwedde van Martinus van Kleef gelijk aan het bedrag dat Schokland's latere geneesheren Johannes Bernardus Reichman (1780-1833), Hendrik Ringeling (1804-1873) en Carl Ludwig Meyer (1811-1853) gedurende hun ambtsperiode als jaarwedde ontvingen.

Met Martinus' benoeming wordt de standplaats van de Schokker geneesheren voortaan van Emmeloord naar Ens verlegd.

Geheel in overeenstemming hiermede huwt Martinus op 23 december 1825 zijn geloofsgenote Aleid Derks, Enser dochter van Enser ouders. Helaas zal hun geluk slechts van korte duur zijn. Nadat Martinus in de zomer van 1832 zelf nog op Emmeloord geneeskundige hulp verleend heeft aan enkele cholera-patiënten, valt hij met drie zijner kinderen aan de gevreesde ziekte ten offer en overlijdt te Ens op 9 augustus van hetzelfde jaar. De bijdrage van de familie van Kleef aan de geneeskundige zorg op Schokland is na drie decennia ten einde gebracht.

(Dr. J.H.A. Ringeling: Het aandeel van de familie Van Kleef in de geneeskundige zorg op Schokland (1800-1832). Verschenen in de Kamper Almanak 1962/1963. Tevens in afleveringen verschenen in Het Schokker Erf nrs. 10, 11, 13, 14 en 15)

Bernardus van Kleef en Geertruij Ulrich verdronken beiden tijdens de stormramp van 1825. J. ter Pelkwijk schreef in 1826 in zijn boek "Beschrijving van Overijssels Watersnood in februari 1825" over hen:

"De Doctor M. van Cleef, zich met zijne ouders op zolder bevindende, geraakten de laatste, door het omvallen van den schoorsteen, in het water en verloren ongelukkig het leven. Hij begaf zich daarop naar beneden, werd toen bij de deur door eene golf opgenomen en tegen een nabijstaand huis geworpen, doch had het geluk op eenen zolder te geraken, waarop zich reeds een groot aantal personen bevonden, en dus zijn leven te behouden."

Dr. P.J. Bouman beschreef het tragische voorval in "Het verlaten eiland" als volgt:

"Slecht verging het ook de Van Kleefs. Hij schoenlapper, zij Geertruij, de vroegere vroedvrouw van Emmeloord. Bij hen inwonend hun zoon Martinus, hulp-heelmeester. Zij hadden hun toevlucht op zolder gezocht. Onverwacht stortte de schoorsteen in. Van Kleef en zijn vrouw, door steenbrokken gewond, gleden weg door een opening in de zoldervloer. Nog enig hulpgeroep beneden, overstemd door het rumoer van de wind. Hun zoon Martinus liet zich aan een touw omlaag zakken, kon de drenkelingen niet meer grijpen. Ook hij dreef door de deur naar buiten, waar het hem gelukte zich aan een drijvende balk vast te klampen.

In 2016 verscheen de roman "Geen weg terug. Episode uit het leven van een vroedvrouw op Schokland begin 19^e eeuw", geschreven door Rina Veldhuis. Deze roman is gebaseerd op het leven van Geertruij van Kleef-Ulrich.

Tekst op de achterflap van het boek:

"Rina Veldhuis (1959-2016) heeft gewerkt als verloskundige in Engeland en Kazachstan en in de Noordoostpolder. In de vele jaren dat zij in Emmeloord woonde, heeft niet alleen de natuur en het landschap, maar ook de geschiedenis van Schokland en zijn bewoners haar bijzonder geboeid. In deze novelle, die zij schreef in het laatste halfjaar van haar leven, heeft Rina Veldhuis haar kennis als vroedvrouw verbonden met het niet eerder vertelde verhaal van de vrouw die ruim twee eeuwen geleden op Schokland de zwangeren bijstond bij de baring en de eerste zorg voor de boreling (woorden als 'bevalling' en 'baby' bestonden nog niet). Haar naam is Geertruij van Kleef-Ulrich. Van 1800 tot 1803 was zij de katholieke vroedvrouw op het eiland."

Zij woonden op Schokland:

- Emmeloord, wijk 3, nr. 41 (1811).

- Emmeloord, wijk 3, nr. 1 (1813).

Uit dit huwelijk:

1. **Martinus Bernardus van Kleef**, gedoopt RK te Alkmaar op 14-12-1794, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 9-8-1832, [volgt Vla.](#)
2. **Johannis van Kleeff**, geboren circa 1796, overleden te Schokland (Emmeloord) op 25-11-1812.

RK overlijdensboek Schokland 25-11-1812: "25 novbr. 1812 mortuus est: Johannes van Kleef, omnibus Ecclesiae S[acramen]tis munitus."

Volgens zijn overlijdensakte was Johannis van Kleeff 16 jaar oud, wonende op Schokland, wijk 3, zoon van Bernardus van Kleeff en Geertrui Ulderich, beiden in leven. De aangifte werd gedaan door Piet Mastenbroek en Jacob Alberts Bape.

3. **Johannes (Johannes) van Cleeff** (van Kleef), gedoopt RK te Alkmaar op 9-4-1797, overleden te Alkmaar op 9-6-1797, begraven te Alkmaar op 11-6-1797.

RK doopboek St. Matthiaskerk Alkmaar (inv. 102): "1797, den 9 april bapt. gemini Joannis et Maria Alida, parent. Bernardus van Kleef, Geertruij Ulrich. Susc. Joan.: Maria Hanneman, Marian: Maria Nieuwenhuis."

Begraafboek Alkmaar, alle gezindten:

"Datum der aangifte: 1797, 9 Junij. Peroonen die aangeven: Barend van Cleeff.

Aangegeven lijken: zijn zoontje Johannes van Cleeff. Ouderdom: 8 weken.

Woonplaats: in de Zoutsteeg. Onvermogen."

Begraafboek Alkmaar, kerkhof (inv. 52):

"Kinderen. 11 Junij, Johannes van Kleeff, 0-8-0."

4. **Maria Alida van Kleef**, gedoopt RK te Alkmaar op 9-4-1797, overleden voor 6-6-1800.

RK doopboek St. Matthiaskerk Alkmaar (inv. 102): "1797, den 9 april bapt. gemini Joannis et Maria Alida, parent. Bernardus van Kleef, Geertruij Ulrich. Susc. Joan.: Maria Hanneman, Marian: Maria Nieuwenhuis."

5. **Hendricus Josephus van Kleef**, gedoopt RK te Alkmaar op 14-10-1798, overleden te Monnickendam op 1-2-1885, [volgt Vib.](#)
6. **Maria Alida (Mina, Mie) van Kleef**, gedoopt RK te Alkmaar op 6-6-1800, dienstmeid te Kampen (1824), overleden te Kampen op 2-12-1881, getrouwd te Schokland op 3-7-1824, kerkelijk huwelijk (RK) te Schokland (Emmeloord) op 4-7-1824 met **Jan Jansen (Johannes) Zalm**, zoon van Jan Willems Zalm (visser) en Jacoba Jansen Tromp, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 13-11-1789, visser (1829, 1856, 1860, 1866), dagloner, overleden te Kampen op 13-10-1864.

RK doopboek Schokland 13-11-1789: "die 13tia novembr. baptizatus est Joannes, filius legitimus Joannis Willems et Jacoba Jansen, conj. in Emmeloord. Levante: Eva

Alberts, loco Laurentii Jansen, fratris matris."

Volgens het Registre Civique van 1811 was Jan Jansz Zalm, een visser, wonende op Schokland, en geboren op 2-11-1789.

Jan Jansen Zalm, zonder beroep, werd in 1814 ingeschreven voor de Nationale Militie. Bij de loting is hem ten dele gevallen het nummer 1565, waardoor hij niet in dienst hoefde

Volgens zijn overlijdensakte was Jan Jansen Zalm 74 jaar oud, visser, geboren op Schokland, wonende in Kampen, zoon van Jan Willems Zalm en Jacobje Jans, gehuwd met Maria Alida van Kleef. Hij overleed in Kampen, in Brunnepe, wijk 5, nr. 200. Aangifte werd gedaan door de 58-jarige Hendrik Gerrit Bouhuijs, en de 36-jarige aanspreker Jacobus Marinus de Wolf, beiden wonende in Kampen.

RK doopboek St. Matthiaskerk Alkmaar (inv. 102): "1800, den 6 Junij bapt. Maria Alida, parent. Bernardus van Kleef, Geertruij Ulrich. Susc. Maria Nieuwenhuizen."

Volgens haar overlijdensakte was Maria Alida van Kleef 81 jaar oud, zonder beroep, geboren te Alkmaar en wonende te Kampen, weduwe van Jan Jansen Zalm, dochter van Barnardus van Kleef en Geertrui Ulrich, beiden overleden. Ze overleed in Brunnepe, gem. Kampen, wijk 5, nr. 327. Aangifte werd gedaan door de 53-jarige aanspreker Jacobus Marinus de Wolff, en de 52-jarige bediende Gerhardus Johannes de Kleine, beiden wonende in Kampen.

Huwelijksbijlage:

"Ik ondergetekende, schout der gemeente Schokland, provincie Overijssel, certificere door dezen dat voor mij is verschenen Jan Willems Zalm, vader van Jan Jansen Zalm, verklarende zijne toestemming te geven tot het voltrekken van het huwelijk van deze zijne zoon voornoemd met de jonge dochter Aleida Maria van Kleef, laadst gediend hebbende te Kampen, tans binnen deze gemeente, waarmede hij reeds met zijne toestemming in ondertrouw is opgenomen, zijnde hiervan dit certificaat alzoo door mij opgemaakt en door consent gevende vader nevens mij ondertekent.

Schokland, den 26 Julij 1824,

de schout voorn. L. Seidel.

X Dit merk is in mijne tegenwoordigheid getogen door Jan Willems Zalm. De schout der Gem. Schokland, L. Seidel."

(De datum zal waarschijnlijk moeten zijn: 26 juni 1824)

Huwelijksbijlage:

"Certificaat.

Ik ondergetekende, schout der gemeente Schokland, provincie Overijssel, certificere door dezen dat voor mij is verschenen Barnardus van Kleef, vader van Maria Alijda van Kleef, verklarende zijne volledige toestemming te geven tot het voltrekken van het huwelijk van deze zijne dochter voornoemd met de jongeman Jan Willems Zalm, van beroep visscher, binnen deze gemeente wonende, waarmede zij reeds met zijne toestemming in ondertrouw is opgenomen, zijnde hiervan dit certificaat door mij opgemaakt en door consent gevende nevens mij ondertekent.

Schokland, den 3 Julij 1824,

L. Seidel.

B. van Kleef."

RK trouwboek Schokland 4-7-1824: "4 Julij, matrimonium contraxerunt: Johannes Jansen Salm et Maria van Kleef. Test.: Theo Thijmsen de Boer, et Wilhelmina Bappe."

In 1825 woonde het gezin, bestaande uit 3 personen, in wijk 3, Emmeloord, huisnummer 47.

(Stadsarchief Kampen, Nieuw Archief Schokland, inv. 23, nr. 141).

In 1832 waren zij eigenaar van een huis op Emmeloord, sectie C, kadasternr. 14A, groot 24 vierkante el, en een huis op Emmeloord, sectie C, kadasternr. 50A, groot 17 vierkante el.

Het gezin, bestaande uit 9 personen, is op 23-5-1859 van Emmeloord 7A verhuisd naar Kampen.

(Stadsarchief Kampen, Nieuw Archief Schokland, inv. 225).

Zij woonden in Kampen:

- Brunnepe 200, wijk 5 (periode 1860/1870, 1864);
- Brunnepe 276 (periode 1870/1880);
- Brunnepe 327, wijk 5 (1881).

In de periode 1860/1870 woonde de vissersknecht Hendrik Bape (1846-1867) bij hen in.

In 1861 woonden zoon Berend en zijn vrouw bij hen in.

7. **Wilhelmus van Kleef** (van Cleef), geboren te Schokland (Emmeloord), gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 30-4-1802, overleden voor 25-2-1808.

RK doopboek Schokland 30-4-1802: "Anno 1802, die aprilis ultima baptizati sunt Guillelmus et Joanna Elizabeth, gemelli, filii legitimi Barnardi van Cleef et Gertrudis Ulderink, conjugum, in Emmeloord. Priorem: Dina Holsappel, pro Maria Nieuwenhuijs, et posterium: Jacoba Albertsen Toeter, pro Maria Hannemans, Alcmariensibus, susceperunt."

8. **Joanna Elizabeth van Kleef**, geboren te Schokland (Emmeloord), gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 30-4-1802, overleden waar en wanneer onbekend.

RK doopboek Schokland 30-4-1802: "Anno 1802, die aprilis ultima baptizati sunt Guillelmus et Joanna Elizabeth, gemelli, filii legitimi Barnardi van Cleef et Gertrudis Ulderink, conjugum, in Emmeloord. Priorem: Dina Holsappel, pro Maria Nieuwenhuijs, et posterium: Jacoba Albertsen Toeter, pro Maria Hannemans, Alcmariensibus, susceperunt."

9. **Aleida Maria van Kleef** (van Cleef), geboren te Schokland (Emmeloord), gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 20-7-1804, overleden waar en wanneer onbekend.

RK doopboek Schokland 20-7-1804: "Anno 1804, die julii vigesima baptizata est Aleida Maria, filia legitima Barnardi van Cleef et Gertrudis Ulderink, conjugum, in Emmeloord. Suscepit: Maria Nieuwenhuijs per procuratriam Elizabetham Klaasen Botter."

10. **Aleida Wilhelmina van Kleef** (van Cleef), geboren te Schokland (Emmeloord), gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 16-7-1806, overleden waar en wanneer onbekend.

RK doopboek Schokland 16-7-1806: "Anno 1806, decima sexta julii baptizata est Aleida Wilhelmina, filia legitima Barnardi van Cleef & Gertrudis Ulderink, conjugum, in Emmeloord. Susceptrice: matre patris infantis."

11. **Willem (Wilhelmus) van Kleef**, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 25-2-1808, bakkersknecht (1829), werkman (1857), arbeider (1878), overleden te Vogelenzang, gem. Hillegom op 4-7-1878, getrouwd te Hillegom op 20-5-1857 met **Petronella (Petronilla) van Rooden** (van Roode), dochter van Petrus (Pieter) van Roode en Jacoba van Velzen, geboren te Hillegom op 8-9-1805, RK, werkster (1857), overleden te Vogelenzang, gem. Hillegom op 1-11-1888.

RK doopboek Schokland 25-2-1808: "Anno 1808, vigesima quinta february baptizatus est Wilhelmus, filius legitimus Bernardi van Kleef et Gertrudis Ulderink, conjugum. Susceptore: B.W.B. Doorenweerd, pro Elizabetha Ulderink, sorore matris."

De 22-jarige ongehuwde Willem van Kleef, geboren op Schokland, woonde in 1829 in Koog aan de Zaan, buurtschap Lagendijk, wijk 3, nr. 265, als bakkersknecht bij de bakker Adriaan Hens.

Volgens zijn overlijdensakte was Willem van Kleef 71 jaar oud, arbeider, geboren te

Schokland en wonende in Bloemendaal, gehuwd met Petronella van Rooden, de namen der ouders aan de aangevers onbekend. Hij overleed in de gemeente Bloemendaal, in het huis staande te Vogelenzang, wijk C, nr. 11. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige tuinman Cornelis Hendriks en de 50-jarige landbouwer Cornelis Schrama, beiden wonende in Bloemendaal en bekenden van de overledene.

RK doopboek Hillegom:

"1805, 8 September baptizata est Petronilla ex Loosterkant, par. Petrus van Roode et Jacoba van Velzen. Susc. Jo[ann]is van Roode et Gertrudis Raaphorst."

Volgens haar overlijdensakte was Petronella van Rooden 82 jaar oud, zonder beroep, geboren in Hillegom en wonende in Bloemendaal, weduwe van Wilhelmus van Kleef, eerder weduwe van Jacobus Kamphuisen, dochter van Pieter van Rooden, zijnde de naam van de moeder aan de aangevers onbekend. Ze overleed in Vogelenzang, gemeente Bloemendaal. Aangifte werd gedaan door de 83-jarige arbeider Petrus Castien, zwager van de overledene, en de 24-jarige landbouwer Jacobus van der Hulst, niet verwant, beiden wonende in Bloemendaal.

Volgens hun trouwakte was Willem van Kleef 49 jaar oud, werkman, wonende in Hillegom, zoon van Willem (!) van Kleef en van Geertruida Ulderink, beiden overleden. De voornaam van zijn vader werd dus fout genoteerd.

Willem van Kleef woonde in zijn jeugd op Schokland.

Hij woonde in Koog aan de Zaan:

- buurtschap Lagendijk, wijk 3, nr. 265 (1829).

Willem van Kleef en Petronella van Rooden woonden in Vogelenzang, gem.

Boemendaal:

- wijk C, nr. 11 (1878).

Petronella van Rooden woonde in Vogelenzang, gem. Boemendaal:

- in 1888.

(**Petronella (Petronilla) van Rooden** getrouwd (1) te Noordwijkerhout op 4-5-1834 met **Jacob Kamphuis** (Kamphuijzen), zoon van Barend Harmen Kamphuis en Anna Catharina Hoens, gedoopt RK te Berkenrode, gem. Heemstede op 16-12-1798, landbouwer (1834), overleden te Hillegom op 5-2-1855).

12. **Josephus** (Josephus Petrus) **van Kleef**, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 19-10-1809, verdronken op zee op 22-4-1819.

RK doopboek Schokland 19-10-1809: "19 octobris 1809 baptizatus est Josephus Petrus, f.l. Bernardi van Kleef & Getrudis Ulderik. Levavit: Martinus van Kleef, loco Gesina Ulderik."

De kleine Josephus van Kleef (1809-1819) zal er lang naar uitgekeken hebben. Eindelijk mocht hij een keer meevaren op de schuit van zijn vader, Bernardus van Kleef (1772-1794). Negen jaar oud was hij pas, maar hij zal zich vast al een beetje zo'n stoere Schokker visser gevoeld hebben. Maar het zou allemaal heel anders lopen dan hij zich had voorgesteld...

Zijn vader ging zelf niet mee, want hoewel hij samen met Albert Bruinsen Bape (1794-1853) eigenaar van de schuit was, een visser was hij eigenlijk niet. Bernardus van Kleef was namelijk schoen- en glazenmaker van beroep. Mogelijk had hij de boot voornamelijk gekocht voor het vervoer van bouwmaterialen, want hij verdiende ook de kost als rijkswerkman en aannemer.

Op 22 april 1819 bevond de schuit zich in het zeegat van het eiland Terschelling. Aan boord: de kleine Josephus, de 25-jarige Albert Bruinsen Bape en de 26-jarige Willem Jansen Ouderling (1793-1884). Een leuk tochtje had het moeten worden, maar voor in de middag leek het daar al helemaal niet meer op. Het weer werd slechter en slechter, en rond drie uur ging het helemaal mis.

Pas weken later, want men was toen nog niet zo snel als tegenwoordig, meldde de 's-Gravenhaagsche Courant van 17-5-1819 wat er toen gebeurde:

"Zwolle, den 11 Mei. Aan de hierna genoemde opgezetenen op het eiland Schokland

is dezer dagen een treffend ongeluk overgekomen, door het omslaan van de visschuit, toebehoorende aan de visschers Albert Bruinsen Bape en Bernardus van Kleeff, waarin zich bevonden de eerstgenoemde der eigenaren van deze visschuit, benevens de knecht van laatstgenoemde, genaamd Willem Jansen Ouderling, en een jongetje van Bernardus van Kleeff, oud negen jaren, 't welk voor zijn vermaak op deze tocht was mede genomen. Deze personen bevonden zich op den 22 April l.l. in de visschuit, buiten het Schellinger Zeegat, op de visvangst, en werden ten drie uren des nademiddags door een sterke noordewind en van achteren door een zware stortzee overvallen, waardoor eerst de schuit gezonken en daarna omgeslagen is. De gemelde personen Albert Bruinsen Bape en Willem Jansen Ouderling hebben zich alstoen vastgehouden aan de bovendrijvende zijdeboord van het omgeslagen vaartuig, terwijl het kind van Bernardus van Kleeff, met name Jozephus, dadelijk na dat de visschuit was omgeslagen, van de plecht door de zee afgerukt en verdronken is; welk kind den volgenden dag op het strand is wedergevonden, en op den 26 daaraanvolgende, door den visscher Cornelis Dirks Grootjen, dood op Schokland bij de diep bedroefde ouders is aangebragt. De beide genoemde schipbreukelingen hebben meer dan een vierde uur in voornoemden toestand tot behoud van hun leven moeten worstelen, gestadig overstelpt van de zeegolven, en ieder ogenblik verwachtende door dezelve te worden verslonden. Na vele vruchteloze pogingen is het eindelijk de manmoedige visschers Willem Bruinsen Bape en Bruin Bruinsen Bape, mede op Schokland wonende en toevallig met hunne visschuit in die omtrek varende, gelukt om met het grootste gevaar van leven en vaartuig te verliezen, aan de ongelukkigen die op het omgeslagen vaartuig zaten, en wier krachten hoe langer hoe meer afnamen, een touw toe te werpen, en zodoende de beide schipbreukelingen levend in hunne visschuit en behouden op Schokland te brengen. Van de goederen en het omgeslagen vaartuig is aan de eigenaren weinig te regt gekomen, wordende de schade op f 800,-- begroot, zoo dat de eigenaren van dit verongelukte vaartuig, door dit treffend voorval van alles beroofd, en geheel buiten staat zijn geraakt voor hunne personen en huisgezin de kost te verdienen."

De redders Willem en Bruin Bruinsen Bape waren overigens broers van de bijna verdronken Albert Bruinsen Bape.

Twee dagen na de ramp, op 24 april, gingen de beide geredde vissers om vier uur 's middags met lood in hun schoenen naar Lucas Seidel, de schout van Schokland, om het droevige overlijden van Josephus van Kleef aan te geven.

In het gemeente-archief te Kampen is een briefje bewaard gebleven, waarop staat genoteerd hoe groot de schade voor Albert Bruinsen Bape en Bernardus van Kleef was. Twee schippers, die met hun kagen de gezonken schuit weer boven water gebracht hebben, kregen daarvoor 25 gulden uitbetaald. Met vijf schuiten was het wrak daarna van Terschelling naar Emmeloord gesleept. De boot was zodanig beschadigd, dat herstel ongeveer 300 gulden zou gaan kosten. En door het omslaan waren alle zeilen, ankertouwen, lijnen, gereedschappen en ijzerwerk verloren gegaan. Alles wat in het vooronder lag, zoals kleren en geld, was weggespoeld, evenals de vis die al gevangen was. Dat verlies werd geschat op 345 gulden. En omdat zij nu niet meer in staat waren om te vissen, juist nu de vangsten goed waren, leden ze nog eens een schade wegens gemiste inkomsten van zo'n 150 gulden. Alles bij elkaar dus een strop van ongeveer 820 gulden.

In een brief van schout Seidel, geschreven eind september van datzelfde jaar, lezen we dat Bape en Van Kleef na de ramp in zeer armoedige omstandigheden leven. Zij hebben het gezonken scheepje weliswaar zo kunnen opknappen dat er weer mee gevaren kan worden, maar ze kunnen er de kost voor hun gezinnen niet meer mee verdienen. En afgelopen week overkwam hen een nieuwe ramp, toen ze hun grote visnet, de kor, met alle toebehoren in de Noordzee zijn kwijtgeraakt. Een schadepost van maar liefst 150 gulden.

Voor de gebroeders Willem en Bruin Bruinsen Bape, de dappere Schokkers die de twee overgebleven drenkelingen gered hebben, had dit avontuur nog een onverwacht gevolg. Op 24-8-1819 besloot koning Willem I, door tussenkomst van de minister van Binnenlandse zaken en de gouverneur van de provincie Overijssel, om de beide redders voor hun "moedig en menschlievend gedrag" te belonen met een bedrag van 50 gulden voor ieder, ofwel een geschenk in zilver van die waarde. De broers kozen voor het eerste, want ze konden het geld goed gebruiken. Ook zouden de mannen ieder een schriftelijk bewijs van Zijner Majesteits tevredenheid ontvangen.

Op 29-12-1819 was dan eindelijk de grote dag dat de gebroeders Bape in het zonnetje gezet zouden worden. Schout Lucas Seidel deed er verslag van aan de

gouverneur:

Op den namiddag van gezegde dag begaf ik mij naar de buurt Emmeloord, alwaar die personen woonachtig zijn. Geen geschiktheid vinden, vertelden de aldaar woonende Heeren Assesor en Gemeenteraden mij, en het gelui der schoolklok kondigde het tijdstip der uitdeeling aan. De diepste, gevoeligste stilte heerschte onder de zamengevloeiende menigte van allerlei rang. Redders en geredden stonden voor mij. Dit was een aandoenelijk tooneel voor gevoelige zielen, en nog meer trof het gezigt de daarbij staande grijze vaders, op wiens aangezichten vreugde en dank te lezen waren. Eene korte aanspraak wierdt door mij gedaan, en namens hunlieden door den bekwamen Schoolonderwijzer van Ens, den Heer T. Springstok, beantwoord.

De toespraak van schout Seidel, hoogdravend zoals dat destijds de gewoonte was, is bewaard gebleven:

Menslievendheid te betonen, door onzer medemenschen lasten te verligten, of hun in de behoeftigste omstandigheden met raad en giften te ondersteunen, is Christelijk, is groot, is overeenkomstig onze bestemming gehandeld. Dan edeler en hooger belooning waardig is het zijne medemenschen, worstelende met de dood op de baren eener woedende zee, vastgeklemd op de boorden van een omgeslagen vaartuig, te redden, hun als bij vernieuwing het leven te geven, en daarbij zelve het slagtoffer des doods te kunnen worden.

Deze edele, menschlievende daad is door U volbragt, roemwaardige, manmoedige jongelingen Willem Bruinsen en Bruin Bruinsen Bape. Door U zijn Albert Bruinsen Bape en Willem Jansen Ouderling in het leven behouden, en hunne tegenwoordige en gevoelvolle dankbare aangezichten doen de vorige gevaren vergeten en stichten erezuilen in Uwe Harten.

En zou deze menschenliefde aan de vergetelheid worden ten prooi gelaten? O neen, menschlievend en dankbaar wordt ook dezelve openlijk beloond. Van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Provincie heb ik order ieder Uwer uit te reiken een ordonnantie, groot vijftig guldens, en een getuigschrift, houdende de volkomenste goedkeuring van Zijne Majesteit, onzen geliefde Koning, wegens Uw betoonde moed en Menschenliefde.

Mijn hart wenscht Ulieden hiermede geluk. Veel mogen de belooningen Uwer dapperheden in dit leven zijn, en in de oogst der Eeuwigheid zult gijlieden de schoonste vruchten zamelen van die daad waarin gij uw leven aan het sterven blootstelde om stervenden het leven te behouden.

't Mag klein of nietig zijn bij min verheven zielen,

't is echter groot bij Vorst, bij Volk, bij U, bij mijn.

't Is groot bij Eng'len zelfs, en hun die dankbaar knielen

Ter plaats waar reddingslust volmaakt beloond zal zijn.

Na deze mooie woorden sprak Tobias Springstok, de onderwijzer van Ens, namens de gebroeders Bape het volgende dankwoord:

Met gevoel van dankbaarheid erkennen wij Uwe betoonde genegenheid, Achtbare Heer Schout dezer Gemeente, daar wij U eerbiedigen als de grondlegger en medebewerker van het thans ontvangene. Ontvang door deze onze hartelijke, ongeveinsde dankbetuiging voor Uwe bewezene weldaden. Dankbare, gehoorzame opgezetenen, verblijde U in den zwaarwigen post op Uwe schouderen gelegd. Van Uwe goedheid durven wij verwachten dat Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Provincie, door Uwe hand van ons dank zal worden kennis gegeven en Zijne Excellentie tevens te verzoeken om die hulde onzentwegen ook aan den Dierbare en door ons geëerbiedigde Koning te doen.

Gods gunst blijf steeds den Vorst vereeren,

En hen die onder hem regeeren.

Oranjes Huis bloei steeds, dat dapperheid beloont,

En Menschenhulp met dankbaarheid en weldaad kroont.

Maar koning Willem I had ook gedacht aan de twee zwaargetroffen booteigenaren. Zij kregen een schadevergoeding van f 200,--.

Dat bracht natuurlijk de kleine Josephus van Kleef niet terug, maar zal ongetwijfeld veel gedaan hebben om het verlies wat draaglijker te maken.

(Bruno Klappe: Door een zware stortzee overvallen. Verschenen in Het Schokker Erf 78 (2011), blz. 28-33)

Volgens zijn overlijdensakte was Josephus van Kleef 9 jaar oud, zoon van Bernardus van Kleeff en Geertrui Ulrich, wonende op Emmeloord. Hij is overleden in het Zeegat van het Eiland Ter Schelling. De aangifte werd gedaan door de 25-jarige visser Willem Jansen Ouderling en de 24-jarige visser Albert Bruinsen Bape, beiden wonende in wijk 3.

13. **Bernardus Martinus van Kleef**, geboren te Schokland (Emmeloord) op 17-12-1811, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 20-12-1811, overleden te Schokland (Emmeloord) op 21-10-1813.

Bernardus Martinus, zoon van de 40-jarige Bernerdus van Kleef, piqueur op het eiland Schokland, en van zijn vrouw Geertuid Ulrich, oud 43 jaar, werd geboren in hun huis in Emmeloord op Schokland, wijk 3, nr. 41. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 52-jarige Trijntje Dierks, huisvrouw van Tijmen Jansen Konter, en de 40-jarige Leesjen Klaassen Botter, huisvrouw van Willem Jacobs Visscher, beiden wonende op Schokland.

RK doopboek Schokland 17-12-1811: "den 17 dezembr. natus et propter absentiam meam 20 baptizatus est Bernardus Martinus, f.l. Bernardi van Kleef et Gertrudis Ulderich, in Emmeloord. Lev.: Josina Ulderich."

Volgens zijn overlijdensakte was Bernardus Martinus bijna 2 jaar oud, zoon van Bernardus van Kleeff en Geertrui Ulrich, wonende op Schokland, wijk 3 (Emmeloord), nr. 1. De aangifte werd gedaan door de 44-jarige werkman Marten Hofman en de 39-jarige timmerman Johannis Ruiten.

Generatie VI

Vla. **Martinus Bernardus van Kleef**, ([zoon van V](#)), gedoopt RK te Alkmaar op 14-12-1794, heel- en vroedmeester op Schokland, overleden te Schokland (Molenbuurt) ten gevolge van cholera op 9-8-1832, getrouwd te Schokland op 23-12-1825, kerkelijk huwelijk (RK) te Schokland (Emmeloord) op 8-1-1826 met **Aaltje Dirks** (Net) (ook wel: Aaltje Alberts), dochter van Derk Alberts en Jannetje Jacobs, geboren te Schokland (Ens) op 29-9-1807, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 1-10-1807, overleden te Deventer op 1-1-1871.

(Aaltje Dirks getrouwd (2) te Schokland op 6-2-1834 met **Klaas Jansen Karel**, zoon van Jan Alberts Karel en Maria Jacobs Koridon).

RK doopboek St. Matthiaskerk Alkmaar (inv. 102): "1794, den 14 december bapt. Martinus, parent. Bernardus van Kleef, Geertruij Ulrich. Susc. Maria Nieuwenhuizen."

Martinus van Kleef werd voor het eerst op Schokland vermeld als Heelmeester ten Plattelande op 2-1-1821. Waarschijnlijk was hij aanvankelijk assistent van Caspar Sonderman. Op 18-10-1825 werd Martinus van Kleef door Gedeputeerde Staten van Overijssel aangesteld tot Heel- en Vroedmeester van Schokland op een jaarwedde van f. 400,--, ingaande op de dag dat Sonderman met pensioen zou gaan (14-9-1825). Met zijn benoeming werd de standplaats van de Schokker geneesheren van Emmeloord naar Ens verplaatst.

In een bijlage bij het huwelijk van Martinus Bernardus van Kleef werd de volgende verklaring afgelegd over zijn grootvader van vaders zijde en zijn grootmoeder van moederszijde: "Op heden den 21sten December 1825 compareerde voor ons H. Kock, vrede-regter van het Canton Kampen, Provincie Overijssel, met onze griffier geadsisteert, Reinier Boterenbrood, stads-roedendrager, Johannes Gerhardus Kerver, arbeider, Arend van der Meulen, schoenmaker, alle van competenten ouderdom en te Kampen woonachtig, welke aan ons ter instantie van Martinus Bernardus van Kleef, geneesheer en vroedmeester op het Eiland Schokland en aldaar woonachtig, en uit liefde tot de waarheid verklaard hebben wel te weten dat Martinus van Kleef, grootvader van vaders zijde, als mede de huisvrouw van Johannes Ulrich, genaamd Maria, wiens verdere naam hen onbekend is, grootmoeder van moeders zijde van opgedagte Martinus Bernardus van Kleef, beiden gewoond hebben te Alkmaar en aldaar ook beiden overleden zijn, te weten de grootvader Martinus van Kleef omstreeks den jare 1800 of 1800 één, en de grootmoeder, huisvrouw van Johannes Ulrich, reed voor veele jaren, zonder van één hunner de juiste of nadere tijd te kunnen opgeven. Gevende de comparanten voor reden van wetenschap dat zijlieden de ouders van Martinus Bernardus van Kleef zeer wel gekend en van dezelve dikwijls gehoord hebben dat zowel henlieder vader van mans- als moeder van vrouwszijde voor zeer veele jaren gestorven waren, dog waarvan uit hoofde der gebrekkig gehouden registers van dien tijd geen doodattesten hebben kunnen bekomen nog overlegd worden."

In een andere huwelijksbijlage werd de volgende verklaring afgelegd over zijn grootvader van moederszijde: "Op heden den 22sten november 1825 compareerde voor ons H. Kock, vrede-regter van het canton Kampen, Provincie Overijssel, met onze griffier geadsisteert, Reinier van Schootten, rentenier, Daniël Boterenbrood, stads roedendrager, Johannes Gerhardus Kerver, arbeider, Arend van der Meulen, schoenmaker, alle van competenten ouderdom en te Kampen woonachtig, welke aan ons ter instantie van Martinus Bernardus van Kleef, chirurgijn, wonende op het Eiland Schokland, en uit liefde tot de waarheid, verklaard hebben wel te weten dat Johannes Ulrich, in leven segeant-major in dienst der Vereenigde Nederlanden, en grootvader van moederszijde van opgedagte Martinus Bernardus van Kleef, in een voor veele jaren plaats gehad hebbende Bataille gesneuveld is, zonder de plaats waar en de tijd wanneer meer juist te kunnen bepalen. Gevende de comparanten voor heden van wetenschap, dat zijlieden de ouders van Martinus Bernardus van Kleef zeer wel gekend en van dezelve dikwijls gehoord hebben dat hunne vader van vrouwszijde tegen de vijand gesneuveld was, edog waarvan uit hoofde der omstandigheden geen doodst- attest heeft kunnen bekomen nog overlegt worden."

Volgens het patentregister van 1827 was Martinus Bernardus van Kleef, wonende Molenbuurt nr. 29, heel- en vroedmeester. (Stadsarchief Kampen, Nieuw Archief Schokland, inv. 205).

Nadat Martinus in de zomer van 1832 zelf nog op Emmeloord geneeskundige hulp verleend had aan enkele cholera-patiënten, viel hij met enkele van zijn kinderen aan de gevreesde ziekte ten offer. Op 8-8-1832 werd hij ziek, een dag later was hij gestorven. Enkele dagen later volgde zoon Bernardus, weer enkele dagen daarna dochter Geertruida. Zijn vrouw Aleida kreeg de ziekte ook, maar herstelde.

Nadere bijzonderheden vinden we in het rapport dat burgemeester Gillot op 26-5-1833 over het verloop van de Aziatische Braakloop of cholera aan de Secretaris van het Geneeskundig Bestuur van Overijssel uitbracht. Daarin werd ook de dood van Van Kleef vermeld, met de aantekening "dat het huisgezin van genoemde M.B. van Kleef van geen slordigheid, maar wel van een zeer onregelmatige levenswijze en van al te veel sterke drank gebruik beschuldigd is."

Volgens zijn overlijdensakte was Martinus Bernardus van Kleef 36 jaar oud, wonende op Schokland, op de Molenbuurt. Aangifte werd gedaan door de 47-jarige visser Dirk Jans Buter, en de 55-jarige visser Johannis Kobus Ruiten, beiden wonende op Schokland.

RK overlijdensboek Schokland 5-8-1832: "5 Augustus obiit post susceptam Sanctam unctionem: Martinus (Doctor) van Kleef."

Deze overlijdensdatum is onjuist!

Dit overlijden staat in een overzicht van 13 overledenen, waarboven staat: "Cholera murbo obierunt" oftewel overleden door de ziekte cholera. Op het einde van dat overzicht staat: "Et ad huc multi pueri in eodem aegrotatione defunctis sunt in toto 30 Catholici et acatholici" (En nu toe zijn veel kinderen door dezelfde ziekte gestorven, in totaal 30 katholieken en niet-katholieken).

RK doopboek Schokland 29-9-1807: "Anno 1807, vigesima nona septembris nata et hodi prima octobris baptizata est Aleida, filia legitima Theodori Alberts & Joanna Jacobs, conjugum, in Ens. Susceptore: Antonio Ruijten, ibidem."

Aleida Dirks kreeg op 12-8-1832 cholera, maar was op 17-8-1832 weer geheel hersteld.

Volgens haar overlijdensakte was Aaltje Dirks of Albers zonder beroep, laatst weduwe van Klaas Karels, dochter van Derk Dirks en Jenneken Jakobs, beiden overleden, oud 67 jaar, geboren op Schokland, wonende te Deventer. Ze overleed in Deventer in een huis in de Molenstraat. Aangifte werd gedaan door de 36-jarige Jan Karels, zoon van de overledene, en de 43-jarige aanspreker Hermanus Cornelis Coenders, beiden wonende in Deventer.

RK trouwboek Schokland 8-1-1826: "8 Jan, solemniter in facie Ecclesiae matrimonium contraxerunt: Martinus Bernardus van Kleef et Aleida Derks."

Uit dit huwelijk:

1. **Bernardus van Kleef**, geboren te Schokland (Ens) op 4-5-1827, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 4-5-1827, overleden te Schokland (Molenbuurt) ten gevolge van cholera op 13-8-1832.

Bernardus, zoon van de 32-jarige heel- en vroedmeester Martinus Bernardus van Kleef en Aaltje Dirks, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 45-jarige timmerman Johannis Ruiten Jz. en de 38-jarige ambtsdienaar Paulus Gillot, beiden wonende op Schokland.

RK doopboek Schokland: "Anno Domini 1827, 1 maii, Bernardus, filius legitimus Martini Bernardis van Kleef et Aleida Derks. Lev. Petro Kleusjen."

Hij kreeg op 11-8-1832 cholera, waaraan hij op 13-8-1832 overleed.

Volgens zijn overlijdensakte was Bernardus van Kleef 6 jaar oud, zoon van Martinus Bernardus van Kleef en Aaltje Dirks, wonende op Schokland, de Molenbuurt. Aangifte werd gedaan door de 51-jarige winkelier Raijer Jacobs Kale, en de 43-jarige deurwaarder Paulus Gillot, beiden wonende op Schokland.

2. **Geertruida** (Urselina Geertruida, Helena) **van Kleef**, geboren te Schokland (Ens) op 20-10-1828, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 21-10-1828, overleden te Schokland (Molenbuurt) ten gevolge van cholera op 19-8-1832.

Geertruida, dochter van de 34-jarige heel- en vroedmeester Martinus Bernardus van

Kleef en Aaltje Dirks, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 45-jarige timmerman Johannis Ruiten Jz. en de 39-jarige veldwachter Paulus Gillot, beiden wonende op Schokland.

RK doopboek Schokland: "Anno Domini 1827, 21 oktober, Geertruida Ursula, filia legitima Martini Bernardis van Kleef et Aleida Derks. Lev. Catharina Jacobs Reuten, soror matris."

Zij kreeg 19-8-1832 cholera, en overleed nog dezelfde dag.

Volgens haar overlijdensakte was Urselina Geertruida van Kleef ongeveer 4 jaar oud, dochter van wijlen Martinus Bernardus van Kleef en Aaltje Dirks, wonende op Schokland, op de Molenbuurt. Aangifte werd gedaan door de 43-jarige deurwaarder Paulus Gillot, en de 35-jarige arbeider Jan Theunis Ham, beiden wonende op Schokland.

3. **Maria van Kleef**, geboren te Schokland op 29-12-1830, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 29-12-1830, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 3-6-1831.

Maria, dochter van de 36-jarige heel- en vroedmeester Martinus Bernhardus van Kleef en Aaltje Dirks, werd geboren op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 32-jarige visser Hendrik Evers Mossel en de 37-jarige visser Jan Kok, beiden wonende op Schokland.

RK doopboek Schokland: "Anno Domini 1830, 29 december, Maria, filia legitima Martini Bernardis van Kleef et Aleida Derks. Lev. Jacoba Ruiten."

Volgens haar overlijdensakte was Maria Martinus Bernhardus van Kleef een half jaar oud, wonende in Ens, wijk 2 op Schokland. Ouders werden niet vermeld. Aangifte werd gedaan door de 51-jarige visser Klaas Pieter van der Molen, en de 40-jarige arbeider Albert Harmsen Koek, beiden wonende op Schokland.

4. **Martinus van Kleef**, geboren te Schokland (Ens) op 24-10-1832, gedoopt RK te Schokland (Emmeloord) op 24-10-1832, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 20-5-1839.

Martinus, zoon van Martinus Bernardus van Kleef, overleden, en van Aaltje Dirks, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de 37-jarige vroedvrouw Wibina Dekker, bijgestaan door de 43-jarige visser Jacob Ruiten en de 41-jarige arbeider Albert Harms Koek, beiden wonende op Schokland.

RK doopboek Schokland: "Anno Domini 1832, 24 oktober baptizatus est, Martinus Bernardus, filius legitimus Martini van Kleef et Aleida Derks. Lev. Jacoba Ruiten ex Ens."

Volgens zijn overlijdensakte was Martinus van Kleef 7 jar oud, zoon van Martinus van Kleef, overleden, en Aaltje Dirks, wonende op Schokland, in de buurt Ens, wijk 2. Aangifte werd gedaan door de 50-jarige visser Jan Jansen Zalm, en de 44-jarige visser Albert Willems Broodbakker, beiden wonende op Schokland.

- Vlb. **Hendricus Josephus** (Hendrikus Josephus, Hendericus Josephus) **van Kleef** (van Kleeff), ([zoon van V](#)), gedoopt RK te Alkmaar op 14-10-1798, broodbakker (vermeld 1825-1871), overleden te Monnickendam op 1-2-1885 na een kortstondige ziekte, getrouwd te Zaandam op 27-11-1825 met **Johanna Maria (Anna) Lampe**, dochter van Albert Lampe (timmerman) en Geertruij (Truitje) Oosterman, gedoopt RK te Hoorn op 21-1-1803, dienstbode (1825), overleden te Monnickendam op 12-6-1872 na een langdurig, smartelijk maar geduldig lijden.

RK doopboek St. Matthiaskerk Alkmaar (inv. 102): "1798, den 14 oktober bapt. Henricus Josephus, parent. Bernardus van Kleef, Geertrudis Ulrich. Susc. Gesina Ulrich."

Volgens zijn overlijdensakte was Hendricus Josephus van Kleef 86 jaar oud, zonder beroep, geboren te Alkmaar op 14-10-1798, wonende in Monnickendam, zoon van Bernardus van Kleef,

zijnde de naam van de moeder aan de aangevers onbekend, weduwnaar van Johanna Maria Lampe. Hij overleed in het Noordeinde te Monnickendam, wijk 3, nr. 44. Aangifte werd gedaan door de 53-jarige schoenmaker Juriaan de Vries en de 41-jarige winkelier Simon Lammes, beiden wonende in Monnickendam en bekende van de overledene.

Advertentie uit De Maasbode van 5-2-1885:

"Heden overleed na een kortstondige ziekte, tot onze diepe droefheid, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 86 jaar en ruim drie maanden, onze aller geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader, de Heer Hendricus Josephus van Kleef, Weduwnaar van Johanna Maria Lampe.

Uit aller naam, C.B. van Kleef.

Monnickendam, 1 Februari 1885."

Doopboek der r.k. statie op het Achterom te Hoorn: "1803, 21 januarii, Anna, par. Albert Lampe et Geertruij Oosterman conj., susc. Margaretha Mali."

Volgens haar overlijdensakte was Johanna Maria Lampe 69 jaar oud, geboren te Hoorn op 21-1-1803, wonende in Monnickendam, gehuwd met Hendrikus Josephus van Kleef 86 jaar oud, zonder beroep, zijnde de namen der ouders onbekend aan de aangevers. Ze overleed in het Noordeinde te Monnickendam, wijk 4, nr. 68. Aangifte werd gedaan door de 47-jarige zadelmaker Gerrit de Wit en de 29-jarige winkelier Simon Lammes, beiden wonende in Monnickendam en bekende van de overledene.

Advertentie uit het dagblad De Tijd van 17-6-1872:

"Heden overleed, tijdig voorzien van de H. Sacramenten der Stervenden, na een langdurig, smartelijk maar geduldig lijden, mijne geliefde Echtgenoote Johanna Maria Lampe, in den ouderdom van 69 1/2 jaar, na eene gelukkige Echtvereenigiug van ruim 46 jaren, diep betreurd door mij, mijne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

H.J. van Kleef.

Monnickendam, 14 Junij 1872.

Eenige en algemeene kennisgeving."

Volgens haar overlijdensakte overleed ze echter op 12-6-1872, om 4 uur 's middags.

Hendricus Josephus van Kleef verhuisde in het najaar van 1800 met zijn ouders van Alkmaar naar Schokland. Waarschijnlijk is hij na de stormramp van 4-2-1825, waarbij zijn ouders in hun huis verdronken, naar Zaandam verhuisd.

Zij woonden in Zaandam:

- in 1825, 1826.

Zij woonden in Monnickendam:

- Noordeinde, wijk 3, nr. 44 (1839);

- Noordeinde, wijk 3, nr. 43 (1840);

- Noordeinde, wijk 3, nr. 44 (1854);

- Noordeinde, wijk 3, nr. 33 (1862, 1863, 1864);

- Noordeinde, wijk 3, nr. 32 (1870).

- Noordeinde, wijk 4, nr. 68 (1872).

Bij hen in huis woonde sinds 30-3-1870 hun kleinzoon Petrus Sjoerd Bakker (1863-1890), zoon van Gezina van Kleef. Daarvoor woonde hij in Hoorn. Op 27-5-1878 verhuisde hij naar Hoorn.

De weduwnaar Hendricus Josephus van Kleef woonde in Monnickendam:

- Noordeinde, wijk 3, nr. 44 (1885).

Uit dit huwelijk:

1. **Bernardus van Kleef**, geboren te Zaandam op 4-9-1826, broodbakkersknecht te Wateringen (1851), broodbakker (1859, 1871), overleden te Delft op 3-6-1898, getrouwd te Delft op 26-10-1859 met **Catrine Elisabeth Wolterbeek**, dochter van Antoine Henri Wolterbeek en Catarine Elisabeth Rijnen, geboren te Nijmegen circa 1811, overleden te Delft op 4-4-1902.

Bernardus, zoon van de 28-jarige broodbakker Hendrikus van Kleef en Johanna Maria

Lampe, werd geboren in Zaandam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 46-jarige koopman Jan Hooglander en de 23-jarige schoenmaker Fredrik Rinke, beiden wonende in Zaandam.

Bernardus van Kleef verkocht niet alleen brood, maar ontwikkelde zich in Delft ook als makelaar en huisjesmelker. Over hem is het volgende geschreven:

"Woongerief in de Poort van Parsant.

Achterom 79 is sinds 1983 een geheel gerenoveerde woning in een poort tussen de huizen Achterom 69 en 83, die de naam 'Poort van Pieter Parsant' draagt. Pieter Parsant was de meester metselaar die in 1640 de leegstaande brouwerij "De Ham" aldaar opkocht. De poort verleende ooit toegang tot de plateelbakkerijen "De Romeyn" (1600-1774) en "De Ham" (1639-1726). Sinds 1884 diende de poort ook als een achteruitgang naar het Achterom voor een viertal woningen aan onderkant van de Asvest, die inmiddels al vijftig jaar gesloopt zijn.

Het huidige Achterom 79 kwam in de plaats van de voormalige boven- en beneden woninkjes Achterom 79 en 81, die in 1873 waren getimmerd op de plaats van een paardenstal achter het pand Achterom 85. Het waren minuscule eenkamerwoningen zonder enig comfort. Ze verkeerden in 1924 in zodanig slechte staat dat ze voor verdere bewoning werden afgekeurd en daarna ruim een halve eeuw dienst deden als werkplaats en pakhuis.

Creatief timmerwerk.

Bouwer van de negentiende-eeuwse woonappartementen was de metselaar Jacob Lock. Hij kocht de voormalige paardenstal in 1869 voor 150 gulden van Gerard Verheul, die de stal kort daarvoor van zijn schoonvader, vletschipper Willem de Roo, had geërfd.

Bouwer Lock en zijn echtgenote Catharina de Vries woonden van 1871 tot 1872 tijdelijk in een woonruimte boven de stal. Ondertussen bouwde hij de stal om tot twee kleine woningen. Toen die klaar waren, verkocht hij ze aan broodbakker Bernardus van Kleef, van geboorte een Zaankanter.

De bakker verkocht niet alleen brood, maar ontwikkelde zich in Delft ook als makelaar en huisjesmelker. De twee woninkjes in de Poort van Pieter Parsant verhuurde hij voor kortere of langere tijd aan meerdere gezinnen. Na zijn overlijden verkocht zijn weduwe de woningen in 1898 aan de lorrenboer Johannes van Wissen, die de huisjes verhuurde tot de gemeenteraad in 1924 de woningen onbewoonbaar verklaarde, en nog korte tijd daarna.

Woningonderzoek.

Op 27 mei 1907 werden de woningen bezocht door de Gemeentelijke Gezondheidscommissie die destijds een grootscheeps onderzoek deed naar de woonomstandigheden in kleine huurwoningen. Beide woningen bestonden toen uit slechts één ruimte, waarin geleefd en geslapen werd, met een grondoppervlak van 3,80 x 3,50 meter en slechts aan een kant een raam dat uitkeek op de blinde muur van de smalle poort. De woningen hadden een aansluiting op de waterleiding, maar geen lozing. Vanuit de bovenwoning moest het afvalwater in emmers via de trap naar beneden worden gebracht. Daar kon het in een goot in de poort worden gestort om langs die weg in de gracht te belanden. In de woon-slaapkamer van de bovenwoning stond een privaat met een tonnetje. De Gemeentelijke Reinigingsdienst kwam tonnen met fecaliën periodiek verwisselen voor een lege ton.

De zolder werd gebruikt om de was te drogen. Vanwege aangetroffen wandgedierte adviseerde de gezondheidscommissie de bovenwoning te zuiveren.

De bewoners van de benedenwoning moesten naar buiten voor hun behoefte. Hun privaat stond in de poort op drie meter afstand van de voordeur. Huiseigenaar, de lorrenboer Jan van Wissen, woonde destijds een paar huizen verder op Achterom 87. Eerste bewoners.

De omvang en het comfort van de woningen zal ongetwijfeld de voornaamste reden zijn geweest dat veel huurders snel op zoek gingen naar iets anders. De eerste bewoners waren de schilder Jacob Siepman en zijn vrouw Catharina Wilhelmina Meijster. Zij betrokken het huisje in 1873 met hun zoontje Gijsbert die één jaar was. Al een jaar later, in 1874, verhuisden ze naar het grotere Achterom 91. Het echtpaar had geen geluk bij het stichten van een groter gezin. De genoemde Gijsbert werd 83 jaar, maar zijn vier broertjes en zusjes overleden allen op zeer jonge leeftijd.

De gepensioneerde militair Jan van Kolk betrok in 1875 het huisje met twee zoons van 11 en 7 jaar. Zij vertrokken al weer na twee maanden.

Zeeftenmaker en sjouwer Frederik Wiese hield het met zijn vrouw Johanna van

Genderen en zijn schoonmoeder ook maar een jaar uit. En zo streken tientallen bewoners voor korte tijd neer op doortocht naar de volgende behuizing. Huisbaas Bernardus van Kleef moet het druk gehad hebben met het tijdig innen van de huurpenningen. Gezien zijn vele advertenties voor nieuwe huurders had de Delftsche Courant een goede klant aan hem.

As- en vuilnisvaarder.

Vanaf 6 maart 1880 woonde Arie van der Pol met zijn vrouw Lena van der Meer bijna op de kop af een jaar in de bovenwoning. Hun zes maanden oude dochtertje Jacomijna overleed er al na twee weken. Arie kwam naar Delft op zoek naar werk. Dat vond hij als as- en vuilnisvaarder bij de Gemeente Reiniging van Delft. Hij trad in dienst op 19 december 1881 en behield de functie 33 jaar lang tot aan zijn pensionering op 1 mei 1914. Van der Pol werd geboren in Schalkwijk en kwam via omzwervingen in Rozenburg en Maasland in Delft terecht. In Roozenburg ontmoette hij de vrouw waarmee hij trouwde en in Maasland werden twee van hun kinderen geboren. In Delft bracht zijn vrouw nog tien andere kinderen ter wereld. Ongehuwde moeder.

In 1894 kwam Johanna Maria van Dijk als ongehuwde moeder met een baby vanuit Leiden naar Delft en vond onderdak in de poort. In de benedenwoning werden uit de schoot van Johanna nog vier kinderen geboren. Bij de burgerlijke stand was de vader daarvan niet bekend. Maar na de geboorte van hun vijfde kind in 1904 diende zich in de persoon van de Schiedammer Josephus Bekenes een vader aan die met Johanna trouwde en ook haar eerdere kinderen erkende. [Zie de geboorteakte uit 1897.] Het gezin behoorde tot een kleine groep huurders die in de loop der jaren het huis langer hebben bewoond. Het huurde de boven- en benedenwoning als één geheel in de jaren 1894 tot 1900. Na tien jaar in de poort verhuisden zij naar het Oosteinde 63. Daar werd in 1905 hun zesde kind geboren en overleed in 1906 de man des huizes. (<https://www.achterdegevelsvandelft.nl/huizen/Achterom%2079.html>).

Advertentie uit de Delftsche Courant van 3-7-1870:

"Verhuisd van de Gasthuislaan naar het Achterom, naast den Heer Van Kleef, Mr. Broodbakker, A. du Mosch, Zijde-, Wol- en Katoen Verwer en Drukker."

Hoewel hij officieel Bernardus van Kleef heette, noemde hij zich vaak B.H. van Kleef of Bernardus Hendricus van Kleef.

Advertentie uit de Delftsche Courant van 15-7-1870:

"De verduurzaamde Tarwebloem, uit de Stoom-Meelfabriek van Nicola, Koechlin en Comp, aan de Geestbrug nabij 's Gravenhage, is in pakjes van 1/4, 1/2 en 1 kilogram alhier verkrijgbaar gesteld bij:

B.H. van Kleef, Achterom.

A. Voorts, Brab. Turfmarkt.

J A. van der Post, Brab. Turfmarkt, en:

F.L. Koeberg, Molenstraat."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 2-3-1873:

"Terstond te huur: op een zeer goeden en fatsoenlijken stand, een winkelhuis. Te bevragen bij B.H. van Kleef, Achterom."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 14-1-1874:

"Terstond te huur, tegen f 1,50 per week, 1 fatsoenlijke bovenwoning, bevattende drie vertrekken en vrijen Opgang.

Te bevragen bij B.H. van Kleef, Mr. Broodbakker, Achterom."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 21-7-1875:

"Verkochte Huizen, Landerijen enz.

Door den Notaris A.M. Schagen van Leeuwen, te Delft:

(...) Een Huis, aan de o.z. van het Achterom, wijk 1 n°..., in veiling f 700, en daarvoor verkocht aan den hier B.Hz. van Kleef alhier."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 30-11-1879:

"Terstond te Huur: Een nette Benedenwoning voor f 1,60, en een dito voor 90 Cts per week. Te bevragen bij B.H. Van Kleef, Achterom."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 14-4-1880:

*"Te huur tegen 1°. Mei, voor f 136,- 's jaars, een net bovenhuis op fatsoenlijken stand, bevattende 3 Kamers, Keuken en vrijen opgang.
Te bevragen bij B.H. van Kleef, Achterom."*

Advertentie uit de Delftsche Courant van 8-9-1880:

"Terstond te huur, voor f 130 's jaars: een Bovenhuis met vrijen Opgang, 2 Voor- en een Achterkamer, Keuken met Regenbak enz, op fatsoenlijken stand.

Adres B.H. van Kleef, Achterom no. 25.

Tevens een Pakhuis te huur, f 1,00 per week."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 3-10-1880:

"Een huis te huur met drie Benedenkamers, Kelder, Keuken met Wel- en Regenwater, Plaats en Bleekveld; boven twee Kamers en ruim Portaal, in het midden der stad.

Adres B.H. Van Kleef, Achterom 25.

Tevens een Pakhuis te huur."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 1-4-1883:

"Te huur tegen 1 Mei voor f 375.-: Een ruim Huis op zeer goeden stand, met 5 Kamers, Dienstbodenkamertje, Kelder, Keuken met best welwater, Plaats en Tuintje. Ook eene Bovenwoning met 3 Kamers, Keukeu enz, met vrije opgang.

Adres B.H. van Kleef, Achterom 25."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 22-6-1883:

"Terstond te huur voor f 2,60 's weeks: eene nette zuivere Bovenwoning, bevattende 3 Kamers, Keuken en vrijen opgang; alsmede een ruim Pakhuis, voor f 1,30 's weeks.

Adres B.H. van Kleef, Achterom 25."

Advertentie uit De Tijd van 16-10-1884:

"Den 26n October 1884 hopen mijn geliefde Pleegouders en ons beider Oom en Tante B.H. van Kleef en C.E. Wolterbeek, te Dellt, hun 25-jarige Echtvereeniging te herdenken.

Hun dankbare Nicht en Neef.

J.M. Jonkergouw, Van Kleef.

F. Jonkergouw.

Eenige en algemeene kennisgeving."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 12-2-1888:

"Te Huur voor f 325, een flink, net ingericht Huis met Plaats en Tuintje, ruime Keuken met best Welwater en Waterleiding, en daarboven met Meidenkamertje.

Te bevragen bij B.H. van Kleef, Achterom no. 25."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 28-10-1891:

"Te huur op den besten stand van het Oude Delft, een riant Heerenhuis, bevattende 8 Kamers en 2 Dienstbodenkamers, Gas- en Waterleiding, ruime Keuken met best wel- en regenwater, drogen Kelder, ruime Binnenplaats enz.

Adres B.H. van Kleef, Achterom 25."

Ze hadden een pleegdochter, Johanna Maria van Kleef (1861-1928), dochter van Johannes van Kleef (1829-1873), broer van Bernardus van Kleef.

Advertentie uit de Delftsche Courant van 5-6-1898:

"Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze veelgeliefde Echtgenoot, Pleegvader, oudste Broeder en Oom, de Weledele Heer Bernardus Hendricus van Kleef Hzn, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten.

Mej. de Wed. B.H. van Kleef-Wolterbeek.

J.M. Jonkergouw-Van Kleef.

M.B. van Kleef, Executeur.

Delft, 3 Juni 1898.

Achterom 25."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 19-6-1898:

"Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond hij het overlijden van onzen zeer geliefden Echtgenoot, Pleegvader, oudsten Broeder en Oom, betuigen wij aan allen, zoowel binnen als buiten de stad, onzen hartelijken dank.

*Uit aller naam: Wed. B.H van Kleef-Wolterbeek.
Delft, 17 Juni 1898."*

Catarine Elisabeth, dochter van Antoine Henri Wolterbeek en Catarine Elisabeth Rijnen, werd geboren in Nijmegen. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 56-jarige koopman Jean Gisbert Mos en de 40-jarige Thierry Guillaume Rompf, beiden wonende in Nijmegen.

Advertentie uit de Delftsche Courant van 6-4-1902:

"Burgerlijke stand Delft..

Overleden 4 April, Catrine Elisabeth Wolterbeek, 90 jaar, weduwe van Bernardus van Kleef, Achterom."

Advertentie uit de Maasbode van 6-4-1902:

"Hiermede vervullen wij den treurigen plicht UEd. kennis te geven van het overlijden van onze Zuster, Behuwdzuster en Tante, Mejuffrouw Catharina Elisabeth Wolterbeek, Weduwe van den Heer B.H. van Kleef, na voorzien te zijn van de H.H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van bijna 91 jaar.

Namens wederzijdsche familie.

M.B. van Kleef.

P. Zuidgeest.

Executeurs Testamentairs.

Delft, 4 April 1902.

Achterom 25.

Verzoeken van rouwbeklag verschoond te blijven."

Bericht uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 11-4-1902:

"Bij het overlijden van mej. de wed. B.H. van Kleef, geboren Wolterbeek, te Delft, zijn de volgende legaten beschikbaar gekomen, die haar overleden echtgenoot, de heer B.H. Van Kleef had vermaakt en waarvan zijn echtgenoot het vruchtgebruik heeft genoten. Behalve verschillende persoonlijke, aan de R.K.Kerk van de H. Joseph f 1000, R.K. Armbesturen f 500, R.K. Weeshuis f 500 St.Vincentiusvereniging f 500, de Kerkbesturen van de R.K. Parochiale scholen f 500, de H. Elisabeth f 100, alle te Delft en alle vrij van successierechten."

Advertentie uit de Delftsche Courant van 18-10-1859:

"Ondertrouwd: B. van Kleef en C.E. Wolterbeek.

Delft, 13 October 1859.

Eenige kennisgeving."

Zij woonden in Delft:

- Achterom 25 (1898).

De weduwe Catrine Elisabeth Wolterbeek woonde in Delft:

- Achterom 25 (1902).

2. **Geertruida van Kleef**, geboren te Zaandam op 23-3-1828, overleden te Volendam op 9-10-1897, getrouwd te Monnickendam op 31-8-1851 met **Simon Woestenburg**, zoon van Cornelis Woestenburg (landbouwer) en Geertje Nieuwboer, geboren te Graft op 29-5-1822, bakkersknecht (1851), broodbakker (1851, 1852, 1853, 1856, 1860, 1866, 1868, 1869, 1876), overleden te Volendam op 4-2-1876.

Simon, zoon van de landbouwer Cornelis Woestenburg en Geertje Nieuwboer, werd geboren in Graft. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 53-jarige landbouwer Klaas Heijnes en de 26-jarige arbeider Cornelis Krep, beiden wonende in Graft.

Volgens zijn overlijdensakte was Simon Woestenburg 53 jaar oud, broodbakker, geboren te Graft en wonende in Volendam, gemeente Edam, gehuwd met Geertruida van Kleef, zonder beroep, zoon van Cornelis Woestenburg en Geertje Nieuweboers, beiden overleden. Hij overleed in Volendam, gemeente Edam, wijk 7, nr. 240. Aangifte werd gedaan door de 52-jarige arbeider Willem Woestenburg, wonende in Graft, broer van de overledene, en de 50-jarige arbeider Jan Wijnoogst, wonende in de Groote

Kerkstraat te Edam, bekende van de overledene.

Geertruida, dochter van de 30-jarige broodbakker Hendericus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, werd geboren in Zaandam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 48-jarige koopman Jan Hooglander en de 24-jarige schoenmaker Fredrik Rinke, beiden wonende in Zaandam.

Volgens haar overlijdensakte was Geertruida van Kleef 69 jaar oud, zonder beroep, geboren in Zaandam en wonende in Enkhuizen, weduwe van Simon Woestenburg, dochter van Henricus van Kleef en Johanna Maria Lampe, beiden overleden. Ze overleed in Volendam, gemeente Edam, wijk 7, nr. 54. Aangifte werd gedaan door de 29-jarige gemeentebode Franciscus du Pain, wonende op het Jan van Wallendalplein te Edam, en de 25-jarige metselaar Reindert Worp, wonende in de Kapsteeg te Edam.

Simon Woestenburg woonde bij zijn huwelijk in Graft, en kort daarvoor in Berkhout.

*Simon Woestenburg woonde tot 28-7-1851 in Berkhout.
Geertruida van Kleef woonde tot 31-8-1851 in Monnickendam.*

Zij woonden in Graft:

- huis nr. 76 (hij sinds 28-7-1851, zij sinds 31-8-1851).

Zij woonden in De Rijp:

- sinds 4-5-1855.

Zij woonden in Hoorn:

- Muntstraat, wijk 2, nr. 384 (sinds 25-2-1856).

Zij woonden in Volendam, gemeente Edam:

- wijk 7, nr. 103 (1866, 1868, 1869).

De weduwe Geertruida van Kleef verhuisde op 23-8-1889 van Volendam naar Enkhuizen.

Ze woonde in Enkhuizen:

- Brugstraat, bij haar zoon Cornelis, die havenmeester was, en zijn vrouw Aagje Sier (sinds 24-9-1889)

3. **Johannes van Kleef**, geboren te Zaandam op 27-9-1829, overleden te Monnickendam op 1-1-1873, [volgt VIIa](#).

4. **Maria van Kleef**, geboren te Zaandam op 4-9-1831, overleden te Monnickendam op 1-12-1854.

Maria, dochter van de 32-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, werd geboren in Zaandam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 68-jarige timmerman Jacob Grauw en de 21-jarige olieslager Jan Happe, beiden wonende in Zaandam.

Volgens haar overlijdensakte was Maria van Kleef 23 jaar, geboren in Zaandam op 4-9-1831 en wonende in Monnickendam, dochter van Hendrikus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, beiden wonende in Monnickendam. Ze overleed in het Noordeinde te Monnickendam, wijk 3 nr. 44. Aangifte werd gedaan door de 48-jarige winkelier Jacob Knip en de 31-jarige barbier Jacob Scherpenhuizen, bekenden van de overledene, beiden wonende in Monnickendam.

Zij was ongehuwd.

5. **Albertus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 14-9-1833, overleden te Monnickendam op 21-1-1840.

Albertus, zoon van de 35-jarige broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Lampe, zonder beroep, werd geboren in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 38-jarige werkman Jacob Stam en de 5 3-jarige kleermaker Barend Bonting, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Albertus van Kleef 6 jaar oud, geboren 14-9-1833 in

Monnickendam, zoon van de 41-jarige broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe. Hij overleed in het Noordeinde te Monnickendam, wijk 3, nr. 43. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 41-jarige jaagschuitschipper Fernardus Springer.

6. **Martinus Bernardus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 16-12-1835, overleden te Rotterdam op 11-12-1908, [volgt VIib.](#)
7. **Gerardus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 9-10-1837, overleden te Wervershoof op 9-5-1874, [volgt VIic.](#)
8. **Carolus Bormaeus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 4-11-1839, overleden te Monnickendam op 17-6-1889, [volgt VIId.](#)
9. **Gezina van Kleef**, geboren te Monnickendam op 15-11-1842, overleden te Hoorn op 13-9-1886, getrouwd te Monnickendam op 11-5-1862 met **Maarten Sjoerd Bakker**, zoon van Sjoerd Maartensz Bakker (tuinman) en Aaltje van Dijk, geboren te Hoorn op 11-3-1839, tuinman (1862, 1866, 1869, 1872, 1874, 1875, 1877, 1880, 1881), koopman (1872), groentenverkoper (1893), overleden te Nieuwer-Amstel op 20-8-1893.

Maarten Sjoerd, zoon van de 25-jarige tuinman Sjoerd Maartensz Bakker en Aaltje van Dijk, zonder beroep, werd geboren in de Venenlaan in Hoorn. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 57-jarige tuinman Jan Lakeman en de 68-jarige stadsbode Daniel Strengman, beide wonende in Hoorn.

Volgens zijn overlijdensakte was Maarten Sjoerd Bakker 54 jaar oud, groentenverkoper, geboren in Hoorn en wonende in Nieuwer-Amstel, weduwnaar van Gezina van Kleef, zijnde de ouders de aangevers onbekend. Hij overleed in de Schoolstraat te Nieuwer-Amstel, wijk 7, nr. 9. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige aanspreker Jan Warner en de 40-jarige bode Jasper Tekke, beiden wonende in Hoorn en geen familie.

Gezina, dochter van de 44-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, zonder beroep, werd geboren aan het Noordeinde in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 44-jarige jaagschuitschipper Fernardus Springer en de 36-jarige winkelier Jan Lammes, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Gezina van Kleef 43 jaar oud, zonder beroep, geboren in Monnickendam en wonende in Hoorn, gehuwd met de 46-jarige tuinman Maarten Sjoerd Bakker, dochter van Johannes van Kleef en Anna Maria Lampe, beiden overleden. Ze overleed aan het Hoofd te Hoorn, wijk 3, nr. 279b. Aangifte werd gedaan door haar man en de 35-jarige visser Jan Thies, wonende in Hoorn en niet verwant.

Gezina Maria van Kleef verhuisde op 11-5-1862 van haar ouderlijk huis in Monnickendam naar Hoorn.

Ze woonden in Hoorn:

- wijk 7, nr. 128 (1866);
- Venelaan, wijk 7, nr. 112 (1869);
- Venelaan, wijk 7, nr. 121 (1872, 1874, 1875);
- Venelaan (1877, 1880);
- 3e Boomlaan, wijk 7, ongenummerd;
- aan het Hoofd, wijk 3, nr. 279b (1886).

De weduwnaar Maarten Sjoerd Bakker woonde in Nieuwer-Amstel:
- wijk 7, nr. 9 (1893).

10. **Albertus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 12-5-1845, overleden te Rotterdam op 26-1-1933, [volgt VIIe.](#)

Generatie VII

VIIa. **Johannes van Kleef**, ([zoon van VIb](#)), geboren te Zaandam op 27-9-1829, broodbakker (1853-1871), overleden te Monnickendam op 1-1-1873, getrouwd te Monnickendam op 20-11-1853 met **Magdalena Knip**, dochter van Hendrik Knip en Catharina Boukens, geboren te Edam op 7-10-1835, broodbakster (1873, 1877), overleden te Steenbergen op 12-2-1914.

(Magdalena Knip getrouwd (2) te Haarlemmermeer op 21-11-1877 met **Adriaan van Kalmthout**, zoon van Joseph van Kalmthout (arbeider) en Cornelia Vergouwen).

Johannes, zoon van de 30-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Johanna Lampe, werd geboren in Zaandam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige koopman Jan Hooglander en de 28-jarige timmerman Pieter Grauw, beiden wonende in Zaandam.

Volgens zijn overlijdensakte was Johannes van Kleef 43 jaar oud, broodbakker, geboren 27-9-1829 in Zaandam en wonende in Monnickendam, zoon van de zonder beroep in Monnickendam wonende Hendrikus Josephus van Kleef en wijlen Johanna Maria Lampe, gehuwd met Magdalena Knip, zonder beroep. Hij overleed in een huis op de Zarken te Monnickendam, wijk 1, nr. 21. Aangifte werd gedaan door de 74-jarige Hendrikus Josephus van Kleef, zonder beroep, vader van de overledene, en de 52-jarige schipper Philippus Dirck Visser, wonende in Monnickendam, bekende van de overledene.

Magdalena, dochter van de logementhouder Hendrik Knip en Catharina Boukens, zonder beroep, werd geboren in Edam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 35-jarige koopman Arnoldus Nabbe, wonende op het Spui te Edam, en de 33-jarige schoenmaker Nicolaas Bolleman, wonende op de Groote Bult te Edam.

Volgens haar overlijdensakte was Magdalena Knip 78 jaar oud, geboren in Edam en wonende in Steenbergen, zonder beroep, gehuwd met Adriaan van Kalmthout, zonder beroep, dochter van wijlen de echtelieden Henricus Knip en Maria Boukus. Aangifte werd gedaan door de 68-jarige Willem Schreuder en de 52-jarige Theodorus Cornelis Portegies, beiden zonder beroep en wonende in Steenbergen.

Johannes van Kleef en Magdalena Knip woonden in Monnickendam:

- De Zarken (1854, 1856, 1859, 1861, 1863, 1867, 1869, 1871);
- De Zarken, wijk 1, nr. 21 (1865, 1868, 1873).

De weduwe Magdalena Knip woonde in Monnickendam:

- De Zarken, wijk 1, nr. 21 (1873, 1877).

Uit dit huwelijk:

1. **Hendrikus Josephus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 20-10-1854, [volgt VIIa.](#)
2. **Catharina (Trijntje) van Kleef**, geboren te Monnickendam op 18-7-1856, overleden te Haarlemmermeer op 15-9-1879, [volgt VIIIb.](#)
3. **Bernardus Josephus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 6-1-1859, bakkersknecht (1879), bakker (1883), overleden te Delft op 3-10-1906, getrouwd te Monster op 5-6-1883 met **Leentje (Helena) de Bruin**, dochter van Dirk de Bruin (tuinier) en Maria Jaspers, geboren te Monster op 23-5-1832, winkelierster (1883), overleden te Monster op 18-4-1905,

(Leentje de Bruin getrouwd (1) te Monster op 21-8-1852 met **Willem Vollebregt**, zoon van Nicolaas Vollebregt en Adriana van der Valk).

Bernardus Josephus, zoon van de 28-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 52-jarige wagenmaker Simon Anthonius Sistermans en de 27-jarige winkelier Gerrit Houtman,

beiden wonende in Monnickendam.

Bernardus Josephus van Kleef verhuisde op 27-6-1877 van Edam naar Nieuwendam. Hij woonde als bakkersknecht in Nieuwendam:

- wijk A, nr. 95 (sinds 29-6-1877).

Hij verhuisde in juli 1879 van Nieuwendam naar Sloten.

Hij woonde als bakkersknecht in Sloterdijk:

- wijk B, nr. 192 (sinds 1-1-1880). Daar woonde zijn broer Hendricus Jozephus van Kleef sinds 30-8-1880 ook.

Hij verhuisde op 11-12-1880 naar Velzen.

De bakkersknecht Bernardus Josephus van Kleef werd op 11-3-1879 aangewezen voor militaire dienst, hoewel hij lichaamsgebreken zou hebben. Hij was 162,8 cm lang, had een ovaal aangezicht, een laag voorhoofd, grijze ogen, brede neus, gewone mond, ronde kin en blonde haren en wenkbrauwen. Geen merkbare tekenen. (Noord-Hollands Archief, Militieregisters, archief 23, inventarisnummer 57, Militieregister 1879, aktenummer 101).

Volgens zijn in Monster opgemaakte overlijdensakte was Bernardus Hendricus Jozephus van Kleef 46 jaar oud, zonder beroep, geboren in Monnickendam, wonende in Monster, en overleden in Delft, gehuwd met Leentje de Bruin, zonder beroep, mede wonende in Monster, zoon van Johannes van Kleef, overleden, en van Magdalena Knip, zonder beroep, wonende voorheen in Monnickendam en thans in Haarlemmermeer.

Leentje, dochter van de 35-jarige tuinier Dirk de Bruin en Maria Jaspers, werd geboren in Monster, wijk A, nr. 144. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 47-jarige tuinier Jan Willemszoon Thoen en de tuinier Martinus van der Knaap, beiden wonende in Monster.

Volgens haar overlijdensakte was Leentje de Bruin 72 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende in Monster, dochter van Dirk de Bruin en Maria Jaspers, beiden overleden, gehuwd met Bernardus Jozephus van Kleef, weduwe van Wilhelmus Vollebregt. Ze overleed in Monster, wijk A, nr. 226. Aangifte werd gedaan door de 53-jarige arbeider Wilhelmus Adrianus Koenekoop en de 30-jarige tuinman Theodorus van Gulik, beiden wonende in Monster.

4. **Johanna Maria van Kleef**, geboren te Monnickendam op 9-4-1861, overleden te Haarlem op 10-1-1928 na een kortstondige ziekte, begraven te Haarlem op het kerkhof St. Barbara op 14-1-1928, getrouwd te Delft op 3-1-1883 met **Franciscus Jonkergouw**, zoon van Leonardus Josephus Jonkergouw (timmerman) en Wilhelmina Hoos, geboren te 's-Hertogenbosch op 12-4-1857, horlogemaker (1883), overleden te Haarlem op 27-6-1927.

Franciscus, zoon van de 34-jarige timmerman Leonardus Josephus Jonkergouw en Wilhelmina Hoos, zonder beroep, werd geboren in hun huis op het Ortheneinde te 's-Hertogenbosch, wijk B, nr. 168. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 36-jarige timmerman Franciscus Josephus Hirdes en de 71-jarige timmerman Petrus Hoos, beiden wonende in 's-Hertogenbosch.

Advertentie uit de Delftsche Courant van 7-1-1883:

"Getrouwd: Franciscus Jonkergouw en Johanna Maria van Kleef, die, mede namens wederzijdsche betrekkingen, hun dank betuigen voor de vele bewijzen van belangstelling, bij hun huwelijk ontvangen. Delft, 3 Januari 1883."

Volgens zijn overlijdensakte was Franciscus Jonkergouw 70 jaar oud, zonder beroep, geboren in Vught en wonende in Haarlem, gehuwd met Johanna Maria van Kleef, zoon van Leonardus Jonkergouw en van Wilhelmina Hoos, beiden overleden. Hij overleed in de Coornhertstraat 37 te Haarlem. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige aanspreker Hendrik Gerardus Maria Leeftang en de 80-jarige Dirk Schreinders, zonder beroep.

Advertentie uit De Maasbode van 28-6-1927:

"Hiermede vervullen wij den treurigen plicht U kennis te geven van het overlijden, voorzien van de laatste H.H Sacramenten, van onzen lieven Man, Vader, Behuwd- en Grootvader, den Weledelen Heer Franciscus Jonkergouw, in den ouderdom van 70 jaren.

Uit aller naam.

Wed. J.M. Jonkergouw-Van Kleef..

Haarlem, 27 Juni 1927.

Coornhertstraat 37.

Geen bloemen. Eenige en algemeene kennisgeving."

Johanna Maria, dochter van de 31-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 50-jarige slachter Gertrand Visser en de 55-jarige timmerman Gerrit Westerbaan, beiden wonende in Monnickendam.

Johanna Maria van Kleef was een pleegdochter van haar oom Bernardus van (1826-1898) en tante Catrine Elisabeth Wolterbeek (1811-1902).

Advertentie uit De Tijd van 16-10-1884:

"Den 26n October 1884 hopen mijn geliefde Pleegouders en ons beider Oom en Tante B.H. van Kleef en C.E. Wolterbeek, te Delft, hun 25-jarige Echtvereeniging te herdenken.

Hun dankbare Nicht en Neef.

J.M. Jonkergouw, Van Kleef.

F. Jonkergouw.

Eenige en algemeene kennisgeving."

Na het overlijden van haar pleegvader liet ze de volgende advertentie plaatsen in de Delftsche Courant van 5-6-1898:

"Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze veelgeliefde Echtgenoot, Pleegvader, oudste Broeder en Oom, de Weledele Heer Bernardus Hendricus van Kleef Hzn, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten.

Mej. de Wed. B.H. van Kleef-Wolterbeek.

J.M. Jonkergouw-Van Kleef.

M.B. van Kleef, Executeur.

Delft, 3 Juni 1898.

Achterom 25."

Volgens haar overlijdensakte was Johanna Maria van Kleef 66 jaar oud, geboren in Monnickendam en wonende in Haarlem, zonder beroep, weduwe van Franciscus Jonkergouw, dochter van Johannes Josephus van Kleef en van Magdalena Knip, beiden overleden. Ze overleed in de Coornhertstraat 37 te Haarlem. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige aanpreker Hendrik Gerardus Maria Leeftang en de 63-jarige aanspreker Theodorus Spruijt, beiden wonende in Haarlem.

Advertentie uit de Nieuwe Haarlemsche Courant van 11-1-1928:

"Heden overleed, tot onze diepe droefheid, na een kortstondige ziekte, voorzien van de laatste H.H. Sacramenten, onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder Mevrouw Johanne Maria van Kleef, Wed. van den Wel Ed. Heer Franciscus Jonkergouw, inden ouderdom van 66 jaren.

Uit aller naam:

A.J. Jonkergouw.

Haarlem, 10 Januari 1928.

Coornhertstraat 37.

De H.H. Uitvaartdiensten zullen gehouden worden op Zaterdag 14 Januari a.s. in de parochiekerk van den H. Antonius van Padua (Nieuwe Groenmarkt) om 7, 7 1/2, 8 1/4 en ten 9 1/2 u. de plechtige H. Mis van Requiem, waarna de begrafenis vanuit de kerk op het kerkhof St. Barbara zal plaats hebben."

Zij woonden in Haarlem:

- Coornhertstraat 37 (1927).

De weduwe Johanna Maria van Kleef woonde in Haarlem:

- Coornhertstraat 37 (1928).

5. **Geertruida van Kleef**, geboren te Monnickendam op 29-3-1863, overleden te Monnickendam op 26-12-1865.

Geertruida, dochter van de 33-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd op 29-3-1863 geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 56-jarige schoenmaker Pieter Mars en de 34-jarige kleermaker Cornelis Groenewoud, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Geertruida van Kleef 2 jaar oud, geboren in Monnickendam op 30-3-1863 (!) en wonende aldaar, dochter van de broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep. Ze overleed in een huis op de Zarken in Monnickendam, wijk 1, nr. 21. Aangifte werd gedaan door de 35-jarige landman Jurjan Kool en de 27-jarige arbeider Willem Kwakman, beiden wonende in Monnickendam.

De in haar overlijdensakte genoemde geboortedatum is onjuist!.

6. **Kasper van Kleef**, geboren te Monnickendam op 30-7-1865, overleden te Monnickendam op 29-8-1865.

Kasper, zoon van de 35-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 48-jarige Pieter Hammes, zonder beroep, en de 27-jarige werkmans Willem Kwakman, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Kasper van Kleef 4 weken oud, geboren in Monnickendam en wonende aldaar, zoon van de 35-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep. Hij overleed in een huis op de Zarken in Monnickendam, wijk 1, nr. 21. Aangifte werd gedaan door vader en de 60-jarige schoenmaker Pieter Mars, bekende van de overledene en wonende in Monnickendam.

7. **Kasper van Kleef**, geboren te Monnickendam op 4-1-1867, overleden te Monnickendam op 1-9-1868.

Kasper, zoon van de 37-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 61-jarige schoenmaker Pieter Mars en de 34-jarige winkelier Gerrit Houtman, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Kasper van Kleef 17 maanden oud, geboren in Monnickendam op 4-1-1867 en wonende aldaar, zoon van de broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep. Hij overleed in een huis op de Zarken in Monnickendam, wijk 1, nr. 21. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige landman Jan Spaans en de 47-jarige timmerman Klaas de Jong, beiden wonende in Monnickendam.

8. **Maria van Kleef**, geboren te Monnickendam op 1-1-1869, overleden te Monnickendam op 10-1-1877.

Maria, dochter van de 40-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 63-jarige schoenmaker Pieter Mars en de 36-jarige agent van politie Johannes Born, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Maria van Kleef 8 jaar oud, geboren in Monnickendam op 1-1-1869 en wonende aldaar, zoon van Johannes van Kleef, overleden, en van de broodbakster Magdalena Knip, zonder beroep. Zij overleed in een huis op de Zarken in Monnickendam, wijk 1, nr. 21. Aangifte werd gedaan door de 78-jarige Hendrikus Josephus van Kleef, zonder beroep, grootvader van het kind, en

de 43-jarige koopman Arnoldus Johannes Neijzen, beiden wonende in Monnickendam.

9. **Carolus Bormaeus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 26-10-1871, overleden te Monnickendam op 2-2-1873.

Carolus Bormaëus, zoon van de 42-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 51-jarige werkmans Philippus Visser en de 43-jarige werkmans Jan de Boer, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Carolus Bormaeus van Kleef 15 maanden oud, geboren in Monnickendam op 26-10-1871 en wonende aldaar, zoon van Johannes van Kleef, overleden, en van de broodbakster Magdalena Knip, zonder beroep. Hij overleed in een huis op de Zarken in Monnickendam, wijk 1, nr. 21. Aangifte werd gedaan door de 52-jarige schipper Philippus Dirks Visser en de 26-jarige slachter Johannes Boerlage, bekenden van de overledene en beiden wonende in Monnickendam.

- VIIb. **Martinus Bernardus van Kleef**, ([zoon van VIIb](#)), geboren te Monnickendam op 16-12-1835, bakkersknecht (1858, 1869, 1871), broodbakker (1867, 1869), particulier (1883), overleden te Rotterdam op 11-12-1908, getrouwd (1) te Delfshaven op 30-3-1871 met **Petronella Margaretha Voogd**, dochter van Jozephus Voogd (gerechtsdienaar) en Petronella Margaretha Wuijster, geboren te Amsterdam op 29-9-1829, overleden te Delfshaven op 5-6-1883,

(Petronella Margaretha Voogd getrouwd (1) te Breukelen-Nijenrode op 18-11-1854, (gescheiden te Utrecht op 30-6-1864) met **Cornelis Blommestijn**, zoon van Nicolaas Blommestijn en Elisabeth Hagestijn).

Martinus Bernardus, zoon van de 37-jarige broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en de 33-jarige Johanna Lampe, werd geboren in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 36-jarige schipper Bernardus Springer en de 40-jarige werkmans Jacob Stam, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Martinus Bernardus van Kleef 72 jaar oud, geboren in Monnickendam en wonende in Rotterdam, zonder beroep, eerder weduwnaar van Petronella Margaretha Voogd, laatst van Maria Mannisse, zoon van Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Lampe, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 28-jarige lijkebezorger Dirk van Hilten en de 56-jarige gemeentebode Frans van Es, beiden wonende in Rotterdam.

Martinus Bernardus van Kleef had in 1860 een in Haarlem een verhouding met Petronella Maria Voogd, toen nog getrouwd met de smid Cornelis Blommestijn. Zij gingen er samen vandoor naar 's-Gravenhage, waar ze beviel van een kind, waarvan Martinus de vader was, terwijl ze nog getrouwd was met Cornelis Blommestijn. Voordat ze in 1871 trouwden, kregen ze samen nog 3 levenloos geboren kinderen.

Vreemd is dat toen op 18-1-1860 in Haarlem het enige kind van Petronella Maria Voogd en Cornelis Blommestijn overleed, daarvan aangifte op het gemeentehuis werd gedaan door de vader en Martinus Bernardus van Kleef, waarbij vermeld werd dat de laatste een neef van het kind zou zijn, wat niet juist is. Was hij soms de natuurlijke vader van ook dit kind?

In een suppletoir register van de Burgerlijke Stand van de gemeenten in de provincie Utrecht staat onder meer het volgende over de echtscheiding van Petronella Margaretha de Voogd als gedaagde en Cornelis Blommestijn als eiser:

".... dat de gedaagde, nadat zij in het jaar 1860 hare echtelijke woonplaats te Haarlem had verlaten met den eischer inwonende Martinus Bernardus van Kleeff, met dezen laatsten te 's Gravenhage als zijne vrouw is blijven wonen in een en hetzelfde woonvertrek ten huize van Johan Willem Carel Danekels en vrouw hebben ingewoond; dat de gedaagde aldaar op den twee en twintigsten October 1862 is bevallen van een kind van het vrouwelijk geslacht, hetwelk in de Sint Willebrorduskerk te 's-Gravenhage is gedoopt als een kind van Martinus Bernardus van Kleeff voornoemd, doch sedert is overleden. (Het Utrechts Archief, inventarisnr. 967-08, aktenr. 7)

De bakkersknecht Martinus Bernardus van Kleef verhuisde op 14-10-1858 van Monnickendam naar Haarlem.

Hij woonde in Haarlem:

- Sint Jansweg, wijk 6, nr. 671 (sinds 14-10-1858).

De ongehuwde broodbakker Martinus Bernardus van Kleef en Petronella Margaretha Voogd, niet verwant, gescheiden echtgenote van C. Blommenstein, verhuisden 10-3-1869 van 's-Gravenhage naar Rotterdam.

Ze woonden in Rotterdam:

- wijk F, nr. 442 (sinds 16-3-1869);

- Gouvernestraat, wijk F, nr. 9 (sinds 1-12-1869);

- Josephstraat 30 (sinds 1-1-1880).

Martinus Bernardus van Kleef en Petronella Margaretha Voogd konden niet eerder trouwen omdat er stuiting of blokkering van het huwelijk plaatsgevonden heeft. Waarom is niet duidelijk. Toen ze in 1871 eindelijk konden trouwen werd in een van de huwelijksbijlagen daarover vermeld:

"De ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Delfshaven verklaart dat op Zondagen den vijf en twintigsten September en tweeden October 1870 de afkondigingen hebben plaats gehad van het voorgenomen huwelijk tusschen Martinus Bernardus van Kleef, oud 34 jaren, bakkersknecht, wonende alhier, zoon van Henricus Josephus van Kleef, bakker, en van Johanna Lampe, zonder beroep, wonende beiden te Monnikendam, en Petronella Margaretha Voogd, oud 40 jaren, zonder beroep, wonende alhier, wettig gescheiden vrouw van Cornelis Blommestijn, dochter van Jozephus Voogd, bode van een begrafenisfonds, wonende te 's Gravenhage, en van Petronella Margaretha Wuijster, overleden. (Op de kant der acten is aangeteekend:)

Op den negenentwintigsten september 1870 is bij mij, ambtenaar van den Burgerlijken Stand, vanwege de Wel Edelgestrenghe Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Rotterdam beteekend een acte van stuiting van het huwelijk tusschen Martinus Bernardus van Kleef en Petronella Margaretha Voogd, in deze acte vermeld. (get.) J. Kruijff.

(Lager staat:)

De stuiting van dit huwelijk is opgeheven krachtens uitspraak in hooger beroep door het Provinciaal Gerechtshof in Zuid Holland van den zeven en twintigsten Februarij 1871.

De ambtenaar van den Burgerlijken Stand, (get.) J. Kruijff.

Delfshaven, 23 Maart 1871.

De ambtenaar voornoemd, J. Kruijff."

Uit dit huwelijk:

1. **Louisa Petronella Voogd**, geboren te 's-Gravenhage op 22-10-1862, gedoopt te 's-Gravenhage in de Sint Willebrorduskerk, overleden te Bunschoten op 22-12-1862.

Louisa Petronella, dochter van Petronella Margaretha Voogd, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 26-jarige broodbakker Martinus Bernardus van Kleef, die bij de geboorte aanwezig was, bijgestaan door de 33-jarige Gerardus Voogd, zonder beroep, en de 32-jarige koetsier Eduard Carel Eckard, beiden wonende in 's-Gravenhage.

Zij werd gedoopt als een kind van Martinus Bernardus van Kleef en Petronella Maria Voogd.

Volgens haar overlijdensakte was Louisa Petronella Voogd 2 maanden oud, geboren en wonende in 's-Gravenhage, dochter van Petronella Margaretha Voogd, zonder beroep, wonende in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 39-jarige bidder Hermanus den Hertog en de 68-jarige Casper Koenen, zonder beroep, beiden wonende in 's-Gravenhage.

2. **een levenloos dochttertje Voogd**, geboren te 's-Gravenhage op 2-3-1865.

Een levenloos dochttertje van Petronella Margaretha Voogd, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 68-jarige Josephus Voogd, zonder beroep, grootvader van het kind, en de 29-jarige broodbakker Martinus van Kleef, beiden wonende in 's-Gravenhage.

Het is waarschijnlijk dat Martinus van Kleef de vader van het kind was.

3. **een levenloos dochttertje van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 8-5-1866.

Een levenloos dochttertje van de 30-jarige broodbakker Martinus Bernardus van Kleef en zijn huisvrouw Petronella Margaretha Voogd, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de vader en de 70-jarige Josephus Voogd, zonder beroep, grootvader van het kind, wonende in 's-Gravenhage. Hoewel Petronella Margaretha Voogd in deze akte huisvrouw van Martinus Bernardus van Kleef wordt genoemd, waren zij nog niet getrouwd.

4. **een levenloos zoontje van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 13-9-1867.

Een levenloos zoontje van de broodbakker Martinus Bernardus van Kleef en zijn huisvrouw Petronella Margaretha Voogd, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 49-jarige bidder Frederik Stevens en de 42-jarige metselaar Pieter van den Berg, beiden wonende in 's-Gravenhage. Hoewel Petronella Margaretha Voogd in deze akte huisvrouw van Martinus Bernardus van Kleef wordt genoemd, waren zij nog niet getrouwd.

Martinus Bernardus van Kleef, getrouwd (2) te Delfshaven op 14-11-1883 met **Maria (Martha Maria) Mannisse**, dochter van Hermanus Mannisse en Jaantje van Keulen, geboren te Amersfoort op 1-12-1838, overleden te Rotterdam op 4-6-1903.

Maria, dochter van de 40-jarige wever Hermanus Mannisse en de 35-jarige Jaantje van Keulen, werd geboren in Amersfoort. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 38-jarige wever Johannes van de Vathorst en de 25-jarige wever Willem van der Pol, beiden wonende in Amersfoort.

Volgens haar overlijdensakte was Maria Mannisse 64 jaar oud, geboren in Amersfoort en wonende in Rotterdam, zonder beroep, gehuwd met Martinus Bernardus van Kleef, dochter van Hermanus Mannisse en Jaantje van Keulen, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 34-jarige lijkbezorger Cornelis Hendricus Emmerig en de 36-jarige gemeentebode Leendert Arnold, beiden wonende in Rotterdam.

Advertentie het Rotterdamsch Nieuwsblad van 12-6-1903:

"Dankbetuiging.

Hiermede betuigen wij onzen oprechten hartelijken dank aan allen, voor de belangstelling en deelneming ondervonden bij het verlies van mijn geliefde Echtgenoote, Zuster en Aanbehuwdzuster, Mejuffr. Martha Maria van Kleef geb. Mannisse.

12den Juni 1903.

M.B. van Kleef.

Ga. Neijzen-Mannisse.

A. van Kleef, Monnikendam."

Advertentie het dagblad De Tijd van 5-11-1883:

"Ondertrouwd:

De Heer M.B. van Kleef en Mejuffrouw M.M. Mannisse.

Rotterdam, 1 Nov. 1883."

Advertentie het dagblad De Tijd van 21-11-1883:

"Getrouwd: M.B. van Kleef en M.M. Mannisse.

De Heer en Mejuffrouw van Kleef-Mannisse betuigen bij deze hun hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling, bij de voltrekking van hun Huwelijk ondervonden. Rotterdam, 14 Nov. 1883."

Maria Mannisse woonde bij haar huwelijk in 1882 in Rotterdam, "binnen de laatste zes maanden ook gewoond hebbende te Schiedam".

Martinus Bernardus van Kleef en Maria Mannisse woonden in Rotterdam:

- Josephstraat 30 (sinds 14-11-1883).

Ze verhuisden op 30-1-1886 van Delfshaven naar Rotterdam.

Ze woonden in Rotterdam:

- Josephstraat 41 (sinds 30-1-1886).

Ze verhuisden op 10-4-1901 van Rotterdam naar Delft.
Ze verhuisden op 22-5-1902 van Delft naar Rotterdam:
- Josephstraat 41 (sinds 22-5 -1902, 1903).

De weduwnaar Martinus Bernardus van Kleef woonde in Rotterdam:
- Josephstraat 41
- Josephstraat 39c.

Sinds 12-7-1904 woonde bij hem in zijn achternacht Magdalena Elisabeth Van Kleef (1885-1909) ([dochter van Villa](#)). Zij bleef hier na zijn dood wonen, tot haar dood op 16-1-1909.

VIIc. **Gerardus van Kleef**, ([zoon van Vlb](#)), geboren te Monnickendam op 9-10-1837, broodbakker (1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1871), overleden te Wervershoof op 9-5-1874, begraven te Wervershoof op 12-5-1874 op het r.k. kerkhof, getrouwd (1) te Monnickendam op 8-3-1863 met **Klaartje Oosterveld**, dochter van Dirk Oosterveld en Jannetje Meet, geboren te Monnickendam op 12-10-1838, overleden te Zwaag op 25-12-1867.

Gerardus, zoon van de 38-jarige broodbakker Hendericus Josephus van Kleef en de 35-jarige Johanna Lampe, werd geboren in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 38-jarige jaagschuitschipper Fernardus Springer en de 24-jarige timmerman Jacobus Neizen, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Gerardus van Kleef 36 jaar oud, broodbakker, geboren in Monnickendam en wonende in de gemeente Wervershoof, gehuwd met Anna Koedooder, zonder beroep, zoon van de broodbakker Hendricus Josephus van Kleef, wonende in Monnickendam, en wijlen Johanna Maria Lampe. Hij overleed in Wervershoof, wijk B, nr. 37. Aangifte werd gedaan door de 58-jarige landbouwer Jacob Boon en de 58-jarige stierleider Gerrit Roozendaal, beiden wonende in Wervershoof.

Tekst op het bidprentje van Gerardus van Kleef:

"De dagen mijner omzwervingen zijn gering en vol ellende. Het is mij dienstiger te sterven dan te leven.

De mensch, gelijk een bloem, onluikt en verflenst, hij vliegt heen als een schaduw.

Gedooft niet o Heer! dat ik van U gescheiden worde; de tijd is nu daar, dat mijn lichaam de aarde worde overgegeven, en dat Gij mij beveelt tot U te komen.

Ontsla, smeeiken wij U, o Heer! de ziel van Uwe dienaar van alle banden der zonde, opdat zij onder Uwe heiligen en uitverkorenen opgewekt in de heerlijkheid der verrijzenis leve door Christus onzen heer. Amen.

R.I.P."

Klaartje, dochter van de 27-jarige schilder Dirk Oosterveld en de 24-jarige Jannetje Meet, zonder beroep, werd geboren in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de 50-jarige schipper Jan Meet en de 28-jarige metselaar Adam Klaver, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Klaartje Overveld ruim 29 jaar oud, zonder beroep, gehuwd met Gerardus van Kleef, geboren in Monnickendam en wonende in de gemeente Zwaag, dochter van wijlen Dirk Oosterveld Arienszoon en de zonder beroep in Monnickendam wonende Jannetje Meet. Ze overleed in Hoog en Laad Zwaagdijk, gemeente Zwaag, huis nr. 29. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige landman Meindert Gaan en de 27-jarige Gerrit van Weel, beiden wonende in Zwaag en gebiren van de overledene.

Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld woonden in Wervershoof: Hoogendijk, nr 29 (sinds 27-5-1863).

Zij woonden in Monnickendam:

- het Zandt, wijk 2, nr. 134 (1863).

Zij woonden in Zwaag:

- Hoog- en Laag-Zwaagdijk, nr. 29 (1864, 1865, 1866, 1867).

De weduwnaar Gerardus van Kleef woonde in Wervershoof:

- Hoog- en Laag-Zwaagdijk, nr.182 (1868).

Uit dit huwelijk:

1. **een levenloos dochttertje van Kleef**, geboren te Monnickendam op 29-4-1863.

Een levenloos dochttertje van de 25-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld, werd geboren in hun huis op het Zandt in Monnickendam, wijk 2, nr. 134. Aangifte werd gedaan door vader en de 29-jarige Adrianus Neijzen, zonder beroep, wonende in Monnickendam, bekende.

2. **Johanna Maria van Kleef**, geboren te Zwaag op 16-10-1864, overleden te Zwaag op 10-11-1864.

Johanna Maria, dochter van de 27-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld, zonder beroep, werd geboren in het huis nr. 29, staande te Hoog- en Laag-Zwaagdijk, gemeente Zwaag. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 29-jarige hulponderwijzer Willem Gelderblom, wonende in Hoorn, en de 25-jarige schilder Cornelis Balder, wonende in Zwaag.

Volgens haar overlijdensakte was Johanna Maria van Kleef ruim 3 weken oud, geboren in Hoog- en Laag Zwaagdijk, dochter van de 27-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld, zonder beroep, wonende in de gemeente Zwaag. Aangifte werd gedaan door de vader en de 50-jarige landman Pieter Bakker, wonende in de gemeente Zwaag.

3. **Hendricus Josephus van Kleef**, geboren te Zwaag op 3-12-1865, overleden te Zwaag op 15-2-1866.

Hendricus Josephus, zoon van de 28-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld, zonder beroep, werd geboren in het huis nr. 29, staande te Hoog- en Laag-Zwaagdijk, gemeente Zwaag. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige broodbakker Aris Brevé, wonende in Zwaag, en de 30-jarige hulponderwijzer Willem Gelderblom, wonende in Hoorn.

Volgens zijn overlijdensakte was Hendricus Josephus van Kleef ruim 10 weken oud, geboren in Hoog- en Laag-Zwaagdijk, zoon van de 28-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld, zonder beroep, wonende in de gemeente Zwaag. Hij overleed in het huis nr. 29, staande te Hoog- en Laag-Zwaagdijk, gemeente Zwaag. Aangifte werd gedaan door de vader en de 25-jarige bouwman Gerrit van Weel, wonende in de gemeente Zwaag en gebuur van de overledene.

4. **Hendrik Jozef van Kleef**, geboren te Zwaag op 23-3-1867, overleden te Wervershoof op 6-2-1868.

Hendrik Josef, zoon van de 29-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en Klaartje Oosterveld, zonder beroep, werd geboren in het huis nr. 29, staande te Hoog- en Laag-Zwaagdijk, gemeente Zwaag. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige bouwman Jan Schouten Corneliszoon, wonende in Zwaag, en de 31-jarige hulponderwijzer Willem Gelderblom, wonende in Hoorn.

Volgens zijn overlijdensakte was Hendrikus Josephus van Kleef 10 en een halve maand oud, zoon van de 30-jarige broodbakker Gerardus van Kleef en de overleden Klaartje Oosterveld. Hij overleed in Hoog en Laag Zwaagdijk, gemeente Wervershoof, huis nr. 182. Aangifte werd gedaan door de vader en de 49-jarige tapper Klaas Schouten, wonende in Wervershoof, bekende van de overledene.

Gerardus van Kleef, getrouwd (2) te Wervershoof op 27-10-1871 met **Antje (Anna) Koedoder** (Koedooder), dochter van Arien Koedoder (timmerman) en Elizabeth Koop, geboren te Zwaag op 20-5-1848, dienstmeid (1871), overleden te Wervershoof op 29-1-1881, begraven te Wervershoof op 1-2-1881.

(Antje Koedoder getrouwd (2) te Wervershoof op 13-1-1876 met **Jan Buijsman**, zoon van Jan Gerritszoon Buijsman (kleermaker) en Trijntje Blokker).

Antje, dochter van de 27-jarige timmerman Arien Koedoder en Elizabeth Koop, werd geboren in Hoog en Laag Zwaagdijk, gemeente Zwaag, in Hoogendijk in het Veld nr. 102. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 46-jarige bouwman Jan Koomen, wonende in Hoog en

Laag Zwaagdijk, en de 27-jarige bakkersknecht Reinder Groot, wonende in Zwaag.

Tekst op het bidprentje van Anna Koedooder:

"Ik heb ellendige maanden gehad en droevige nachten geteld. Als ik ging slapen, zeide ik: wanneer zal ik opstaan; en dan verlangde ik weder naar den avond en was vol pijnen tot het donker werd.

Ik zag om naar den bijstand der menschen, maar die was er niet. Toen heb ik, Heer, op Uwe barmhartigheid gedacht, want Gij redt degenen die op U hopen.

Ik bid U, mijne vrienden, door onzen Heer Jesus Christus en door de liefde van den H. Geest, dat gij mij ter hulp komt door uwe gebeden bij God.

Wij smeken U, o God! wees de ziel van Uwe dienaar Anna, naar Uwe goedertierenheid gedachtig, en stel haar, die van de besmetting der sterfelijkheid bevrijd is, in het erfdeel der eeuwige heerlijkheid.

Door Jesus Christus onzen Heer.

Zij ruste in vrede!"

Volgens haar overlijdensakte was Antje Koedooder 32 jaar oud, zonder beroep, geboren in Zwaag en wonende te Wervershoof, gehuwd met de 28-jarige broodbakker Jan Buijsman, dochter van Arien Koedooder, overleden, en van Elisabeth Koop, zonder beroep, wonende in Wervershoof. Ze overleed in Wervershoof, wijk D, nr. 38. Aangifte werd gedaan door haar man en de 44-jarige landbouwer Cornelis Mol, wonende in Wervershoof en bekende van de overledene.

Gerardus van Kleef en Antje Koedooder woonden in Wervershoof:

- wijk B, nr. 37 (1874).

Jan Buijsman en Antje Koedooder woonden in Wervershoof:

- wijk D, nr. 38 (1881).

VIIId.

Carolus Bormaeus van Kleef, ([zoon van Vlb](#)), geboren te Monnickendam op 4-11-1839, broodbakker (1870, 1871, 1872, 1874, 1876, 1877, 1878, 1880, 1882, 1883, 1888), overleden te Monnickendam op 17-6-1889, getrouwd te Monnickendam op 23-4-1871 met **Antje de Wit**, dochter van Johannes de Wit (landman) en Eefje de Lange, geboren te Monnickendam op 16-11-1849, overleden te Monnickendam op 5-5-1888.

Carolus Bormaeus, zoon van de 41-jarige broodbakker Hendericus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, zonder beroep, werd geboren in Monnickendam, wijk 3, nr. 44. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 60-jarige kleermaker Barend Bonting en de 33-jarige winkelier Jan Lammes, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Carolus Bormaeus van Kleef 49 jaar oud, broodbakker, geboren op 4-11-1839 in Monnickendam en wonende aldaar, zoon van Hendrikus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, beiden overleden, weduwnaar van Antje de Wit. Hij overleed in een huis in het Noordeinde te Monnickendam, wijk 5, nr. 44. Aangifte werd gedaan door de 64-jarige zadelmaker Gerrit de Wit en de 56-jarige kuiper Andries Hartwigsen, bekenden en beiden wonende in Monnickendam.

Bericht uit de Nederlandsche Staatscourant van 21-10-1889:

"De bekende en onbekende schuldeischers der onder het voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschappen van Carolus Bormaeus van Kleef, broodbakker, en zijne echtgenoot Antje De Wit, respectievelijk overleden te Monnickendam den 17den Juni 1889 en den 5den Mei 1888, worden opgeroepen om op Woensdag 30 October 1889 te verschijnen ten kantore van den notaris D. Costerus te Monnickendam, tot het aanhooren der rekening en verantwoording, die alsdan voor de beneficiaire erfgenamen zal worden gedaan, zullende, indien er geen verzet plaats vindt, alsdan onmiddellijk tot de uitbetaling der schuldvorderingen worden overgegaan, voor zoover de baten zullen blijken toereikend te zijn."

Antje, dochter van de 27-jarige landbouwer Johannes de Wit en Eefje de Lange, zonder beroep, werd geboren in hun huis in de Purmer, gemeente Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 50-jarige landman Cornelis Dirks en de 52-jarige politiedienaar Lourens Koster, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Antje de Wit 38 jaar oud, zonder beroep, geboren op 16-11-

1849 in Monnickendam, en wonende aldaar, dochter van Johannes de Wit, overleden, en van Eefje de Lange, zonder beroep, wonende in Monnickendam, gehuwd met de broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef. Ze overleed in een huis in het Noordeinde, wijk 3, nr. 44 te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de 62-jarige zadelmaker Gerrit de Wit en de 54-jarige kuiper Andries Hartwigsen, bekenden en beiden wonende in Monnickendam.

Zij woonden in Monnickendam:

- op het Noordeinde (1872, 1874, 1876, 1878, 1880, 1882);
- op het Noordeinde, wijk 3, nr. 44 (1877, 1881, 1888).

De weduwnaar Carolus Bormaeus van Kleef woonde in Monnickendam:

- op het Noordeinde, wijk 3, nr. 44 (1889).

Uit dit huwelijk:

1. **Johanna Maria van Kleef**, geboren te Monnickendam op 21-6-1872, overleden te Monnickendam op 19-9-1877.

Johanna Maria, dochter van de 32-jarige broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, werd geboren op het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 47-jarige zadelmaker Gerrit Pietersz de Wit en de 21-jarige gehuwde logementhouder Jan Rus, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Johanna Maria van Kleef 5 jaar oud, geboren op 21-6-1872 in Monnickendam, dochter van de broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, zonder beroep, wonende in Monnickendam. Ze overleed in een huis in het Noordeinde, wijk 3, nr. 44 te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de 52-jarige zadelmaker Gerrit de Wit Pieterszoon en de 44-jarige kuiper Andries Hartwigse, beiden wonende in Monnickendam en bekenden van de overledene.

2. **Johannes van Kleef**, geboren te Monnickendam op 30-4-1874, overleden te Poeldijk op 11-6-1953, [volgt VIIIc](#).

3. **Eva van Kleef**, geboren te Monnickendam op 5-3-1876, overleden te Monnickendam op 10-9-1881.

Eva, dochter van de 36-jarige broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 77-jarige Jozephus van Kleef, zonder beroep, en de 50-jarige zadelmaker Gerrit de Wit, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Eva van Kleef 5 jaar oud, geboren op 5-3-1876 in Monnickendam, dochter van de broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, zonder beroep, wonende in Monnickendam. Ze overleed in een huis in het Noordeinde, wijk 3, nr. 44 te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de 51-jarige kleermaker Jasper Groenewoud en de 48-jarige kuiper Andries Hartwigse, beiden wonende in Monnickendam en bekenden van de overledene.

4. **Johanna Maria van Kleef**, geboren te Monnickendam op 28-5-1878, overleden te Rotterdam op 10-12-1925, getrouwd te Rotterdam op 5-6-1901 met **Godefridus Hendrikus Theodorus Scholte**, zoon van Theodorus Godefridus Johannes Scholte (pakhuis knecht) en Maria Groenendijk, geboren te Rotterdam op 2-1-1870, vernisstoker (1901, 1928, 1935, 1936), overleden te Rotterdam op 2-8-1954.

(Godefridus Hendrikus Theodorus Scholte getrouwd (2) op 12-9-1928 met **Catharina Cornelia van Campenhout**).

Godefridus Hendrikus Theodorus, zoon van de 30-jarige pakhuis knecht Theodorus Godefridus Scholte en Maria Groenendijk, zonder beroep, werd geboren in Rotterdam, Crooswijk 13 - 1082. Aangifte werd gedaan door de 25-jarige pakhuis knecht Antonie Lockhorst, wonende in Rotterdam, Fredrikstraat 13 - 1073, en de tabakswerker Johannes Hermanus Scholte, wonende in Rotterdam,

Bericht uit de Nederlandsche Staatscourant van 20-4-1936:

"Bij Koninklijk besluit van 27 Maart 1936 is toegekend de aan de Orde van Oranje - Nassau verbonden eeremedaille, in brons, aan G.H.Th. Scholte, vernisstoker bij de firma Van Wijk & Co., te Rotterdam."

Johanna Maria, dochter van de 38-jarige broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 52-jarige zadelmaker Gerrit de Wit en de 44-jarige kuiper Andries Hartwigsen, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Johanna Maria van Kleef 47 jaar oud, geboren in Monnickendam en wonende in Rotterdam. zonder beroep, gehuwd met Godefridus Hendrikus Theodorus Scholte, dochter van Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 32-jarige lijkbezorger Wouter Johannes Cornelis van der Woudent en de 55-jarige Johannes Rosier, zonder beroep, beiden wonende in Rotterdam.

Bericht uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 28-5-1901:

"Burgerlijke Stand, 23 Mei.

Ondertrouwd: G.H.Th. Scholte, jongeman, 31, Josephstraat 35, en J.M. van Kleef, jongedochter, 22 jaar."

Bericht uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 6-6-1901:

"Burgerlijke Stand, 5 Juni.

Gehuwd: G.H.Th. Scholte, jongeman, 31, en J.M. van Kleef, jongedochter, 23 jaar, Coolschestraat 82."

5. **Hendricus Josephus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 8-9-1880, overleden te 's-Gravenhage op 7-6-1957, [volgt VIId](#).
6. **Bernardus Henderikus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 22-8-1882, bakker (1909, 1917), overleden te Monster op 27-11-1917, getrouwd te Monster op 28-4-1909 met **Anna Maria Langelaan**, dochter van Theodorus Petrus Langelaan en Elisabeth Roodenrijs, geboren te Delft op 24-3-1875, huishoudster (1909), winkelierster (1919), overleden te 's-Gravenhage op 10-5-1924.

(Anna Maria Langelaan getrouwd (2) te Monster op 16-9-1919 met **Hendricus Leonardus Overgaag**, zoon van Johannes Overgaag en Antje Lansbergen).

Bernardus Hendricus, zoon van de 42-jarige broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 33-jarige landman Jan Kramer en de 28-jarige landman Willem van Beers, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Bernardus Hendrikus van Kleef 35 jaar oud, bakker, geboren in Monnickendam en wonende in Monster, zoon van Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, beiden overleden, gehuwd met Anna Maria Langelaan. Hij overleed in zijn huis te Monster, wijk C, nr. 88. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige bakker Johannes van Kleef en de 28-jarige koopman Jacobus Baumann, beiden wonende in Monster.

Anna Maria, dochter van de 31-jarige koopman Theodorus Petrus Langelaan en de 31-jarige Elisabeth Roodenrijs, werd geboren in Delft, wijk 1, nr. 418. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 57-jarige Christianus Johannes van Schaik en de 45-jarige Jacobus Post, waagwerkers, wonende te Delft.

Volgens haar overlijdensakte was Anna Maria Langelaan 49 jaar oud, zonder beroep, geboren in Delft en wonende in 's-Gravenhage, gehuwd met Hendricus Leonardus Overgaag, dochter van Theodorus Petrus Langelaan en Elisabetj Roodenrijs, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 39-jarige bode Wilhelmus Noordervliet en de 57-jarige Jan Timp, beiden wonende in 's-Gravenhage.

*Bernardus Hendrikus van Kleef en Anna Maria Langelaan woonden in Monster:
- Wijk C, nr. 88 (1917).*

VIIe. **Albertus van Kleef**, ([zoon van VIb](#)), geboren te Monnickendam op 12-5-1845, broodbakker (1870, 1871, 1874, 1876, 1879, 1883, 1892, 1898, 1902), brood- en koekbakker (1910), overleden te Rotterdam op 26-1-1933, getrouwd te Monnickendam op 1-5-1870 met **Maggiltilda Maria (Magtilda, Magthilda) Bongaerts**, dochter van Henricus Cornelis Bongaerts en Neeltje Hafkenscheij (winkelierster), geboren te Monnickendam op 7-11-1839, overleden te Monnickendam op 29-11-1892.

Albertus, zoon van de 46-jarige broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Maria Lampe, zonder beroep, werd geboren aan het Noordeinde in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige werkman Jacob Stam en de 46-jarige jaagschuitschipper Fernardus Springer, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Albertus van Kleef 87 jaar oud, geboren in Monnickendam en wonende in Rotterdam, zonder beroep, weduwnaar van Magthilda Helena Bongaerts, zoon van Hendrikus Jozephus van Kleef en Johanna Maria Lampe. Aangifte werd gedaan door de 39-jarige lijkebezorger Wouter Johannes Cornelis van der Wouden en de 62-jarige Johannes Rosier, zonder beroep, beiden wonende in Rotterdam.

*Albertus van Kleef verhuisde op 9-10-1862 van zijn ouderlijk huis in Monnickendam naar Roermond in Limburg.
Op 25-10-1864 verhuisde hij van daar terug naar zijn ouderlijk huis in Monnickendam.*

Maggiltilda Maria, dochter van de 32-jarige smid Henricus Cornelis Bongaerts en van Neeltje Hafkenscheij, zonder beroep, werd geboren in Monnickendam, wijk 3, nr. 98. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 33-jarige wagenmaker Simon Anthonius Sister en de 26-jarige zeilenmaker Hendrik Bloem, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Maggiltilda Maria Bongaerts 53 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende in Monnickendam, dochter van Henricus Cornelis Bongaerts en van Neeltje Hafkenscheij, beiden overleden, gehuwd met de broodbakker Albertus van Kleef. Ze overleed op het Noordeinde, wijk 3, nr. 5. Aangifte werd gedaan door de 56-jarige Martinus Bernardus van Kleef, zonder beroep, wonende in Rotterdam, en de 57-jarige wagenmaker Christoffel Stermans, wonende in Monnickendam.

*Albertus van Kleef verhuisde op 9-10-1862 van zijn ouderlijk huis in Monnickendam naar Roermond in Limburg.
Op 25-10-1864 verhuisde hij van daar terug naar zijn ouderlijk huis in Monnickendam.*

*Ze woonden in Monnickendam:
- op het Noordeinde (1871, 1874, 1876, 1879);
- op het Noordeinde, wijk 3, nr. 5 (1892);
- op het Noordeinde, wijk 3, nr. 7.*

*De weduwnaar Albertus van Kleef verhuisde op 14-2-1917 van Monnickendam naar Rotterdam. Hij woonde in Rotterdam:
- Josephstraat, bij zijn zoon Johannes Gerardus van Kleef, sinds 14-2-1917 tot zijn dood op 26-1-1933.*

Uit dit huwelijk:

1. **Hendricus Cornelis van Kleef**, geboren te Monnickendam op 27-11-1871, overleden te Haarlem op 4-4-1941, [volgt VIIIe](#).
2. **Johannes Gerardus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 30-10-1874, bakkersknecht (1899), brood- en koekbakker (1903, 1910), melkverkoper, broodbakker (1893, 1913), overleden te Rotterdam op 16-1-1949, getrouwd te Rotterdam op 25-5-1910 met **Barbera Maria Anna Scholte**, dochter van Theodorus Godefridus Johannes Scholte (vernisstoker) en Maria Groenendijk, geboren te Rotterdam op 12-1-1874, overleden te Rotterdam op 29-10-1940.

Johannes Gerardus, zoon van de 29-jarige broodbakker Albertus van Kleef en Maggiltilda Maria Bongaerts, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 41-jarige koopman Arnoldus Johannes Neijzen en de 41-jarige agent van politie Johannes Born, beiden wonende in Monnickendam.

De broodbakker Johannes Gerardus van Kleef werd op 12-12-1893 vrijgesteld van militaire dienst wegens broederdienst. Volgens zijn signalement was hij 170,0 cm lang, had hij een ovaal aangezicht, bruine ogen, donkerbruin haar en wenkbrauwen, een breed voorhoofd, een gewone neus en mond en een ronde kin. (Noordhollands Archief, militieregisters, toegangsnr. 23, inv. 162)

Volgens zijn overlijdensakte was Johannes Gerardus van Kleef 74 jaar oud, geboren in Monnickendam en wonende in Rotterdam, zonder beroep, weduwnaar van Barbera Maria Anna Scholte, zoon van Albertus van Kleef en Maggiltilda Maria Bongaerts, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 55-jarige lijkbezorger Wouter Johannes Cornelis van der Wouden, wonende in Rotterdam.

Barbera Maria Anna, dochter van 34-jarige verwer Theodorus Godefridus Johannes Scholte en Maria Groenendijk, zonder beroep, werd geboren in de Fredrikstraat te Rotterdam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 29-jarige verwer Antonie Lockhorst, wonende in de Fredrikstraat te Rotterdam, en de 56-jarige Matthijs van Idsinga, zonder beroep, wonende in de Schrijnwerkersteeg te Rotterdam.

Volgens haar overlijdensakte was Barbera Maria Anna Scholte 66 jaar oud, geboren en wonende in Rotterdam, zonder beroep, gehuwd met Johannes Gerardus van Kleef, dochter van Theodorus Godefridus Johannes Scholte en Maria Groenendijk, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 47-jarige lijkbezorger Wouter Johannes Cornelis van der Wouden, wonende in Rotterdam.

De 16-jarige Johannes Gerardus van Kleef verhuisde op 17-10-1891 van zijn ouderlijk huis op het Noordeinde in Monnickendam naar Delft.

Hij verhuisde op 15-11-1899 van Oude Tonge terug naar zijn ouderlijk huis in Monnickendam.

Johannes Gerardus van Kleef verhuisde op 15-6-1903 van Monnickendam naar Rotterdam.

Hij woonde in Rotterdam:

- Taborstraat 16 (sinds 15-6-1903);
- Josephstraat 35.

Hij verhuisde op 13-5-1904 van Rotterdam naar Berkel c.a.

Hij verhuisde op 15-2-1905 van Berkel en Rodenrijs naar Rotterdam.

Hij woonde in Rotterdam:

- Josephstraat 177 (sinds 15-2-1905);
- Josephstraat 26-I;
- Bloemstraat 20a;
- Ruilstraat 59a.

Hij verhuisde op 25-2-1910 van Rotterdam naar Maassluis.

Zij woonden in Maassluis:

- Noordvliet G 88 (sinds 25-2-1910).

Ze verhuisden op 14-10-1913 van Haarlem naar Rotterdam.

Ze woonden in Rotterdam:

- Josephstraat 10a (sinds 14-10-1913);
- Josephstraat 6a.

Bij hen in woonde zijn vader Albertus van Kleef, van 14-2-1917 tot zijn overlijden op 26-1-1933.

Bij hen in woonde zijn broer, de broodbakker Albertus van Kleef, van 8-3-1917 tot 25-2-1919.

3. **Johanna Maria van Kleef**, geboren te Monnickendam op 24-12-1876, overleden te Schiedam in het Noletziekenhuis op 7-1-1932, getrouwd te Monnickendam op 4-6-1902 met **Albertus Verhoogh**, zoon van

Johannes Bernardus Verhoogh (steenhouwer) en Elisabeth Maria Wallop, geboren te Delfshaven op 28-6-1866, smid (1902, 1903, 1906, 1908), smidsbaas (1904), overleden te Vlaardingen op 20-2-1941, begraven te Vlaardingen op Begraafplaats Emaus.

Albertus, zoon van de 41-jarige steenhouwer Johannes Bernardus Verhoogh en Elisabeth Maria Wallop, werd geboren in Delfshaven, wijk C, nr. 59. Aangifte werd gedaan door de 53-jarige molenaar Dirk Meijer en de 57-jarige molenaar Johannes Stoffels, beiden wonende in Delfshaven.

Bericht uit De Volkskrant van 25-2-1941:

"Vlaardingen, Burgerlijke Stand.

Overleden: Albertus Verhoogh, 74 jaar, wed. van J.M.C. van Kleef."

Advertentie uit de Nieuwe Vlaardingsche Courant van 5-3-1941:

"Onzen hartelijken dank voor de zeer vele blijken van deelneming, betoond bij het overlijden van onzen zeer geliefden Vader, Albertus Verhoogh.

Ook de politie, die ons in den nacht heeft bijgestaan, onzen hartelijken dank.

Familie Verhoogh.

Corn. Houtmanstraat 24."

Johanna Maria, dochter van de 31-jarige broodbakker Albertus van Kleef en Maggiltilda Maria Bongaerts, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 60-jarige winkelier Pieter de Jong en de 43-jarige winkelier Arnoldus Johannes Neijzen, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar in Schiedam opgemaakte overlijdensakte was Johanna Maria van Kleef 55 jaar oud, zonder beroep, geboren in Monnickendam en wonende in Vlaardingen, gehuwd met Albertus Verhoogh, dochter van de zonder beroep in Monnickendam wonende Albertus van Kleef en van wijlen Maggiltilda Maria Bongaerts. Ze overleed in Schiedam, Dr. Noletstraat nr. 1. Aangifte werd gedaan door de 67-jarige bedienaar ter begrafenis Adrianus Johannes Odijk, wonende in Vlaardingen.

Op het adres Dr. Noletstraat nr. 1 te Schiedam was destijds het Noletziekenhuis gevestigd.

Ze woonden in Rotterdam:

- Ruilstraat (1903, 1904, 1906);

- Ruilstraat 59 (1908);

- Ruilstraat 59a.

Ze verhuisden op 29-11-1912 van Rotterdam naar Vlaardingen.

Ze woonden in Vlaardingen:

- Binnensingel 211 (sinds 29-11-1912;

- Corn. Houtmanstraat 24 (1941).

4. **Albertus van Kleef**, geboren te Monnickendam op 15-8-1879, broodbakker (1917), overleden te Rotterdam op 29-9-1944.

Albertus, zoon van de 34-jarige broodbakker Albertus van Kleef en Maggiltilda Maria Bongaerts, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 62-jarige winkelier Pieter de Jong en de 46-jarige winkelier Arnoldus Johannes Neijzen, beiden wonende in Monnickendam.

De broodbakker Albertus van Kleef verhuisde op 8-3-1917 van Monnickendam naar Rotterdam.

Hij woonde in Rotterdam:

- Josephstraat, bij zijn broer Johannes Gerardus van Kleef, van 8-3-1917 tot 25-2-1919.

Hij verhuisde op 25-2-1919 van Rotterdam naar Waverveen, p.a. de bakker Beeds.

Generatie VIII

VIIIa. **Hendrikus Josephus van Kleef**, ([zoon van VIIa](#)), geboren te Monnickendam op 20-10-1854, broodbakker (1882, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1907), overleden te Amsterdam op 13-5-1907, getrouwd te Nieuwendam op 10-6-1882 met **Dirkje Oudejans**, dochter van Simon Oudejans (melkverkoper) en Maritje Jonker, geboren te Nieuwendam op 2-7-1855, overleden te Amsterdam op 4-3-1910.

Hendrikus Josephus, zoon van de 25-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige schoenmaker Pieter Mars en de 31-jarige winkelier Willem Peen, beiden wonende in Monnickendam.

Advertentie uit Het Nieuws van den Dag van 1-6-1889:

"Broobakkersleerling gevraagd, niet beneden 15 jaar en liefst met het Vak bekend, bij H.J. van Kleef, Hoofddorp, Haarlemmermeer."

Volgens zijn overlijdensakte was Hendrikus Josephus van Kleef 52 jaar oud, broodbakker, geboren in Monnickendam en wonende in Amsterdam, gehuwd met Dirkje Oudejans, zoon van wijlen Johannes van Kleef en de zonder beroep in Haarlemmermeer wonende Dirkje Oudejans. Aangifte werd gedaan door de 34-jarige aanspreker Bernardus Ras en de 58-jarige aanspreker Willem Fredrik Willems, beiden wonende in Amsterdam.

Dirkje, dochter van de 42-jarige werkman Simon Oudejans en Maritje Jonker, zonder beroep, werd geboren in Nieuwendam, huis nr. 66. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige gemeenteontvanger Roelof Pietersse Spannemat en de 30-jarige commissionair Hendrik Cleijndert, beiden wonende in Nieuwendam.

Volgens haar overlijdensakte was Dirkje Oudejans 54 jaar oud, geboren in Nieuwendam en wonende in Amsterdam, weduwe van Hendrikus Josephus van Kleef, dochter van Simon Oudejans en Maria Jonker, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 37-jarige aanspreker Bernardus Ras en de 42-jarige aanspreker Johan Lohmuller, beiden wonende in Amsterdam.

Hendricus Josephus van Kleef woonde in Amsterdam:

- Oudezijds Voorburgwal 22 (periode 1874-1893).

Ze woonden in Amsterdam:

- Oudezijds Voorburgwal 22 (sinds 15-6-1882);*
- Spuistraat 158 (sinds december 1883);*
- Lijnbaansgracht 29 (sinds augustus 1884);*
- Vinkenstraat 82 (sinds september 1885);*
- Wagenstraat 19 (sinds april 1886).*

Ze verhuisden op 13-5-1889 van Amsterdam naar Haarlemmermeer.

Ze woonden in Haarlemmermeer:

- wijk J, nr. 30 / 60 (sinds 13-5-1889).*
- wijk J, nr. 60 (1889, 1891).*

Ze verhuisden op 8-4-1891 van Haarlemmermeer naar Amsterdam.

Ze woonden in Amsterdam:

- De Wittenstraat 11 (sinds 10-4-1891);*
- De Wittenstraat 42 (sinds 12-10-1891);*
- De Wittenstraat 40 (sinds 15-2-1892);*
- De Wittenstraat 16 (sinds 5-7-1895);*
- De Wittenstraat 161 driehoog (sinds 28-7-1898);*
- Goudsbloemstraat 13 driehoog (sinds 1-6-1899);*
- Vinkenstraat 92 eenhoog (sinds 8-5-1900);*
- Haarlemmerdijk 131 eenhoog (sinds 3-3-1902);*
- Elisabeth Wolffstraat 56 huis (sinds 5-3-1906);*
- Nieuwe Leliestraat 101 huis (sinds 26-11-1906);*
- Haarlemmerdijk 138 tweehoog (sinds 30-3-1907);*
- Hasebroekstraat 20 eenhoog (sinds 17-2-1909);*
- Binnen Brouwersstraat 9 tweehoog (sinds 22-11-1909).*

*Na de dood van hun ouders verhuisden Maria Magdalena, Theodora Maria, Simon Franciscus en Martinus Bernardus van Kleef, oud resp. 26, 20, 19 en 16 jaar oud, op 18-5-1910 van hun ouderlijk huis in Amsterdam naar de Haarlemmerstraat 28 in Leiden.
Ze woonden daar samen in het huis van Maria Magdalena en haar man, die een week daarvoor getrouwd waren.*

Uit dit huwelijk:

1. **Johannes Josephus van Kleef**, geboren te Amsterdam op 3-4-1883, overleden op 1-1-1952, [volgt IXa.](#)
2. **Maria Magdalena van Kleef**, geboren te Amsterdam op 30-6-1884, overleden te 's-Gravenhage op 11-8-1943, getrouwd te Amsterdam op 21-4-1910 met **Johannes Theodorus Limbeek**, zoon van Willem Limbeek (eigenwerkdoende) en Berendina van Huet, geboren te Wehl op 27-11-1880, broodbakker (1910, 1912), bakker (1910, 1911), magazijnknecht, loopknecht (1914), magazijnbediende (1921, 1936), overleden te 's-Gravenhage op 9-2-1936.

Johannes Theodorus, zoon van de 63-jarige Willem Limbeek eigenwerkdoende, en van Berendina van Huet, werd geboren in het Broek, gemeente Wehl. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 58-jarige Gradus Reuling, eigenwerkdoende, en de 48-jarige herbergier Willem Koster, beiden wonende in de gemeente Wehl. De vader verkaarde niet te kunnen schrijven, als zulks niet hebbende geleerd.

Volgens zijn overlijdensakte was Johannes Theodorus Limbeek 55 jaar, magazijnbediende, geboren in Wehl en wonende in 's-Gravenhage, gehuwd met Maria Magdalena van Kleef, zoon van Willem Limbeek en Berendina van Huet, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige koster Henricus Gerritse, wonende in 's-Gravenhage.

Maria Magdalena, dochter van de 29-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in Amsterdam, Spuistraat 158. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige broodbakker Henricus Jacobus van Allen, wonende in de Buiten Wieringerstraat 4 in Amsterdam, en de 42-jarige Jan Hendrik Schoonhagen, zonder beroep, in de Buiten Wieringerstraat 6 in Amsterdam.

Volgens haar overlijdensakte was Maria Magdalena van Kleef 59 jaar oud, zonder beroep, geboren in Amsterdam en wonende in 's-Gravenhage, weduwe van Johannes Theodorus Limbeek, dochter van Hendrikus Joseohus van Kleef en Dirkje Oudejans, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 34-jarige bode Petrus Gerardus de Koninng, wonende in 's-Gravenhage.

*Na de dood van hun ouders verhuisden Maria Magdalena, Theodora Maria, Simon Franciscus en Martinus Bernardus van Kleef, oud resp. 26, 20, 19 en 16 jaar oud, op 18-5-1910 van hun ouderlijk huis in Amsterdam naar Leiden.
Ze woonden daar enkele jaren samen in het huis van Maria Magdalena en haar man, die een week daarvoor getrouwd waren.*

Johannes Theodorus Limbeek en Maria Magdalena van Kleef woonden in Leiden:
- Haarlemmerstraat 28 (sinds 18-5-1910);
- Heerenstraat 121 (sinds 19-5-1911);
- Haarlemmerweg 24 (sinds 22-4-1912)
- Zijlgracht 1a.

Zij woonden in 's-Gravenhage:

- Honthorststraat 13 (sinds 8-4-1914);
- Terwestenstraat 98 (sinds 20-10-1914);
- De Heemstraat 334 (sinds 17-5-1934).

In de jaren 1914-1937 woonde haar broer Simon Franciscus van Kleef bij hen in.

3. **Magdalena Elisabeth van Kleef**, geboren te Amsterdam op 21-12-1885, overleden te Rotterdam op 16-1-1909.

Magdalena Elisabeth, dochter van de 31-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in Amsterdam, Vinkenstraat 82. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 41-jarige aanpreker Willem van der Sanden, wonende Lijnbaansgracht 29 in Amsterdam, en de 32-jarige timmerman Willem Albertus Geesink, wonende Passeerdersgracht 1 in Amsterdam.

De 13-jarige Magdalena Elisabeth van Kleef verhuisde op 9-5-1899 van haar ouderlijk huis in Amsterdam naar Alfen.

Op 5-1-1900 verhuisde ze van Teunis de Wit naar haar ouderlijk huis in Amsterdam. Ze verhuisde op 9-7-1904 van daar naar Rotterdam.

Ze woonde in Rotterdam:

- St. Josephstraat 41 (sinds 9-7-1904).*
- St. Josephstraat 39c (1909).*

Volgens haar overlijdensakte was Magdalena Elisabeth van Kleef 23 jaar oud, geboren in Amsterdam en wonende in Rotterdam, zonder beroep, dochter van wijlen Hendrikus Josephus van Kleef en de zonder beroep in Amsterdam wonende Dirkje Oudejans. Ze overleed in de Josephstraat nr. 39c in Rotterdam. Aangifte werd gedaan door de 28-jarige lijkbezorger Dirk van Hilten en de 56-jarige gemeentebode Frans van Es, beiden wonende in Rotterdam.

4. **Adrianus Simon van Kleef**, geboren te Amsterdam op 10-4-1887, overleden te Amsterdam op 21-6-1901.

Adrianus Simon, zoon van de 32-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in Amsterdam, Wagenstraat 19. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 39-jarige Petrus Christinus Kolk, zonder beroep, wonende Kerkstraat 364 in Amsterdam, en de 39-jarige conciërge Antonius Jonker, wonende Rokin 112 in Amsterdam.

Volgens zijn overlijdensakte was Adrianus Simon van Kleef 14 jaar oud, geboren en wonende in Amsterdam, zoon van de bakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, beiden wonende in Amsterdam. Hij overleed in Amsterdam, Vinkenstraat 92. Aangifte werd gedaan door de 34-jarige aanspreker Johan Lohmuller en de 60-jarige aanspreker Jan van der Meulen, beiden wonende in Amsterdam.

5. **Theodora Maria van Kleef**, geboren te Haarlemmermeer op 15-8-1889, modiste (1911), overleden te Ermelo op 19-9-1962, getrouwd te Voorburg op 20-8-1929 met **Jakob Vink**, zoon van Jakob Vink (arbeider) en Dieuwerte Snaak (arbeidster), geboren te Oldehove op 12-7-1892, keller (1922, 1929), overleden na 19-9-1962.

(Jakob Vink getrouwd (1) te 's-Gravenhage op 14-6-1922 met Irma Odilia van Benthem, dochter van Adrianus Johannes van Benthem (schrijver) en Marie Virginie Minet).

Jakob, zoon van de 39-jarige Jakob Vink en Dieuwerte Snaak, arbeiders van beroep, werd geboren in Oldehove. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige arbeider Klaas Siegers en de 39-jarige arbeider Pieter Weber, beiden wonende in Oldehove.

Theodora Maria, dochter van de 34-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in de gemeente Haarlemmermeer, huis nr. 60 J. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 56-jarige secretaris Dirk Eggink en de 46-jarige ambtenaar Jan Eggink, beiden wonende in Haarlemmermeer.

Volgens haar overlijdensakte was Theodora Maria van Kleef 73 jaar oud, zonder beroep, geboren in Haarlemmermeer en wonende in Ermelo, gehuwd met Jacob Vink, dochter van Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige bankbeambte Odilia Jacoba Vink, wonende te

Ermelo.

Na de dood van hun ouders verhuisden Maria Magdalena, Theodora Maria, Simon Franciscus en Martinus Bernardus van Kleef, oud resp. 26, 20, 19 en 16 jaar oud, op 18-5-1910 van hun ouderlijk huis in Amsterdam naar Leiden.

Ze woonden in Leiden:

- de Haarlemmerstraat 28 (sinds 18-5-1910).

Theodora Maria van Kleef woonde bij haar huwelijk in 1929 in Voorburg, binnen de laatste zes maanden te 's-Gravenhage.

Jakob Vink en Theodora Maria van Kleef trouwden op huwelijkse voorwaarden.

Jakob Vink en Theodora Maria van Kleef woonden in Voorburg:

- Van de Wateringelaan 252 (hij sinds 10-9-1928)
- Jacob Catsstraat 169 (sinds 12-4-1935);
- Laan van Nieuw Oostende 402 (sinds 13-6-1938).

Dieuwerke, Odilia en Marie, de drie dochters van Jacob Vink uit zijn eerste huwelijk, woonden aanvankelijk bij hen in, maar op 9-2-1937 verhuisden zij naar pensionaat Bijdorp, Veurscheweg 3 in Voorschoten, dat onder leiding stond van de dominicanessen van de Heilige Catharina van Siena.

De dochters waren toen resp. 14, 13 en 11 jaar oud.

Op 18-8-1937 verhuisden ze van daar terug naar hun ouderlijk huis, en op 20-1-1937 wederom naar pensionaat Bijdorp.

Jacob Vink verhuisde op 25-9-1919 van Bergen (NH) naar 's-Gravenhage.

Hij woonde in 's-Gravenhage:

- Spuistraat 6a, bij Van Benthem (sinds 7-10-1919);
- Bezuidenhoutseweg 15 (Bellevue) (sinds 16-8-1921).

Irma Odilia van Benthem verhuisde op 27-5-1919 van Alkmaar naar 's-Gravenhage.

Jacob Vink en Irma Odilia van Benthem woonden in 's-Gravenhage:

- Paulinastraat 32 (sinds 14 -6-1922);
- Klimopstraat 168 (sinds 15-8-1922);
- Anjelierstraat 51 (sinds 30-11-1923).

De weduwnaar Jacob Vink verhuisde op 10-9-1928 met zijn drie dochters naar Voorburg, Wateringenstraat 252.

6. **Simon Franciscus van Kleef**, geboren te Haarlemmermeer op 25-2-1891, boekdrukker (1910, 1911, 1912), handelsreiziger (1914), overleden te 's-Gravenhage op 26-12-1937.

Simon Franciscus, zoon van de 36-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in de gemeente Haarlemmermeer, huis nr. 60 J. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige schoenmaker Cornelius Edmundus van de Schoot en de 55-jarige broodbakker Jacob Pater, beiden wonende in Haarlemmermeer.

Na de dood van hun ouders verhuisden Maria Magdalena, Theodora Maria, Simon Franciscus en Martinus Bernardus van Kleef, oud resp. 26, 20, 19 en 16 jaar oud, op 18-5-1910 van hun ouderlijk huis in Amsterdam naar Leiden.

Ze woonden in Leiden:

- Haarlemmerstraat 28 (sinds 18-5-1910).

De boekdrukker Simon Franciscus van Kleef werd op 10-10-1910 vrijgesteld van militaire dienst wegens broederdienst.

(Stadsarchief Amsterdam, militieregisters, archief 5182, inventarisnummer 4391)

Simon Franciscus van Kleef verhuisde op 3-4-1914 van Leiden naar 's-Gravenhage.

Hij woonde in 's-Gravenhage:

- Honthorststraat 13, bij zijn zwager J.T. Limbeek (sinds 8-4-1914);

- Terwestenstraat 98, bij zijn zwager J.T. Limbeek (sinds 20-10-1914);
- De Heemstraat 334, bij zijn zwager J.T. Limbeek (sinds 17-5-1934).

Volgens zijn overlijdensakte was Simon Franciscus van Kleef 46 jaar oud, zonder beroep, geboren in Hoofddorp, gemeente Haarlemmermeer, en wonende in 's-Gravenhage, ongehuwd, zoon van Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 44-jarige koster Hendricus Gerritse, wonende in 's-Gravenhage.

7. **Martinus Bernardus van Kleef**, geboren te Amsterdam op 16-7-1893, overleden te Leiden op 23-7-1934, [volgt IXb](#).

VIIIb. **Catharina (Trijntje) van Kleef**, ([dochter van VIIa](#)), geboren te Monnickendam op 18-7-1856, overleden te Haarlemmermeer op 15-9-1879, relatie (1) met **een onbekende man**.

Catharina, dochter van de 26-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Magdalena Knip, zonder beroep, werd geboren in een huis staande op de Zarken in Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 51-jarige schoenmaker Pieter Mars en de 50-jarige wagenmaker Simon Anthonius Sijstermans, beiden wonende in Monnickendam.

De ongehuwde Catharina van Kleef en haar dochtertje Trijntje van Kleef woonden in 1878 in bij haar moeder Magdalena Knip en stiefvader Adriaan van Kalmthout.

Volgens haar overlijdensakte was Catharina van Kleef 23 jaar oud, zonder beroep, geboren in Monnickendam, gehuwd met de 27-jarige arbeider Theodorus Kuijpers, dochter van wijlen Johannes van Kleef en de zonder beroep in Monnickendam wonende Magdalena Knip. Ze overleed in haar huis in Haarlemmermeer, wijk J, nr. 51. Aangifte werd gedaan door haar man en de 57-jarige conciërge Johannes Godfried Legel.

Uit deze relatie:

1. **Trijntje van Kleef**, geboren te Haarlemmermeer op 16-6-1878, overleden op 2-9-1878.

Trijntje, dochter van de ongehuwde 21-jarige Trijntje van Kleef, zonder beroep, werd geboren in Haarlemmermeer, huis nr. 45. De moeder was "wonende in voormeld huis, verblijf houdende te Monnickendam." Aangifte werd gedaan door de 49-jarige verloskundige Johannes Bolkestein, bijgestaan door de 35-jarige ambtenaar Jan Eggink en de 56-jarige conciërge Johannes Godfried Legel, allen wonende in Haarlemmermeer.

Volgens haar overlijdensakte was Trijntje van Kleef 10 weken oud, geboren en wonende in Haarlemmermeer, dochter van de ongehuwde Catharina van Kleef, zonder beroep. Ze overleed in Haarlemmermeer, huis nr. 49. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige kastelein Adriaan van Kalmthout en de 56-jarige conciërge Johannes Godfried Legel, bekenden van de overledene en beiden wonende in Haarlemmermeer.

Catharina (Trijntje) van Kleef, getrouwd (2) te Haarlemmermeer op 9-10-1878 met **Theodorus Kuijpers**, zoon van Theodorus Kuijpers (jachtopziener) en Maria Heijntjes, geboren te Nieuwe-Tonge op 16-7-1852, arbeider (1878), werkman (1880), agent van politie (1883-1904), hoofdagent van politie (1894-1905), overleden na 3-4-1905.

(Theodorus Kuijpers getrouwd (2) te Monnickendam op 12-9-1880 met **Jannetje Oudendijk**, dochter van Cornelis Oudendijk (houtzaagmolenaarsknecht) en Catharina Knip).

Theodorus, zoon van de 50-jarige opzichter der jacht Theodorus Kuijpers en Maria Heijntjes, zonder beroep, werd geboren in Nieuwe-Tonge, gemeente Nieuwetonge en Klinkerland. Hij werd geboren in Nieuwe-Tonge in huis nr. 181b. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 50-jarige kantoorbediende Aart van der Velde en de 44-jarige smid Pieter Zegers, beiden wonende in de gemeente Nieuwetonge en Klinkerland.

Theodorus Kuijpers werd sinds 1883 vermeld als agent van politie, 2e klasse.

Op 11-10-1902 werd hij agent van politie, 1e klasse.
Op 2-2-1894 was hij hoofdagent van politie.
Op 30-1-1905 is hij ontslagen als hoofdagent wegens wangedrag.
(Stadsarchief Amsterdam, Pensioenkaarten, archiefnummer 5175, inventarisnummer 1992).

Hij verhuisde daarop op 3-4-1905 naar Düsseldorf. Zijn tweede vrouw Jannetje Oudendijk bleef met haar kinderen achter in Amsterdam, waar ze 2 maanden later overleed.

Theodorus Kuijpers verhuisde op 13-3-1876 van Melissand naar Haarlemmermeer.

Hij woonde in Haarlemmermeer:

- GG 15 (sinds 11-5-1876).

Catharina van Kleef verhuisde op 21-6-1878 van Monnickendam naar Haarlemmermeer.

Zij woonde in Haarlemmermeer:

- GG 15 (sinds 29-7-1878);

- wijk J, nr. 51 (1879).

Theodorus Kuijpers en Jannetje Oudendijk verhuisden op 29-3-1883 van Haarlemmermeer naar Amsterdam.

Ze woonden in Amsterdam:

- Lange Leidschedwardsstraat 105 (sinds 31-3-1883);

- Lange Leidschedwardsstraat 115 (sinds aug. 1883);

- Wijdesteeg 20 (sinds nov. 1883);

- Wijdesteeg 18 (sinds juli 1884);

- Wijdesteeg 20 (sinds dec. 1884);

- Haarlemmerstraat 145 (sinds maart 1890);

- Engelsche Steeg 22 (sinds april 1889);

- Haarlemmer Houttuinen 68a (sinds augustus 1890);

- Grote Bickersstraat 77 (sinds 12-7-1894);

- Van Hogendorpstraat 65 2 hoog (sinds 18-4-1898);

- Haarlemmer Houttuinen 82 eenhoog (sinds 24-9-1898);

- Dirk van Hasseltssteeg 14 huis (sinds 17-2-1905);

- Vinkenstraat 71 eenhoog (sinds 29-3-1905).

Theodorus Kuijpers verhuisde op 3-4-1905 van Amsterdam naar Düsseldorf.

Jannetje Oudendijk woonde in Amsterdam:

- Dirk van Hasseltssteeg 39 huis (sinds 19-4-1905).

VIIIc.

Johannes van Kleef, (zoon van Vlied), geboren te Monnickendam op 30-4-1874, bakker (1900, 1902, 1905, 1909, 1911, 1917, 1919, 1924, 1932, 1937), broodbakker (1903, 1904, 1906, 1908, 1913), overleden te Poeldijk (gem. Monster) op 11-6-1953 na een voorbeeldig gedragen lijden, begraven te Poeldijk op het r.k. kerkhof op 15-6-1953.

getrouwd te Naaldwijk op 17-10-1899 met **Catharina Agnes Francisca van Rest**, dochter van Franciscus Cornelis van Rest (verver) en Johanna Maria van Alphen, geboren te Naaldwijk op 15-5-1879, overleden te Delft op 25-12-1955.

Johannes, zoon van de 34-jarige broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 48-jarige zadelmaker Gerrit de Wit en de 23-jarige kastelein Jan Rus, beiden wonende in Monnickendam.

Bericht uit de Westlandsche Courant van 16-1-1907:

"Poeldijk, 14 Jan. - Het woonhuis annex broodbakkerij, gelegen aan de Voorstraat, hetwelk j.l. Woensdag in veiling kwam op f 3700,--, is door den heer J. van Kleef, broodbakker alhier, uit de hand gekocht."

Volgens zijn overlijdensakte was Johannes van Kleef 79 jaar oud, zonder beroep, geboren in Monnickendam en wonende in Monster, gehuwd met Catharina Agnes Francisca van Rest, zoon van Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, beiden overleden. Hij overleed in de Voorstraat nr. 63 te Poeldijk, gem. Monster. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige begrafenisondernemer Wilhelmus Cornelius Jozef van Dijk, wonende in Monster.

Catharina Agnes Francisca, dochter van de 30-jarige verver Franciscus Cornelis van Rest en Johanna Maria van Alphen, zonder beroep, werd geboren in Naaldwijk, wijk A, nr. 224. Aangifte

werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 55-jarige kleermaker Arnoldus van der Klaauw en de 49-jarige winkelier Hendrikus Adolphus Bruinen, beiden wonende in Naaldwijk.

Catharina Agnes Francisca van Rest was lid der Derde Orde van de H. Franciscus.

Volgens haar overlijdensakte was Catharina Agnes Francisca van Rest 76 jaar oud, zonder beroep, geboren in Naaldwijk en wonende in Monster, gehuwd geweest met Johannes van Kleef, dochter van Franciscus Cornelis van Rest en Johanna Maria van Alfen, beiden overleden. Ze overleed in de gemeente Delft. Aangifte werd gedaan door de 44-jarige begrafenisondernemer Wilhelmus Cornelius Jozef van Dijk, wonende in Monster.

Ze woonden in Monster:

- wijk C, nr. 204 (1900, 1902, 1904);
- wijk C, nr. 167 (1905, 1906, 1908);
- wijk C, nr. 179 (1911, 1913).

Zij woonden in Poeldijk, gemeente Monster:

- Voorstraat 63 (1953).

De weduwe Catharina Agnes Francisca van Rest woonde in Poeldijk:

- Voorstraat 63 (1955)

Uit dit huwelijk:

1. **Johanna Maria van Kleef**, geboren te Monster op 8-8-1900, overleden op 12-1-1973, begraven te Poeldijk op het kerkhof aan de Kerklaan, getrouwd te Monster op 9-1-1924 met **Cornelis Johannes Gerardus (Cees) Delfgaauw**, zoon van Johannes Gobertus Delfgaauw en Maria Scheffers, geboren te Monster op 27-7-1897, schilder (1924), drogist (1933), overleden te Monster op 13-7-1933, begraven te Poeldijk op het kerkhof aan de Kerklaan.

Cornelis Johannes Gerardus, zoon van de 47-jarige schilder Johannes Gobertus Delfgaauw en Maria Scheffers, werd geboren in de gemeente Monster, wijk C, nr. 236. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 33-jarige bakker Theodorus Gerardus Schouten en de 38-jarige gemeentebode Johannes Henricus Cleber, beiden wonende in Monster.

Bericht uit de Westlandsche Courant van 17-10-1925:

"Poeldijk. De Jaarbeurs.

Na drie drukke dagen van voorbereiding werd Dinsdagmiddag de Eerste Poeldijksche Jaarbeurs op plechtige wijze geopend. Behalve het bestuur der Middenstandsvereëning.

(...).

Op de bovenzaal heeft de heer Scholten weer een mooie stand in verschillende vleeschwaren. Daarna passeeren wij 'n drietal stands van De Onderneming.

Hiernaast de stand van Van Kleef & Zoon, waar de fijne specerijen uit De Gezonde Apotheek smakelijk uitgestald liggen. Op stand 18 brengt C. Delfgaauw een groote sorteering drogisterijen en chemicaliën, waarnaast de heer Duyvestein voor elke rooker wat bijzonders brengt. (...).

Advertentie uit de Westlandsche Courant van 30-3-1929:

"Drogisterij Delfgaauw, Poeldijk.

Enten: Entwas, 1e kwaliteit.

Chrysanten kleuren.

Amoniak - aluin.

Kisten plakken (voor de veiling).

Plakmeel bij C. Delfgaauw, Gedipl. Drogist."

Advertentie uit de Westlandsche Courant van 20-7-1929:

"Warm zomerweer!

De echte ranja (met rietjes).

Victoriawater.

4711 Eau de Cologne.

Boldoot Eau de Cologne.

Limonade essence.

bij C. Delfgaauw, Gedipl. Drogist - Poeldijk."

Volgens zijn overlijdensakte was Cornelis Johannes Gerardus Delfgaauw 35 jaar oud, drogist, geboren in Monster, gehuwd met Johanna Maria van Kleef, zoon van wijlen Johannes Gobertus Delfgaauw en de zonder beroep in Monster wonende Maria Scheffers. Hij overleed in de Voorstraat nr. 63 te Monster. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige timmerman Hendricus Johannes Wessels en de 34-jarige opperman Johannes Gerardus Zuiderwijk, beiden wonende in Monster.

Volgens zijn grafsteen zou hij op 15-7-1933 overleden zijn, maar volgens zijn overlijdensakte moet dat zijn: 13-7-1933.

Johanna Maria, dochter van de 26-jarige bakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 204. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige bakker Nicolaas Marie Vollebregt en de 41-jarige gemeentebode Johannes Hendricus Cleber, beiden wonende in Monster.

*Zij woonden in Monster:
- Voorstraat 63 (1927, 1933).*

De weduwe Johanna Maria van Kleef woonde in 1953 in Poeldijk, gem. Monster.

2. **Franciscus Cornelis van Kleef**, geboren te Monster op 23-9-1902, [volgt IXc.](#)
3. **Carolus Bormaeus Godefridus van Kleef**, geboren te Monster op 12-1-1904, overleden te Delft op 16-4-1950, [volgt IXd.](#)
4. **Arnoldus Johannes van Kleef**, geboren te Monster op 6-10-1905, overleden te Monster op 29-8-1906.

Arnoldus Johannes, zoon van de 31-jarige bakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 167. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 39-jarige broodbakker Nicolaas Marie Vollebregt en de 27-jarige gemeentebode Hermanus Theodorus Wilhelmus van Schaik, beiden wonende in Monster.

Volgens zijn overlijdensakte was Arnoldus Johannes van Kleef 10 maanden oud, geboren en wonende in Monster, zoon van de 32-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep. Hij overleed in Monster, wijk C. nr. 167. Aangifte werd gedaan door de vader en de 49-jarige schipper Adrianus Wissenburg, wonende in Monster.

5. **Arnoldus Johannes van Kleef**, geboren te Monster op 22-8-1908, overleden te Schiedam op 4-7-1990, [volgt IXe.](#)
6. **Bernardus Hendricus van Kleef**, geboren te Monster op 24-8-1911, overleden op 9-9-2000, [volgt IXf.](#)
7. **Johannes Wilhelmus Josephus Maria van Kleef**, geboren te Monster op 14-11-1913, overleden te Poeldijk op 14-1-2022, [volgt IXg.](#)

- VIIId. **Hendricus Josephus van Kleef**, ([zoon van VIId](#)), geboren te Monnickendam op 8-9-1880, bakker (1903), broodbakker (1904, 1906, 1909, 1911, 1912, 1931, 1932, 1933, 1940), overleden te 's-Gravenhage op 7-6-1957, getrouwd te Naaldwijk op 29-4-1903 met **Johanna Wilhelmina 't Hoen**, dochter van Johannes 't Hoen (koopman) en Petronella Maria Theresia van Rest, geboren te Naaldwijk op 16-8-1880.

Henricus Josephus, zoon van de 40-jarige broodbakker Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 30-jarige landman Jan Kramer en de 55-jarige zadelmaker Gerrit de Wit, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens zijn overlijdensakte was Hendricus Josephus van Kleef 77 jaar oud, zonder beroep,

geboren in Monnickendam en wonende te 's-Gravenhage, gehuwd geweest met Johanna Wilhelmina 't Hoen, zoon van Carolus Bormaeus van Kleef en Antje de Wit, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 33-jarige bedienaar Wilhelmus Maria Theodorus Johee, wonende in 's-Gravenhage.

Johanna Wilhelmina, dochter van de 25-jarige kastelein Johannes 't Hoen en Petronella Maria Theresia van Rest, zonder beroep, werd geboren in Naaldwijk, wijk A, nr. 70. Aangifte werd gedaan door de 26-jarige kleermaker Franciscus Bentvelzen en de 37-jarige arbeider Gerrit Burger, beiden wonende in Naaldwijk.

Volgens haar overlijdensakte was Johanna Wilhelmina 't Hoen 58 jaar oud, zonder beroep, geboren in Naaldwijk en wonende in 's-Gravenhage, gehuwd met Hendricus Josephus van Kleef, dochter van Johannes 't Hoen en Petronella Maria Theresia van Rest, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige winkelbediende Joseph Brochard, wonende in 's-Gravenhage.

Zij woonden in 's-Gravenhage:
- Newtonplein 59 (sinds 30-5-1908).

Uit dit huwelijk:

1. **Carolus Johannes Bormaeus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 15-7-1904, overleden te 's-Gravenhage op 31-1-1964, [volgt IXd.](#)
2. **Johannes Petrus Josephus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 2-3-1906, overleden te 's-Gravenhage op 14-7-1962, [volgt IXi.](#)
3. **Godefridus Hendricus Theodorus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 8-9-1907, overleden te 's-Gravenhage op 8-1-1970, [volgt IXj.](#)
4. **Johannes Hendricus Petrus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 25-2-1909, overleden te 's-Gravenhage op 27-11-1909.

Johannes Hendricus Petrus, zoon van de 28-jarige broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 25-jarige winkelier in boter Bernardus van Velzen en de 33-jarige glazenwasser Hendrikus Roos, beiden wonende in 's-Gravenhage.

geboren en wonende in 's-Gravenhage, zoon van de broodbakker Hendricus Josephus van Keef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep. Aangifte werd gedaan door de 29-jarige bidder Matthias Scholten en de 66-jarige Engelbertus Heilbron, zonder beroep, beiden wonende in 's-Gravenhage.

5. **Johannes Hendricus Petrus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 24-3-1911, overleden te 's-Gravenhage op 15-7-1969, [volgt IXk.](#)
6. **Anna Bernardina Petronella van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 15-6-1912, huishoudster (1968), overleden te 's-Gravenhage vermoedelijk op 27-11-1968.

Anna Bernardina Petronella, dochter van de broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 32-jarige vroedvrouw Jacoba van Donkelaar, echtgenote van Matthijs Tisserand, bijgestaan door de 59-jarige Albertus Mook en de 41-jarige Johannes Matla, beiden zonder beroep en wonende in 's-Gravenhage.

In haar overlijdensakte staat het volgende:

"Op 27 november 1968, te 18 uur, 15 minuten, is in de gemeente 's-Gravenhage, Driebergenstraat 70, het lijk gevonden van Van Kleef, Anna Bernardina Petronella, oud 56 jaar, huishoudster, geboren en wonende te 's-Gravenhage, ongehuwd, dochter van Van Kleef, Hendricus Josephus, en 't Hoen, Johanna Wilhelmina, beiden overleden. De aangifte van dit overlijden is aan mij, ambtenaar van de burgerlijke stand van 's-Gravenhage, schriftelijk gedaan door de Officier van Justitie in het Arrondissement 's-Gravenhage. Waarvan akte, op heden, 12 december 1968. De ambtenaar van de burgerlijke stand van 's-Gravenhage."

7. **Bernardus Johannes Hendricus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 1-4-1914, [volgt IX-l.](#)

8. **Petronella Maria Theresia van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 16-12-1915, overleden op 10-11-1916.

Volgens haar overlijdensakte was Petronella Maria Theresia van Kleef 10 maanden oud, geboren en wonende in 's-Gravenhage, dochter van de broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en van Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige bode Bernardus Johannes Arens en de 49-jarige bode Jan Timp, beiden wonende in 's-Gravenhage.

9. **Petrus Johannes van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 20-1-1917.

10. **Hendricus Josephus van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 12-11-1918, overleden op 19-2-1920.

Volgens zijn overlijdensakte was Hendricus Josephus van Kleef 1 jaar oud, geboren en wonende in 's-Gravenhage, dochter van Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, beiden zonder beroep. Aangifte werd gedaan door de 41-jarige bode Bernardus Johannes Arens en de 53-jarige bode Jan Timp, beiden wonende in 's-Gravenhage.

11. **Petronella Adriana Maria van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 11-12-1920.

VIIIe. **Hendricus Cornelis van Kleef**, ([zoon van Vlle](#)), geboren te Monnickendam op 27-11-1871, bakkersknecht (1892, 1896), bakker (1898, 1899, 1902), overleden te Haarlem op 4-4-1941, getrouwd te Monnickendam op 24-8-1898 met **Cornelia van de Nes**, dochter van Arie van de Nes (veehouder) en Johanna Nooij, geboren te Monnickendam op 16-4-1871, overleden te Haarlem op 9-6-1936.

Hendricus Cornelis, zoon van de 25-jarige broodbakker Albertus van Kleef en Maggiltilda Maria Bongaerts, zonder beroep, werd geboren in het Noordeinde te Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 73-jarige Josephus van Kleef, zonder beroep, en de 65-jarige wagenmaker Simon Anthonius Sistermans, beiden wonende in Monnickendam.

Advertentie uit Het Nieuws van den Dag van 25-4-1903:

"Flinke 2e Broodbakkersknecht gevraagd, R.K., van goede getuigen voorzien, bij H.C. van Kleef, Broodbakker, Haarlem."

Volgens zijn overlijdensakte was Hendricus Cornelis van Kleef 69 jaar oud, bakker, geboren in Monnickendam en wonende in Haarlem, weduwnaar van Cornelia van de Nes, zoon van Albertus van Kleef en Magtilda Hendrica (!) Bongaerts, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 73-jarige aanspreker Johannes Jacobus Boon, wonende in Haarlem.

Cornelia, dochter van de 38-jarige landman Arie van de Nes en Johanna Nooij, zonder beroep, werd geboren in de Purmer, gemeente Monnickendam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 38-jarige landman Cornelis Visser Dirkzoon en de 45-jarige zadelmaker Gerrit de Wit, beiden wonende in Monnickendam.

Volgens haar overlijdensakte was Cornelia van Nes 65 jaar oud, geboren in Monnickendam en wonende in Haarlem, zonder beroep, gehuwd met Hendricus Cornelis van Kleef, dochter van Arie van Nes en Johanna Nooij, beiden overleden. Ze overleed in de Korte Begijnestraat nr. 25 in Haarlem. Aangifte werd gedaan door de 72-jarige aanspreker Theodorus Spruijt, wonende in Haarlem.

De 18-jarige Hendricus Cornelis van Kleef verhuisde op 6-1-1890 van zijn ouderlijk huis op het Noordeinde in Monnickendam naar Utrecht.

Hij verhuisde op 12-5-1891 van Utrecht terug naar zijn ouderlijk huis in Monnickendam.

Hij verhuisde op 28-10-1892 van daar naar Velsen.

Hij woonde als bakkersknecht in Velsen:

- wijk A, nr. 84, bij de bakker Wilhelmus Johannes Kobus (sinds 28-10-1892);

Hij verhuisde op 3-5-1893 van Velsen terug naar zijn ouderlijk huis in Monnickendam.

Hij verhuisde op 26-7-1893 van daar naar Mijdrecht.
Hij verhuisde op 12-6-1896 van Amsterdam terug naar zijn ouderlijk huis in Monnickendam.
Hij verhuisde op 22-11-1897 van daar naar Haarlem.

Zij woonden in Haarlem:

- Klein Heiligland 5 (1899, 1902);
- Korte Begijnestraat 25 (1936).

Uit dit huwelijk:

1. **Albertus Johannes Antonius van Kleef**, geboren te Haarlem op 10-12-1899, overleden te Haarlem op 26-3-1947, getrouwd te Haarlem op 20-10-1943 met **Elisabeth Jacoba Kroon**.

Albertus Johannes Antonius, zoon van de 28-jarige broodbakker Hendricus Cornelis van Kleef en Cornelia van de Nes, zonder beroep, werd geboren aan het Klein Heiligland nr. 5 in Haarlem. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 48-jarige gemeenteambtenaar Jan Willem van Campen en de 32-jarige gemeenteambtenaar Gerardus Johannes Kok, beiden wonende in Haarlem.

Volgens zijn overlijdensakte was Albertus Johannes Antonius van Kleef 47 jaar oud, broodbakker, geboren en wonende in Haarlem, gehuwd met Elisabeth Jacoba Kroon, zoon van Hendricus Cornelis van Kleef en Cornelia van Nes, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 44-jarige aanspreker Hermanus Teunissen, wonende in Haarlem.

Bericht uit de Haarlemsche Courant van 21-10-1943:

"Burgerlijke Stand Haarlem. Gehuwd 20 Oct.: A.J.A. van Kleef en E.J. Kroon."

2. **Johanna Magtilda Anna van Kleef**, geboren te Haarlem op 1-1-1901.

Johanna Magtilda Anna, dochter van de 29-jarige broodbakker Hendricus Cornelis van Kleef en Cornelia van de Nes, zonder beroep, werd geboren aan het Klein Heiligland nr. 5 in Haarlem. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige gemeenteambtenaar Jan Willem van Campen en de 33-jarige gemeenteambtenaar Gerardus Johannes Kok, beiden wonende in Haarlem.

3. **Adrianus Hendricus van Kleef**, geboren te Haarlem op 9-4-1902, broodbakker (1921).

Adrianus Hendricus, zoon van de 30-jarige broodbakker Hendricus Cornelis van Kleef en Cornelia van de Nes, zonder beroep, werd geboren aan het Klein Heiligland nr. 5 in Haarlem. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige gemeenteambtenaar Gerardus Johannes Kok en de 25-jarige gemeenteambtenaar Jan Coenraad Timmerman, beiden wonende in Haarlem.

*De broodbakker Adrianus Hendricus van Kleef werd op 18-6-1921 goedgekeurd voor militaire dienst. Hij verzocht om vrijstelling wegens broederdienst, maar dat werd op 28-4-1921 door de Militieraad geweigerd.
(Noord-Hollands Archief, Militieregisters, archief 23, inventarisnummer 377)*

Generatie IX

- IXa. **Johannes Josephus van Kleef**, (zoon van **Villa**), geboren te Amsterdam op 3-4-1883, meubelmakersknecht (1910), meubelmaker (1916, 1928), overleden op 1-1-1952, begraven te Amsterdam op begraafplaats Buitenveldert, getrouwd te Rotterdam op 13-4-1910 met **Anna Elisabeth Rammeloo**, dochter van Norbertus Rammeloo (rijksambtenaar) en Maria Louisa Levinson, geboren te Vlissingen op 22-10-1878, overleden te Amsterdam op 8-9-1945, begraven te Amsterdam op begraafplaats Buitenveldert.

Johannes Josephus, zoon van de 28-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in Amsterdam, Oudezijds Voorburgwal 22. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 27-jarige broodbakker Arie Dijkshoorn, wonende Lange Niezel 27 in Amsterdam, en de 24-jarige wagenmaker Elbert van Marken, wonende Oudezijds Voorburgwal 28 in Amsterdam.

*De meubelmaker Johannes Josephus van Kleef werd op 13-12-1902 goedgekeurd voor militaire dienst. Op 17-3-1903 werd hij ingelijfd bij het regiment Grenadiers en Jagers. Op 1-8-1911 werd hij overgeplaatst naar de Landweer.
(Stadsarchief Amsterdam, Militieregisters, archiefnummer 5182, inventarisnummer 4367).*

Anna Elisabeth, dochter van de 34-jarige rijksambtenaar Norbertus Rammeloo en Maria Louisa Levinson, zonder beroep, werd geboren in Vlissingen, wijk F, nr. 101. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 38-jarige rijksambtenaar Jan Christiaan Almeij en de 46-jarige rijksambtenaar Willem van de Velde, beiden wonende in Vlissingen.

Volgens haar overlijdensakte was Anna Elisabeth Rammeloo 66 jaar oud, zonder beroep, geboren in Vlissingen en wonende in Amsterdam, gehuwd met Johannes Josephus van Kleef, dochter van Norbertus Rammeloo en Maria Louisa Levinson, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 20-jarige Catharina Hilderling, zonder beroep, wonende in Amsterdam.

*Zij woonden in Amsterdam:
- Van Ostadestraat 494 eenhoog.*

Uit dit huwelijk:

1. **Louisa Maria Theodora van Kleef**, geboren op 7-3-1912, naaister, cheffin, overleden op 28-2-1995, begraven te Amsterdam op begraafplaats Buitenveldert.

*Ze woonde in Amsterdam:
- Van Ostadestraat 294 eenhoog.
Ze woonde in Diemen:
- Maarten Luther Kinglaan 268 (sinds 16-3-1981).*

2. **Theodora Maria Louisa van Kleef**, geboren te Amsterdam op 7-12-1913, naaister.

*Zij woonde in Amsterdam:
- Van Ostadestraat 494 eenhoog;
- Maarten Harpertszoon Trompstraat 11 huis (sinds 22-4-1968);
- Wilhelmina Druckerstraat 21 vierhoog (sinds 13-12-1972);
- Katrjipstraat 163 (sinds 1-12-1981).*

Zij was ongehuwd.

3. **een levenloos kindje van Kleef**, geboren te Amsterdam op 8-2-1916 (doodgeboren).

Een levenloos kindje van de meubelmaker Johannes Josephus van Kleef en Anna Elisabeth Rammeloo, werd geboren in Amsterdam. Aangifte werd gedaan door de 63-jarige aanspreker Jacobus Bree en de 44-jarige aanspreker Nicolaas Gerardus Hansen, beiden wonende in Amsterdam.

4. **een levenloos kindje van Kleef**, geboren te Amsterdam op 29-11-1916 (doodgeboren).

Een levenloos kindje van de meubelmaker Johannes Josephus van Kleef en Anna Elisabeth Rammeloo, werd geboren in Amsterdam. Aangifte werd gedaan door de 43-jarige aanspreker Bernardus Jan Ras en de 32-jarige aanspreker Hendrikus Philippus Ras, beiden wonende in Amsterdam.

5. **een levenloos kindje van Kleef**, geboren te Amsterdam op 3-8-1918 (doodgeboren). *Een levenloos kindje van de 35-jarige meubelmaker Johannes Josephus van Kleef en Anna Elisabeth Rammeloo, werd geboren in Amsterdam. Aangifte werd gedaan door de vader en de 51-jarige aanspreker Johan Lohmuller, wonende in Amsterdam.*
6. **Wilhelmina Josephina van Kleef**, geboren te Amsterdam op 23-7-1920, verkoopster.

Zij woonde in Amsterdam:

- Van Ostadestraat 494 eenhoog.

Zij woonde in Diemen:

- Maarten Luther Kinglaan 268 (sinds 16-3-1981).

Zij was ongehuwd.

- IXb. **Martinus Bernardus van Kleef**, ([zoon van Villa](#)), geboren te Amsterdam op 16-7-1893, handelsreiziger (1921, 1922), winkelbediende, expediteur, magazijnbediende (1934), overleden te Leiden op 23-7-1934, begraven te Leiden op het r.k. kerkhof op 26-7-1934, getrouwd te 's-Gravenhage op 5-10-1921 met **Helena Theodora Johanna van Kersbergen**, dochter van Johannes Hendricus van Kersbergen (winkelier) en Johanna Bergman, geboren te 's-Gravenhage op 26-5-1893.

Martinus Bernardus, zoon van de 38-jarige broodbakker Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, zonder beroep, werd geboren in De Wittenstraat nr. 40 in Amsterdam. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 34-jarige muziekonderwijzer Dirk Jan Schoutsen, wonende in De Wittenstraat nr. 42 in Amsterdam, en de 56-jarige werkmansman Jacobus van Ommen, wonende in de Laurierstraat nr. 214 in Amsterdam.

Volgens zijn overlijdensakte was Martinus Bernardus van Kleef 41 jaar oud, magazijnbediende, geboren in Amsterdam en wonende in Leiden, gehuwd met Helena Theodora Johanna van Kersbergen, zoon van Hendrikus Josephus van Kleef en Dirkje Oudejans, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 56-jarige begrafenisondernemer Johannes Hermanus Nijhuis en de 77-jarige Abraham Korenhof, zonder beroep, wonende in Leiden.

Tekst op het bidprentje van Martinus Bernardus van Kleef:

"Hij was eenvoudig en oprecht, vreesde God en week af van het kwaad.

Benauwdheden en pijnen overvielen mij. In mijn nood riep ik den Heer aan en Hij verhoorde mijne stem. Dierbare echtgenoot en kind, helpt mij met uwe gebeden tot God."

Helena Theodora Johanna, dochter van de winkelier Johannes Hendricus van Kersbergen en Johanna Bergman, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 54-jarige vroedvrouw Anna Elisabeth Couvée, echtgenote van Hendrik Diehl, bijgestaan door de 49-jarige bode Hendrik de Bie en de 49-jarige Engelbertus Heilbron, zonder beroep, allen wonende in 's-Gravenhage.

Na de dood van hun ouders verhuisden Maria Magdalena, Theodora Maria, Simon Franciscus en Martinus Bernardus van Kleef, oud resp. 26, 20, 19 en 16 jaar oud, op 18-5-1910 van hun ouderlijk huis in Amsterdam naar Leiden.

Martinus Bernardus van Kleef woonde in Leiden:

- Haarlemmerstraat 28 (sinds 18-5-1910).

Hij verhuisde op 3-4-1914 van Leiden naar 's-Gravenhage.

Hij woonde in 's-Gravenhage:

- Honthorststraat 13, bij zijn zwager J.T. Limbeek (sinds 8-4-1914);

- Terwestenstraat 98, bij zijn zwager J.T. Limbeek (sinds 20-10-1914).

Zij woonden in 's-Gravenhage:

- Hendrik van Deventerstraat 75 (sinds 5-10-1921);

- Terwestenstraat 98 (sinds 28-5-1923);
 - Segherstraat 50 (sinds 25-1-1924).
- Ze verhuisden op 26-6-1926 van 's-Gravenhage naar Leiden.
Ze woonden in Leiden:
- De Genestetstraat 16 (sinds 26-6-1926).

Uit dit huwelijk:

1. **een levenloos kindje van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 30-9-1922.

Een levenloos zoontje van de handelsreiziger Martinus Bernardus van Kleef en Helena Theodora Johanna van Kersbergen, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 33-jarige bode Wilhelmus Lambertus van der Holst en de 55-jarige bode Jan Timp, beiden wonende in 's-Gravenhage.

2. **Afgeschermd.**

IXc. **Franciscus Cornelis van Kleef**, ([zoon van VIIIc](#)), geboren te Monster op 23-9-1902, bakker (1924, 1937), overleden te 's-Gravenhage op 26-5-1982, getrouwd te Monster op 12-7-1927 met **Alida Petronella Adriana van der Loos**, dochter van Nicolaas van der Loos en Johanna Engelina van Dijk, geboren te Naaldwijk op 17-2-1905, overleden te 's-Gravenhage op 18-11-1980.

Franciscus Cornelis, zoon van de 28-jarige bakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 204. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 35-jarige bakker Nicolaas Maria Vollebregt en de 24-jarige gemeentebode Hermanus Theodorus Wilhelmus van Schaik, beiden wonende in Monster.

Alida Petronella Adriana, dochter van de 38-jarige arbeider Nicolaas van der Loos en Johanna Engelina van Dijk, zonder beroep, werd geboren in Naaldwijk, wijk B, nr. 92a. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 32-jarige tuinder Dirk van Vliet en de 73-jarige gemeentebode Johannes Burger, beiden wonende in Naaldwijk.

Zij woonden in 1953 in 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk:

1. **Johannes Nicolaas van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 8-6-1931, overleden op 15-2-1995, [volgt Xa.](#)
2. **Engelina Catharina Maria (Lien) van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 22-7-1933, overleden te Pijnacker op 13-8-2018, begraven te Pijnacker op de r.k. begraafplaats H. Joannes de Dooper op 21-8-2018, getrouwd met **Gerardus Wilhelmus Maria (Gerard) van Winden**, zoon van Johannes Otto van Winden en Maria Josephina Ballering, geboren te 's-Gravenhage op 17-12-1931, overleden te Pijnacker op 8-5-2014, begraven te Pijnacker op de r.k. begraafplaats H. Joannes de Dooper op 13-5-2014.
3. **Afgeschermd.**
4. **Afgeschermd.**
5. **Afgeschermd.**
6. **Afgeschermd.**

IXd. **Carolus Bormaeus Godefridus van Kleef**, ([zoon van VIIIc](#)), geboren te Monster op 12-1-1904, kapper (1950), overleden te Delft op 16-4-1950 door een noodlottig ongeval, begraven op 22-4-1950, getrouwd te Alkemade op 21-8-1928 met **Adriana Agatha Josephina Vergeer**, dochter van Gerardus Valentinus Vergeer (bakker) en Agatha Beuk, geboren te Alkemade op 12-8-1907, overleden te Rotterdam op 10-7-1980.

Carolus Bormaeus Godefridus, zoon van de 29-jarige broodbakker Johannes van Kleef en

Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 204. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 37-jarige broodbakker Nicolaas Marie Vollebregt en de 25-jarige gemeentebode Hermanus Theodorus Wilhelmus van Schaik, beiden wonende in Monster.

Volgens zijn in Delft opgemaakte overlijdensakte was Carolus Bormaeus Godefridus van Kleef 46 jaar oud, kapper, geboren en wonende in Monster, gehuwd met Adriana Agatha Josephina Vergeer, zoon van Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, beiden zonder beroep en wonende te Monster. Hij overleed in de gemeente Delft. Aangifte werd gedaan door de 52-jarige koster Cornelis Servatius Thoen, wonende in Kwintsheul.

*Zij woonden in Poeldijk, gem. Monster:
- Voorstraat 49 (1933).*

Zij woonde in 1953 in Kwintsheul.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

2. **Gerardus Valentinus van Kleef**, geboren te Monster op 6-3-1931, overleden te Leiden op 5-12-2021, begraven te Zoeterwoude op 11-12-2021, getrouwd met **Afgeschermd**.

*Bericht uit de Maassluische Courant van 14-3-1931:
"Burgerlijke Stand Monster.
Geboren: Gerardus Valentius, zoon van C.B.G. van Kleef en A.A.J. Vergeer."*

3. **Afgeschermd.**

IXe. **Arnoldus Johannes van Kleef**, ([zoon van VIIIc](#)), geboren te Monster op 22-8-1908, bakker (1932), broodbakker (1944), overleden te Schiedam op 4-7-1990, getrouwd te Monster op 18-10-1932 met **Anna Klotzek**, dochter van Wilhelm Klotzek en Josefa Surma, geboren te Bottrop, Duitsland op 15-6-1910, overleden te Kethel op 17-6-1985.

Arnoldus Johannes, zoon van de 34-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 167. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige huisschilder Cornelis Franciscus van Rest en de 30-jarige gemeentebode Hermanus Theodorus Wilhelmus van Schaik, beiden wonende in Monster.

*Bericht uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 16-6-1942:
"Vleesch zonder bon.*

De economische rechter veroordeelde tot f 30 boete, subsidiair 15 dagen hechtenis den 73-jarigen kruidenier S. Verbrakel, te Kethel en Spaland, wegens het koopen en verkoopen van rundvleesch zonder bon.

Van dit delict werd vrijgesproken de 47-jarige huisvrouw M. de J., te Vlaardinger-Ambacht. Veroordeeld werd - eveneens voor het koopen van rundvleesch zonder bon - tot f 25 boete of 15 dagen hechtenis de 27-jarige aannemer H.G. Dickhoff te Vlaardinger-Ambacht.

De 41-jarige kantoorbiedende A.L. Ahrens uit Schiedam kreeg f 20 boete subsidiair 10 dagen hechtenis wegens het koopen van rundvleesch zonder bon. Het vleesch is verbeurd verklaard. Voor eenzelfde delict werd de 33-jarige broodbakker A.J. v. Kleef, te Kethel en Spaland, f 25 boete of 15 dagen hechtenis opgelegd."

Volgens haar trouwakte was Anna Klotzek een Poolse, geboren in Duitsland. Haar moeder woonde toen in Mericourt in Frankrijk.

*Bericht uit de Delftsche Courant van 23-9-1932:
"Burgerlijke Stand Monster.
Ondertrouwd: A.J. van Kleef, 24 jaar, en A. Klotzek, 22 jaar, Poeldijk, Voorstraat 33 / 98."*

*Zij woonden in Schiedam:
- Kerkweg 89 (1944).
Zij woonden in 1953 in Kethel.*

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
2. **Elizabeth Cecilia Maria van Kleef**, geboren te Schiedam in 1944, overleden te Schiedam op 10-10-1944.

Volgens haar overlijdensakte was Elizabeth Cecilia Maria van Kleef 4 maanden oud, genoren en wonende in Schiedam, dochter van de broodbakker Arnoldus Johannes van Kleef en Anna Klotzek, zonder beroep. Ze overleed in Schiedam, Kerkweg nr. 89. Aangifte werd gedaan door de 30-jarige bedienaar ter begrafenis Jacobus Johannes Marie Wijsbroek, wonende in Schiedam.

- IXf. **Bernardus Hendricus van Kleef**, ([zoon van VIIIc](#)), geboren te Monster op 24-8-1911, tuindersknecht (1932), tuinder (1937), overleden op 9-9-2000, getrouwd te Monster op 11-8-1937 met **Elisabeth Cornelia Maria Kester**, dochter van Adrianus Wilhelmus Kester (tuinder) en Geertruida Clasina Maria van Vliet, geboren te Monster op 10-8-1915.

Bernardus Hendricus, zoon van de 37-jarige bakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 179. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 47-jarige bakker Jacobus Nicolaas van der Burg en de 33-jarige gemeentebode Hermanus Theodorus Wilhelmus van Schaik, beiden wonende in Monster.

Elisabeth Cornelia Maria, dochter van de 33-jarige tuinder Adrianus Wilhelmus Kester en Geertruida Clasina Maria van Vliet, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk A, nr. 607. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 46-jarige winkelier Gerardus Johannes Schouten en de 35-jarige gemeentebode Gerardus Johannes Schouten, beiden wonende in Monster.

Zij woonden in 1953 in Honselersdijk.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

- IXg. **Johannes Wilhelmus Josephus Maria (Jan) van Kleef**, ([zoon van VIIIc](#)), geboren te Monster op 14-11-1913, overleden te Poeldijk op 14-1-2011, begraven te Poeldijk op het kerkhof aan de Kerklaan op 20-1-2011, getrouwd te Monster op 11-1-1938 met **Gerarda Margaretha Zuiderwijk**, dochter van Gerardus Johannes Zuiderwijk (tuinder) en Margaretha Maria Geertruida Strik, geboren te Monster op 15-4-1915, overleden voor 14-1-2011.

Johannes Wilhelmus Josephus Maria, zoon van de 39-jarige broodbakker Johannes van Kleef en Catharina Agnes Francisca van Rest, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk C. nr. 179. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 63-jarige winkelier Cornelis Franciscus van Rest, wonende in Monster, en de 22-jarige Cornelis von Lindern, zonder beroep, wonende in 's-Gravenhage.

Gerarda Margaretha, dochter van de 32-jarige tuinder Gerardus Johannes Zuiderwijk en Margaretha Maria Geertruida Strik, zonder beroep, werd geboren in Monster, wijk A, nr. 557. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 40-jarige tuinder Petrus Adrianus van Heijningen en de 35-jarige gemeentebode Albertus Klazinga, beiden wonende in Monster.

Zij woonden in Poeldijk"

- in 1953;

- Jan Barendselaan 136 (2011).

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

2. **Afgeschermd.**

3. **Afgeschermd.**

IXh. **Carolus Johannes Bormaeus van Kleef**, ([zoon van VIId](#)), geboren te 's-Gravenhage op 15-7-1904, bakker, melkhandelaar (1931, 1964), overleden te 's-Gravenhage op 31-1-1964, getrouwd te 's-Gravenhage op 16-9-1931 met **Johanna Elizabeth Schoo**, dochter van Hendricus Schoo (koopman) en Petronella de Prie, geboren te Rijnsaterwoude op 21-1-1902, hulp in de huishouding (1921, 1926), winkeljuffrouw (1931).

Carolus Johannes Bormaeus, zoon van de broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 32-jarige vroedvrouw Froukje Faber, bijgestaan door de 60-jarige bode Hendrik de Bie en de 60-jarige Engelbertus Heilbron, zonder beroep, beiden wonende in 's-Gravenhage.

Volgens zijn overlijdensakte was Carolus Johannes Bormaeus van Kleef 59 jaar oud, melkhandelaar, geboren en wonende in 's-Gravenhage, gehuwd met Johanna Elizabeth Schoo, zoon van Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 19-jarige chemisch laborant Pieter Sebastianus Kuipers, wonende te 's-Gravenhage.

Johanna Elizabeth, dochter van de 43-jarige koopman Hendricus Schoo en Petronella de Prie, zonder beroep, werd geboren in Rijnsaterwoude, in huis nr. 37. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 57-jarige klompenmaker Dirk Vet en de 58-jarige veldwachter Arnold Surber, beiden wonende in Rijnsaterwoude.

Advertentie uit de Haagse Courant van 18-3-1944:

"Op den 22en Maart hopen onze geliefde Ouders Carolus J.B. v. Kleef en Johanna E. v. Kleef-Schoo hun 12 1/2-jarig huwelijksfeest te vieren.

Dat zijn nog lang gespaard mogen blijven, is de wensch van hun dankbare kinderen:

Annie,

Elly,

Sjaak,

Paula.

1e Braamstraat 43."

Johanna Elizabeth Schoo woonde als hulp in de huishouding in 's-Gravenhage:

- Mariottestraat, bij W.W.B. Spierings (sinds 1-1-1921);

- Fahrenheitstraat 58a, bij de wed. Schoo (sinds 2-11-1926).

Zij woonden in 's-Gravenhage:

- Wingerdstraat 88 (sinds 16-9-1931).

- 1e Braamstraat 43 (sinds 6-6-1935, 1944).

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

2. **Afgeschermd.**

3. **Afgeschermd.**

4. **Afgeschermd.**

IXi. **Johannes Petrus Josephus van Kleef**, ([zoon van VIId](#)), geboren te 's-Gravenhage op 2-3-1906, broodbakker (1962), overleden te 's-Gravenhage op 14-7-1962, getrouwd te 's-Gravenhage in 1940 met **Johanna Bernarda Denis**, dochter van Martinus Johannes Denis en Josephina Henrica Emerentia Boijmans (filiaalhoudster), geboren te Amsterdam op 24-1-1917.

Johannes Petrus Josephus, zoon van de broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 33-jarige vroedvrouw Froukje Faber, bijgestaan door de 52-jarige bode Franciscus Dieben en de 62-jarige Engelbertus Heilbron, zonder beroep, beiden wonende in 's-

Gravenhage.

Volgens zijn overlijdensakte was Johannes Petrus Josephus van Kleef 56 jaar oud, broodbakker, geboren en wonende in 's-Gravenhage, gehuwd met Johanna Bernarda Denis, zoon van Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 35-jarige verzekeringsagent Bernardus Lambertus Oostdam.

Bericht uit de Haagsche Courant van 23-12-1939:

"Huwelijksafkondiging 23 December: J.P.J. van Kleef en J.B. Denis."

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
2. **Afgeschermd.**
3. **een levenloos kindje van Kleef**, geboren te 's-Gravenhage op 4-9-1946.

Een levenloos kindje van de broodbakker Johannes Petrus Josephus van Kleef en Johanna Bernarda Denis, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 32-jarige kantoorbediende Louis Goorse, wonende in 's-Gravenhage.

4. **Afgeschermd.**
5. **Afgeschermd.**
6. **Afgeschermd.**
7. **Afgeschermd.**

- IXj. **Godefridus Hendricus Theodorus van Kleef**, ([zoon van VIId](#)), geboren te 's-Gravenhage op 8-9-1907, winkelier in Gelderse waren (1932), rijksambtenaar (1970), overleden te 's-Gravenhage op 8-1-1970, getrouwd te 's-Gravenhage op 27-1-1932 met **Alida Maria van Rijn**, dochter van Adrianus van Rijn (koopman) en Adriana van Lier, geboren te 's-Gravenhage op 30-3-1898, winkelbediende (1932).

Volgens zijn overlijdensakte was Godefridus Hendricus Theodorus geboren in 's-Gravenhage op 8-9-1907, wonende aldaar, rijksambtenaar, gehuwd met Alida Maria van Rijn, zoon van Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 26-jarige kantoorbediende Adriana Wilhelmina Teresia de Koning, wonende in Voorburg.

Alida Maria, dochter van de koopman Adrianus van Rijn en Adriana van Lier, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 61-jarige vroedvrouw Agatha Annetta van der Schouw, bijgestaan door de 57-jarige bode Pieter Gerrit Cornaeij en de 54-jarige Engelbert Heilbron, zonder beroep, allen wonende in 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
2. **Afgeschermd.**
3. **Afgeschermd.**

- IXk. **Johannes Hendricus Petrus van Kleef**, ([zoon van VIId](#)), geboren te 's-Gravenhage op 24-3-1911, broodbakker (1933), transportarbeider (1969), overleden te 's-Gravenhage op 15-7-1969, getrouwd te 's-Gravenhage op 31-5-1933 met **Wilhelmina Morel**, dochter van Jacobus Antonius Morel (voerman) en Wilhelmina van Duijn, geboren te 's-Gravenhage op 15-3-1913, dienstbode (1933).

Volgens zijn overlijdensakte was Johannes Hendricus Petrus van Kleef 58 jaar oud, transportarbeider, geboren en wonende in 's-Gravenhage, gehuwd met Wilhelmina Morel, zoon van Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 50-jarige begrafenisondernemer Leonardus Fredericus Lambertus Visscher, wonende in 's-Gravenhage.

Wilhelmina, dochter van de 27-jarige voerman Jacobus Antonius Morel en Wilhelmina Duijn, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 58-jarige besteller Willem Hendrik Lorié en de 51-jarige arbeider Willem Hendrik van Duijn, beiden wonende in 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
2. **Afgeschermd.**
3. **Afgeschermd.**
4. **Afgeschermd.**
5. **Afgeschermd.**
6. **Afgeschermd.**
7. **Afgeschermd.**

IX-I. **Bernardus Johannes Hendricus van Kleef**, ([zoon van VIId](#)), geboren te 's-Gravenhage op 1-4-1914, meubelhandelaar (1940), getrouwd te 's-Gravenhage op 17-4-1940 met **Catharina Maria Franken**, dochter van Petrus Franken en Apolonia Snijkers, geboren te 's-Gravenhage op 8 -10-1910.

Bernardus Johannes Hendricus, zoon van de broodbakker Hendricus Josephus van Kleef en Johanna Wilhelmina 't Hoen, zonder beroep, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 41-jarige vroedvrouw Froukje Faber, echtgenote van Martinus Reichardt, bijgestaan door de 47-jarige bode Jan Timp en de 43-jarige Johannes Matla, zonder beroep, beiden wonende in 's-Gravenhage.

Catharina Maria, dochter van Apolonia Snijkers, zonder beroep, weduwe van Petrus Franken, werd geboren in 's-Gravenhage. Aangifte werd gedaan door de 40-jarige vroedvrouw Johanna Wilhelmina Olthoff, echtgenote van Cornelis Suur, bijgestaan door de 30-jarige bode Bernard Liefteing en de 66-jarige Engelbertus Heilbron, beiden wonende in 's-Gravenhage.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

Generatie X

Xa. **Johannes Nicolaas van Kleef**, ([zoon van IXc](#)), geboren te 's-Gravenhage op 8-6-1931, overleden op 15-2-1995, begraven te Zeist op begraafplaats Zeister Bosrust, getrouwd met **Helena Catharina Maria Kompier**, dochter van Cornelis Hermanus (Cor) Kompier (slager) en Maria Johanna (Marie) Overdevest, geboren te Wassenaar op 1-7-1938, overleden te Dieren op 11-7-1977, begraven te Zeist op begraafplaats Zeister Bosrust.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
2. **Afgeschermd.**

Tijdens de volkstelling van 1947 woonden er in Nederland 2235 mensen met de naam Van Kleef. In 2007 woonden er in Nederland 2994 mensen met de naam Van Kleef..

Overigens zijn niet alle personen met de naam Van Kleef afkomstig van Schokland.

In verband met de privacy zijn personen die nog in leven zouden kunnen zijn niet vermeld. Personen, geboren na 1925, waarvan geen overlijdensdatum bekend is, zijn daarom **Afgeschermd**.